

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky

**OSOBNOST JAKUBA BAŽANTA V KONTEXTU
ČESKÉ SPORTOVNÍ ŽURNALISTIKY**

Personality of Jakub Bažant in the context
of Czech sports journalism

Bakalářská práce

Tobiáš Czekaj

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Karel Páral

Olomouc 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně a použil jen prameny uvedené v seznamu zdrojů a použité literatury. Zároveň souhlasím s tím, aby práce byla použita pro další studijní a jiné účely.

V Olomouci dne 29. 4. 2021

Tobiáš Czekaj

Poděkování

Mé poděkování patří Mgr. et Mgr. Karlu Páralovi za odborné vedení této práce, věcné připomínky a rady při zpracovávání práce. Dále děkuji Jakubu Bažantovi, Miroslavu Langerovi a dalším redaktorům České televize, bez jejichž výpovědí by tato práce nemohla vzniknout. V neposlední řadě bych rád poděkoval své rodině a nejbližším za neutuchající podporu.

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá profesní kariérou sportovního komentátora, redaktora a dramaturga Jakuba Bažanta, který patří mezi nejpoblárnější osobnosti české sportovní žurnalistické tvorby. Cílem této práce je zmapovat mnohaletou profesní činnost Jakuba Bažanta a zjistit, jaký je jeho přínos pro českou sportovní žurnalistiku. Úvodní část práce se zaměřuje na roli komentátora televizního přímého přenosu v kontextu sportovní žurnalistiky. Další části textu popisují práci Jakuba Bažanta od jeho prvních žurnalistických krůčků až po současnost, kdy působí v České televizi. Práce se rovněž zabývá jednotlivými profesemi, kterým se Jakub Bažant věnuje. Působí totiž nejen jako komentátor, ale i jako televizní dokumentarista, dramaturg, spisovatel, scénarista a zakladatel charity.

Abstract

This bachelor's thesis deals with the career of sports commentator, editor and script editor Jakub Bažant, who is one of the most popular personalities of Czech sports journalism. The goal of this work is to map the many years of professional career of Jakub Bažant and to find out what is his contribution to Czech sports journalism. The introductory part of the thesis focuses on the role of the commentator of live television broadcast in the context of sports journalism. Other parts of the text describe the work of Jakub Bažant from his first journalistic steps the present, when he works for Czech Television. The thesis also deals with individual professional tasks, which he deals with and presents Jakub Bažant not only as a commentator, but also as a television documentary filmmaker, script editor, writer, screenwriter a charity founder.

Klíčová slova

Jakub Bažant, sport, televize, basketbal, sportovní žurnalistika, komentátor, dramaturg, přímý přenos, televizní dokumentarista, Česká televize

Keywords

Jakub Bažant, sport, television, basketball, sports journalism, commentator, script editor, live broadcast, television documentary filmmaker, Czech Television

ÚVOD.....	7
1. SPORTOVNÍ ŽURNALISTIKA.....	9
1. 1. TELEVIZNÍ SPORTOVNÍ ŽURNALISTIKA.....	10
1. 1. 1. Sportovní přímý přenos.....	11
1. 1. 1. 1. Role komentátora přímého přenosu	12
2. METODOLOGIE	16
2. 1. KVALITATIVNÍ VÝZKUM.....	16
2. 2. POLOSTRUKTUROVANÝ A HLOUBKOVÝ ROZHOVOR.....	17
2. 3. DOTAZOVÁNÍ	17
2. 4. MEDAILONY RESPONDENTŮ	18
3. CESTA K DRÁZE NOVINÁŘE.....	21
3. 1. RODINNÉ PROSTŘEDÍ A DĚTSTVÍ.....	21
3. 2. STUDENTSKÁ LÉTA A PRVNÍ NOVINÁŘSKÉ KRŮČKY	22
3. 3. VYSOKOŠKOLSKÁ STUDIA	23
4. NOVINÁŘSKÁ KARIÉRA	25
4. 1. ZAČÁTKY V ČESKOSLOVENSKÉ TELEVIZI	25
4. 2. PRVNÍ KOMENTOVÁNÍ SPORTOVNÍHO PŘÍMÉHO PŘENOSU	26
4. 3. SMĚNAŘ A MODERÁTOR	27
4. 4. NEZDAŘENÁ VÝPOVĚĎ.....	27
4. 5. NÁVRAT KE KOMENTOVÁNÍ.....	28
4. 6. ODCHOD Z ČESKÉ TELEVIZE.....	29
4. 7. PRÁCE PRO NÁRODNÍ BASKETBALOVOU LIGU	30
4. 8. NÁVRAT DO ČESKÉ TELEVIZE	32
4. 9. VZNIK ČT4 SPORT A BASKETMÁNIE	33
4. 10. MISTROVSTVÍ SVĚTA V BASKETBALU ŽEN V ČESKÉ REPUBLICCE	33
4. 11. NEBÁLI SE SVÉ ODVAHY, BASKETMÁNIE A SOUČASNOST	34
5. PROFESNÍ TVÁŘE	35
5. 1. KOMENTÁTOR	35
5. 1. 1. Experti a spolukomentování	37
5. 1. 2. Objektivita komentování.....	38
5. 1. 3. Příprava na přímý přenos	39

5. 1. 4. Komentátorský styl.....	40
5. 1. 4. 1. Česko - Bělorusko.....	42
5. 1. 4. 2. Česko – Estonsko.....	45
5. 1. 4. 3. Česko – USA.....	46
5. 2. DOKUMENTARISTA.....	47
5. 2. 1. Cílové roviny Kateřiny Neumannové.....	48
5. 2. 2. Pocta basketbalovým legendám.....	49
5. 2. 3. T... jako TÝM!.....	50
5. 2. 4. Sokol žije.....	52
5. 3. DRAMATURG.....	53
5. 3. 1. Basketmanie.....	54
5. 3. 2. Sokolský magazín.....	55
5. 3. 3. Paralympijský magazín.....	57
5. 4. SPISOVATEL A SCÉNÁRISTA.....	57
6. 4. 1. Nebáli se své odvahy.....	58
6. 4. 2. Zlatý podraz.....	59
5. 5. CHARITATIVNÍ ČINNOST.....	60
5. 5. 1. Každý koš pomáhá.....	60
ZÁVĚR.....	62
POUŽITÉ ZDROJE.....	64
SEZNAM PŘÍLOH.....	68
PŘÍLOHY.....	69

Úvod

Statisíce diváků všech generací každý týden zapínají své televizní obrazovky, aby sledovaly své oblíbené sportovce bojující o cenné triumfy. Televizní žurnalistika se v dobách uzavřených stadionů a sportovišť stala jediným zprostředkovatelem lásky fanoušků ke svému oblíbenému sportu. O lásce ke sportu ví mnoho i dlouholetý sportovní novinář Jakub Bažant, jehož jméno je nesmazatelně zapsáno v myslích televizních diváků zejména ve spojitosti s basketbalovými přenosy Československé a později České televize. Činností, se kterými je jeho jméno spojeno, je však mnohem více.

Vzhledem k tomu, že vyjma několika článků na internetu a v novinách, neexistuje ucelený obraz Bažantovy déle než čtyři dekády trvající profesní kariéry, rozhodl jsem se věnovat ve své bakalářské práci právě profesní dráze Jakuba Bažanta a jeho přínosu pro českou sportovní žurnalistiku.

Cílem této bakalářské práce je skrze etapizaci představit Jakuba Bažanta nejen jako novináře, ale i jako výraznou osobnost několika etap české sportovní televizní tvorby. V práci se chci zaměřit na Bažantova studentská léta, následné začátky v Československé televizi, výrazné události po listopadu 1989 gradující nezdařenou výpověď i účasti na olympijských hrách. Rovněž chci věnovat pozornost jeho odchodu z České televize do soukromé sféry a pozdějšímu návratu, i dalším důležitým milníkům. Mým záměrem je také zmapování profesních činností Jakuba Bažanta a jejich přínosu pro prostředí televizní sportovní žurnalistiky.

Kariéry sportovních žurnalistů působících v televizním prostředí mapují rovněž práce mých kolegů z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, kteří se zaměřili na Karola Poláka, Karla Mikysku nebo Tomáše Jungwirtha, nebo práce studentů Filozofické fakulty Univerzity Palackého týkající se Petra Vichnara, Jaromíra Bosáka a Otakara Černého.

Televizní sportovní žurnalistika prošla v uplynulých dekáдах výraznou proměnou. Úvodní kapitola má proto za cíl nastínit současné prostředí sportovní novinářiny i práci komentátora přímého přenosu. Druhá kapitola se zabývá metodologií, která je při tvorbě a zpracování této práce použita. Zvolena je kvalitativní metoda, která spočívá v hloubkových a polostrukturovaných rozhovorech s Bažantovými spolupracovníky a kolegy.

Třetí část práce si klade za cíl zobrazit Bažantovu cestu k dráze televizního žurnalisty, zaobírá se i jeho vztahem ke sportu, který je spojen se středoškolským a vysokoškolským studiem.

Čtvrtá kapitola se věnuje více než čtyři dekády trvajícimu působení Jakuba Bažanta v televizním prostředí. Mapuje první redakční úkoly, první zkušenosti s komentováním přímého přenosu nebo moderováním. Dále se zaměří na vznik nového sportovního kanálu *ČT4 Sport* nebo *Basketmánie*, jeden z nejdéle vysílaných sportovních pořadů na našem území.

Přesto, že laické veřejnosti je Jakub Bažant znám zejména jako sportovní komentátor, nejedná se o jeho jedinou profesní specializaci. Pátá kapitola konkretizuje jednotlivé činnosti, kterým se Bažant věnuje. Charakterizován bude způsob, jakým komentuje sportovní přímé přenosy, jeho vztah k expertům a spolukomentátorům i objektivita hlasového komentáře doprovázejícího událost. Pozornost bude upřena i k televizní dokumentaristické tvorbě, pod kterou je Jakub Bažant podepsán ve spojitosti s tvorbou dokumentárních děl *Cilové roviny Kateřiny Neumannové*, *Pocta basketbalovým legendám*, *T... jako Tým!* nebo *Sokol žije*. Kapitola se rovněž věnuje profesi dramaturga pořadů *Basketmánie*, *Sokolský zpravodaj*, *Paralympijský magazín* a *Sokol, síla, tradice*. Tato část obsáhne také Bažantovu spisovatelskou a scénářistickou činnost, konkrétně tvorbu knihy *Nebáli se své odvahy* a scénář ke snímku *Zlatý podraz*.

Vzhledem k absenci životopisných zdrojů byly zásadními zdroji osobní rozhovory přímo s Jakubem Bažantem, dále pak telefonická komunikace s Janem Smetanou a videokonferenční hovor s Miroslavem Langerem. Práci doplnila e-mailová komunikace s bývalými i současnými spolupracovníky nebo činovníky České televize, Ivem Mathém, Jiřím Baumrukem, Markétou Salaj Svozilovou, Pavlínou Hajzlerovou, Jiřím Kalembou, Robertem Zárubou a dalšími.

1. Sportovní žurnalistika

Rozmach sportu v posledních dekáдах jde bezpochyby ruku v ruce se zvýšením medializace tohoto odvětví. Sportovní žurnalistika se stala významnou součástí mediálního trhu, který nabízí jak řadu výhradně sportovních televizních kanálů, tak i množství specializovaných periodik a nespočet webů zaměřujících se na celou škálu sportů a sportovních událostí.

Rostoucímu zájmu o sport se musela přizpůsobit tradiční tištěná periodika. Nezastupitelné postavení sportovní žurnalistiky demonstruje fakt, že takřka všechny české deníky obsahují strany věnující se sportovnímu dění.¹ „Pokud má periodikum ambice usilovat o co nejširší čtenářskou obec, musí dát sportu rozhodně značný prostor.“² Stálíci mediálního trhu je navíc deník *Sport*, nástupce staršího periodika *Československý sport*, zaměřující se výhradně na tuto oblast.

„Není těžké pochopit, proč je sport pro média tak atraktivní. Média mají stejný počet stránek a stejné množství vysílacího času k vyplnění bez ohledu na to, co se ve světě děje (nebo neděje), ale hard news³ jsou nepředvídatelnou komoditou. A co víc, příběhy generované vládami a politiky jsou často považovány za nudné pro mnoho lidí (...) Sport je pravým opakem. Je předvídatelný v tom smyslu, že média vědí měsíce předem, kdy se budou dít velké události, mají své vlastní vzrušující drama, v obsazení sportovních hvězd.“⁴

Rozhlasová, televizní a tištěná média však nenabízí jen strohé referování o dané události. Rozšiřuje se kontext události samotné, média obvykle poskytují previews⁵, stejně jako rozhovory se sportovci a trenéry ještě před započítím události. Po jejím konci pak následují opět rozhovory se sportovci a trenéry, které se zaměřují na zhodnocení výkonu samotného. Typický je i prostor pro představení sportovců a příběhy sportovních osobností, stejně jako nastolování dalších sportovních témat.⁶

¹ Děkanovský 2008: 42

² Tamtéž

³ Zprávy mající seriózní zpravodajský charakter a vysokou míru důležitosti. Obvykle se jedná o politická, ekonomická nebo společenská témata.

⁴ Andrews 2005: 2

⁵ Články, poskytující náhled do samotné sportovní události ještě před jejím započítím. Obvykle obsahují statistická data, u kolektivních sportů pak i pozici v tabulce nebo pravděpodobné sestavy.

⁶ Andrews 2005: 118

I přes zájem širokého okruhu médií je podle Boyle postavení sportovní žurnalistiky často vnímáno neseriózně, což souvisí s nárůstem vnímáním sportovců jako celebrit. „V hierarchii profesionální žurnalistiky se na ni tradičně pohrdavě pohlíží jako na ‚oddělení hraček‘, baštu lehkého života, nedbalé žurnalistiky a soft news⁷.“⁸ Sportovní žurnalistika bývá vnímána jako oddechové a zábavné téma a je obviňována z „obětování přesnosti na úkor rychlosti“⁹ nebo ze „snahy získávat senzace na úkor hodnoty.“¹⁰

1. 1. Televizní sportovní žurnalistika

Zásadní podíl na růstu sportovního obsahu v médiích má vztah sportu a televizní žurnalistiky, který prodělal od poloviny 20. století¹¹ výraznou obměnu. Historicky první přímý přenos na našem území proběhl v *Československé televizi* 11. února 1955 a měl přenášet dvě třetiny utkání mezi hokejisty z Prahy a švédským týmem Leksands IF z pražské Štvanice.¹² „Už v průběhu zápasu přicházely telegramy a zvonily telefony. Sportovní nadšenci tehdy volali třeba z Českých Budějovic, že mají výborný obraz a jen ať vytrváme, a tak se rozhodlo, že se hokej bude vysílat až do konce,“ vzpomínal komentátor tehdejšího přenosu Vít Holubec.¹³

Od tohoto historického milníku následoval strmý vzestup zájmu o sledování sportu v televizi. Ještě tentýž rok Československá televize odvysílala i přímé přenosy z fotbalu a cyklistiky.¹⁴ Sportovní přímé přenosy se tedy dostaly natrvalo do televizních programů. Započal tak pozvolný vzestup až k současnému stavu, kdy jsou specializované sportovní kanály jako *ČT Sport* nebo *O2 TV Sport* schopny přenášet i sportovní události z druhého konce světa. „Dá se říci, že až teprve rozvoj vysílacích technologií, (...) které umožnily prakticky bez omezení distribuovat televizní signál, (...) dovolil skutečné popularizování sportu.“¹⁵

Podle Děkanovského stojí za rozmachem sportovní žurnalistiky právě televize, která ze sportu učinila významnou součást populární kultury. „Globalizovaný svět tak získává zásluhou

⁷ Zprávy s nižší mírou společenské důležitosti. Zaměřují se spíše na zajímavosti, kuriozity a oddechová témata.

⁸ Boyle 2006: 1

⁹ Tamtéž: 9

¹⁰ Tamtéž

¹¹ Děkanovský 2008: 11

¹² ČT Sport [online] Česká televize 2020 [cit. 2021-02-03]

¹³ Tamtéž

¹⁴ Bednařík, Jirák, Köpplová 2011: 286

¹⁵ Děkanovský 2008: 35

družicového přenosu televizního signálu neustálý přísun specifické zábavy a podívané, přičemž některé sportovní podniky zcela zastíňují jakékoli jiné události.“¹⁶

Samotná tvorba televizní sportovní reportáže je však daleko náročnější, než v případě tištěných periodik nebo rozhlasu. *„Sestavit kus televizního vysílání je pomalý proces, který vyžaduje více času, úsilí a personálu než jakékoli jiné médium.*“¹⁷ Téměř každá část televizní žurnalistiky zahrnuje dlouhé přípravy, včetně zajišťování toho, že lidé, se kterými má proběhnout rozhovor, a věci, které mají být natočeny, budou na svém místě. Teprve poté štáb v obvyklém složení, kameraman a reportér, vyjíždí na natáčení.¹⁸ *„Produkovat minutu televizního vysílání může trvat hodinu natáčení, navíc připočteme další čas potřebný k rozhovorům. A natáčení je pouze první fází procesu. Kolem obrazové stopy pak musí být napsán scénář, zaznamenána stopa komentáře (pokud existuje) a obrázky upraveny do souvislé části televizního vysílání.*“¹⁹

1. 1. 1. Sportovní přímý přenos

Typickou součástí sportovního televizního vysílání je přímý přenos, který je nejspecifičtějším projevem televize. *„Umožňuje televizním divákům, aby se stali přímými účastníky a očitými svědky události, a to i ve chvíli, kdy probíhá nebo později ze záznamu. Nezřídka objektivy televizních kamer dokáží televizním divákům ukázat více, než může zachytit vzdálený pohled přímého účastníka.*“²⁰ Není proto divu, že ve spojení se sportem představuje velmi atraktivní a přelomovou formu obsahu, kvůli němuž obrovsky vzrostl v šedesátých letech 20. století zájem o vlastnictví televizoru.²¹

Podle Děkanovského je sportovní přímý přenos i přes zdánlivou objektivitu jednoznačně zprostředkovaně subjektivní záležitostí. *„Od samých počátků televizního vysílání bylo jasné, že i přímý přenos je otázkou volby a manipulace.*“²² Režisér skrze televizní kamery provádí výběr určitých událostí, na které se soustředí pozornost diváka, naopak jiných si nevšimá a přechází je. *„Účelem je zjevně snaha (...) podat autentický děj (...) tak, aby*

¹⁶ Děkanovský 2008: 11

¹⁷ Andrews 2005: 120

¹⁸ Tamtéž

¹⁹ Tamtéž

²⁰ Hladký 1986: 164

²¹ ČT Sport [online] Česká televize 2020 [cit. 2021-02-03]

²² Děkanovský 2008: 35

uspořádáním do určité struktury příběhu získal pro recipienta větší míru srozumitelnosti a tím i přitažlivosti.“²³

Samotný přímý přenos je pak komplexní technickou a logistickou operací, která obvykle vyžaduje plánování, mobilizaci nákladného vybavení a účast odborníků v široké škále oborů.²⁴ Přímý přenos plní podle Hladkého primárně zpravodajsko-informativní funkci²⁵, která vychází z jeho existence samotné. Má však i funkci agitační a propagační, skrze obraz lze totiž nejlépe demonstrovat a působit. Zároveň může nést poučení a rekreativnost, podstatný je i výchovný aspekt.

Podle Hladkého je k naplnění této funkce potřeba kooperace čtyř důležitých složek. První z nich je redakční složka, která určuje výběr přenosů a stanovení záměru. Druhou je realizace, při které mají zásadní slovo režisér a kameramani. Organizační zajištění přenosu pak spadá pod záležitosti produkce. Důležitá je i pozice komentátora, který by měl celý přenos vhodně slovně doprovázet.²⁶ „*Selhání kterékoli z těchto složek může zdar přenosu ohrozit. A naopak dobrá práce a dobrá souhra všech jmenovaných složek se projeví na výsledku přenosu.*“²⁷ Ta se může projevit kupříkladu vhodnou symbiózou mezi komentátorem, kameramany a režisérem. „*Komentář může upozornit na zajímavosti, které televizní obraz nemůže ukázat. Je-li reportér dobře připraven a kameramani a režisér pohotiví, může divák dostat ucelené informace, z nichž tu nejpodstatnější část vidí na vlastní oči.*“²⁸

1. 1. 1. 1. Role komentátora přímého přenosu

Jednou z nejvýraznějších rolí při tvorbě přímého přenosu je bezpochyby komentátor. Tuto pozici obvykle obsazuje profesionální žurnalista, který má vhodné jazykové schopnosti, kultivovaný projev a zároveň je schopen odborně chápat sport také z pohledu taktiky a pravidel,²⁹ čímž plní výchovnou funkci. „*Dokáže-li komentátor vysvětlit pravidla hry, odsoudí-li vhodně prohřešky proti sportovnímu chování, dokáže-li vyzvednout chvályhodné příklady na konkrétních případech během hry, může se takový přenos stát významným pomocníkem při výchově diváků.*“³⁰

²³ Děkanovský 2008: 35

²⁴ Andrews 2005: 138

²⁵ Hladký 1986: 165

²⁶ Tamtéž: 167

²⁷ Tamtéž

²⁸ Tamtéž: 165

²⁹ Andrews 2006: 142

³⁰ Hladký 1986: 166

Hladký rozlišuje desatero požadavků, které je pro práci televizního komentátora nutné.

- a) široké všeobecné vzdělání, kulturní a politické znalosti
- b) hluboké znalosti oboru přednášené události
- c) smysl pro objektivitu a potlačování subjektivních pocitů
- d) nesmírný takt, skromnost, vkus a kultivovanost projevu
- e) improvizální schopnosti
- f) pohotovost, bystrá reakce
- g) bohatý slovník, kultivovanost vyjadřování a slovních obrátů, dokonalá znalost rodného jazyka
- h) příjemný hlas, důvěryhodnost osobnosti
- ch) smysl pro podřízení slova obrazu
- i) umění mluvit i mlčet v pravý čas³¹

Poslední z daných vlastností podtrhuje i Andrews. „*Někdy je nejlepší nechat akci mluvit samu za sebe, přičemž komentátor se jen zřídka dotkne kormidla a pojmenuje hráče na míči nebo poskytne informace, které zvýší porozumění publika.*“³²

Podle dlouholetého sportovního komentátora České televize Miroslava Langerera by komentář neměl obsahovat chyby, zároveň by měl být při hodnocení vůči divákovi transparentní a poukazovat na váhu tvrzení, která vysloví. „*Jestli je to obecná pravda, jestli jsou to pravidla napsaná, a nebo jestli je to jeho osobní názor.*“³³ Zároveň by měl ovládat češtinu bez vad řeči a mít příjemný hlas. Důležité je i udržení správného tempa nebo reakce na to, jaký sport je komentován. „*Každý sport potřebuje něco jiného, v každém tom sportu každé utkání potřebuje něco jiného, každý závod potřebuje něco jiného, každá fáze toho závodu, která je jiná, zase potřebuje něco jiného.*“³⁴

Z nedodržení těchto požadavků pak pramení kritika ze strany diváků, kteří jsou schopni chyby rozpoznat. „*Televizní divák rychle odhalí úroveň jeho vzdělání, myšlení, znalostí, a je-li neúměrně nízká, škodí svým projevem společenskému významu televize i sám sobě.*“³⁵

Současný šéfkomentátor sportovní redakce České televize, Robert Záruba, rozlišuje podle Langerera trojici zásadních částí určených pro sportovní komentář. „*Ten říká, že*

³¹ Hladký 1986: 178

³² Andrews 2006: 143

³³ Videokonferenční rozhovor s Miroslavem Langerem z 8. 2. 2021

³⁴ Tamtéž

³⁵ Hladký 1986: 178

v komentáři musí být v rovnováze tři věci, segmenty - a to popis, background informací a pak hodnocení.“³⁶ Právě spojením těchto tří činností pak vzniká samotný komentář.

Informační background představuje souhrn značného množství informací jak o sportu samotném, tak o sportovcích, případně jejich týmech a dění spojené s nimi. S tím souvisí i důležitá úloha komentátora, jíž je schopnost rozpoznat hráče a další činitele děje. „Mnozí nyní nosí na dresech svá čísla a jména, ale ta nejsou vždy viditelná. V některých sportech navíc nejsou, proto musí být komentátoři schopni identifikovat kohokoli jen podle zraku.“³⁷ K tomu podle Andrewse slouží pečlivá příprava, která zahrnuje prostudování týmových videí i fotografií, rovněž identifikace na základě vzhledu.³⁸ Znalost informačního backgroundu je pak zásadní jak při popisu událostí, tak při jejich zhodnocování.

Hodnocení má objasnit divákovi nejen co se v daný moment děje na obrazovce, ale zároveň proč tomu tak je. Často probíhá v pauzách mezi samotným děním, u basketbalu například mezi čtvrtinami, frekventované je však hodnocení i v průběhu utkání samotného. Komentátor skrze hodnocení objasňuje, co vedlo k chybám, případným změnám ve skóre nebo k výkonu a divákovi tak zásadním způsobem představuje základní konstrukce sportu samotného.

Nezastupitelnou úlohu komentáře má popis. Jeho role se v posledních letech velmi výrazně mění, stejně jako samotná role komentáře v televizním přenosu a také styl komentování, na což poukazuje Langer. „*To můžu vždycky snadno ilustrovat na historce, kterou vyprávěl Robert Záruba (...) o tom, jak se přijímalo do redakce s tím výhledem, že půjde o komentátory v dávných dobách, tedy možná ještě před rokem 1989 a nebo těsně potom.*“³⁹

Langer zprostředkovaně vypráví o tom, jak měl v minulosti nábor nových komentátorů Redakce sportu České televize probíhat. „*V zásadě to prý probíhalo tím způsobem, že přijímající tomu adeptovi řekl: Podívejte se z okna a popište mi, co se venku děje. A v okamžiku, když z toho popisu byl schopný poznat, co se venku děje, tak ho nevzal. Protože to zdůvodňoval tím, že vlastně v tu chvíli ten komentář, pokus o ten komentář situace na té ulici, byl rozhlasový. Protože rozhlasový posluchač nemá ten zrakový vjem a to znamená, že si potřebuje*

³⁶ Videokonferenční rozhovor s Miroslavem Langerem z 8. 2. 2021

³⁷ Andrews 2006: 141

³⁸ Tamtéž

³⁹ Videokonferenční rozhovor s Miroslavem Langerem z 8. 2. 2021

*udělat obrázek na základě toho komentáře, zatímco televizní komentář ten má vlastně jenom dokreslovat to, co ten divák už vidí a přidávat nějaké další informace.*⁴⁰

V současnosti se však podle něj změnilo nejen publikum sportovních přímých přenosů, ale i sledování televize jako média, a proto se mění i role komentování. *„Ta soustředěnost na televizní pořady a sportovní přenosy je úplně jiná a spousta lidí to má prostě jako kulisu a je tedy potřeba, aby měla ten rozhlasový komentář a aby byla přitáhnutá v pravou chvíli k tomu, co se děje v té televizní obrazovce.*⁴¹ Toto tvrzení dokresluje i fakt, že informovanost současného pravidelného diváka určitého sportu je s rozšířením internetu daleko vyšší a popis děje na obrazovce tak sehrává důležitější roli, než tomu bylo v minulých letech. *„Takže zatímco dřív v uvozovkách jakákoli informace, kterou ten komentátor přidal nad rámec toho, co ten divák viděl, byla bonus, tak v současné době už spoustu těch informací skutečně ten divák zná.*⁴²

Zásadní úlohou komentátora stále zůstává zejména upozorňovat na důležité momenty, které by mohly divákům uniknout, rovněž pak musí referovat o příčinách situací, které vznikly.⁴³ Zároveň musí být schopen rozpoznat hráče a další činitele děje.⁴⁴

⁴⁰ Videokonferenční rozhovor s Miroslavem Langerem z 8. 2. 2021

⁴¹ Tamtéž

⁴² Tamtéž

⁴³ Hladký 1986: 177

⁴⁴ Andrews 2006: 141

2. Metodologie

Vzhledem k tomu, že hlavním cílem bakalářské práce je vyobrazit mnohaleté profesní působení Jakuba Bažanta v českém a československém mediálnímu prostoru, je nutno použít kvalitativní formu výzkumu. Z důvodu nedostatku relevantních zdrojů o Jakubu Bažantovi je vytvořen vlastní kvalitativní výzkum, který se formou hloubkových a polostrukturovaných rozhovorů s jeho kolegy a spolupracovníky snaží výzkumný cíl naplnit.

2. 1. Kvalitativní výzkum

U zkoumání konkrétní osobnosti je nutný kvalitativní výzkum, který dokáže nejlépe zmapovat jak její profesní stránku, tak i jiné faktory s ní související. Není kladen důraz na statistické údaje, jako je tomu u kvantitativních metod zaměřujících se na tvrdá data. Cílem je zejména práce s měkkými daty, a snaha citlivě, jemně, podrobně a ve vhodném kontextu s jejich pomocí referovat o daném tématu.⁴⁵

„Je nutné si uvědomit, že kvalitativní metody jsou určeny spíše k pochopení, zachycení jednání, procesů či teoretických modelů než k systematickému popisu, měření či srovnávání: každé metodě odpovídá určitý způsob myšlení a produkce vědění, které jsou jí vlastní.“⁴⁶

Základním stavebním kamenem kvalitativního výzkumu jsou výzkumné otázky. Ty se však mohou během výzkumu modifikovat nebo doplňovat, proto Hendl označuje kvalitativní výzkumy jako emergentní nebo pružné typy výzkumů.⁴⁷ To je důvodem, proč je kvalitativnímu výzkumu často vytýkána přílišná subjektivnost, neprůhlednost a malá transparentnost.⁴⁸

„Kvalitativní výzkumník nesestavuje ze získaných dat skládku, jejíž konečný tvar zná, spíše konstruuje obraz, který získává kontury v průběhu sběru a poznávání jeho částí. Výzkumník ve svém hledání významů a snaze pochopit aktuální dění vytváří podrobný popis toho, co pozoroval a zaznamenal. Snaží se nevynechat nic, co by mohlo pomoci vyjasnit situaci“⁴⁹

⁴⁵ Sedláková 2014: 151

⁴⁶ Kaufmann 2010: 33

⁴⁷ Hendl 2008: 48

⁴⁸ Tamtéž: 51

⁴⁹ Tamtéž: 48

2. 2. Polostrukturovaný a hloubkový rozhovor

Vzhledem k obsažení daného cíle je při rozhovorech s osobností, která je objektem práce, vhodné využít hloubkový, chápající rozhovor s polostrukturovanou osnovou. Výsledkem je autentická zpověď osobnosti, která má prostor své odpovědi svobodně, avšak skrze polostrukturovaný charakter řízeně, rozvinout, čímž je naplněn komunikační potenciál situace.

Podle Sedlákové má takto vedený rozhovor příznivé účinky na dotazovaného, který se lépe uvolní a dokáže dostatečně ventilovat své pocity. *„Tazatel se tak dostává do pozice zpovědníka či terapeuta a na to by měl být připraven.“*⁵⁰

Při dotazování dalších osob, které mají doplnit obraz osobnosti, o níž práce je, je využívána taktéž metoda polostrukturovaného rozhovoru, který Sedláková označuje i jako rozhovor semistrukturovaný a řízený.⁵¹ *„Polostrukturovaný rozhovor bývá považován za optimální způsob získávání dat, neboť kombinuje výhody standardizované i nestandardizované formy dotazování a snaží se minimalizovat jejich omezení. Patří proto k nejčastěji využívaným technikám kvalitativního přístupu.“*⁵²

Na rozdíl od strukturovaného rozhovoru je při polostrukturovaném rozhovoru možnost v závislosti na odpovědích rozvíjet potenciál komunikační situace. Sedláková rozlišuje dva druhy otázek, které se u tohoto typu rozhovoru objevují. *„Rozlišují se proto otázky primární, předem připravené, a sekundární či sondážní, které vznikají ad hoc při realizaci rozhovoru, s cílem doplnit, co již zaznělo, nebo podnítit informanta k další výpovědi“.*

2. 3. Dotazování

Při tvorbě primárních dotazů k polostrukturovaným rozhovorům, které byly vedeny s kolegy a spolupracovníky Jakuba Bažanta, se vycházelo z již dříve stanoveného výzkumného cíle. Vzhledem k mimořádné epidemiologické situaci je využívána zejména e-mailová, videokonferenční a telefonická komunikace. Otázky mají obsáhnout základ vztahu dané osoby k Jakubu Bažantovi a zároveň také zhodnotit jeho profesní působení. Proto byly zvoleny následující otázky.

⁵⁰ Sedláková 2014: 215

⁵¹ Sedláková 2014: 211

⁵² Tamtéž

1. Vzpomínáte si, za jakých okolností a kdy jste se s Jakubem Bažantem poprvé setkal/a?
2. Co bylo vrcholem vaší spolupráce s Jakubem Bažantem?
3. Jak byste charakterizoval/a jeho styl komentování sportovních přenosů?
4. Je podle vašeho názoru osobnost Jakuba Bažanta přínosem pro prostředí české sportovní žurnalistiky? Proč?

Vzhledem k rozličné povaze respondentů a v souladu s metodou polostrukturovaných rozhovorů byly otázky pokládány ve vhodném pořadí i formě tak, aby správně dokreslily výzkumný cíl. U několika respondentů byly některé z dotazů vynechány, případně zcela nahrazeny, vzhledem k zacílení otázek na konkrétní problematiku zmíněnou v této práci. Dále jsou využívány i další primární dotazy, které jsou specifické pro danou oblast, na kterou se zpovídání zaměřuje a berou v úvahu již dříve získané informace. „*Tato poměrně podrobná příprava nebrání tomu, aby v návaznosti na průběh rozhovoru byly doplněny další otázky nebo některé upraveny čistě na základě aktuálního uvážení tazatele.*“⁵³

2. 4. Medailony respondentů

Vzhledem k různorodosti osob, které pomohly ilustrovat osobnost Jakuba Bažanta celistvě, bude v této části objasněno jejich profesní působení formou krátkých medailonků.

Miroslav Langer je dlouholetým sportovním komentátorem a reportérem. V *České televizi* působil externě mezi lety 1997 až 2000, od roku 2001 je pak stálým zaměstnancem *České televize*. Komentátorsky se obecně zaměřuje na estetické sporty, zejména na sportovní gymnastiku, moderní gymnastiku, skoky na trampolíně, jezdeckví, krasobruslení, aerobik, ale má zkušenosti i s fotbalem, šermem nebo rychlostní kanoistikou. Podílí se i na tvorbě *Branek, bodů, vteřin* nebo na pořadu *V šachu*.⁵⁴ Rozhovor proběhl skrze videokonferenční nástroj Zoom.

Jan Smetana je dlouholetý sportovní komentátor, reportér a moderátor. Je spoluautorem pořadu *Basketmánie*, podílí se i na tvorbě *Branek, bodů, vteřin*, ve kterých je rovněž členem moderátorského týmu. Komentátorsky se zaměřuje zejména na přímé přenosy z basketbalu.⁵⁵ Rozhovor probíhal formou telefonního hovoru.

⁵³ Sedláková 2014: 211

⁵⁴ Lidé ČT: Miroslav Langer. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-03-06]

⁵⁵ O mně. In: *Jan Smetana - moderátor* [online]. [cit. 2021-03-06]

Juraj Groch je jednatelem marketingové a PR agentury *APC*, která v minulosti působila jako poradce *Českého olympijského výboru*, *Českého paralympijského výboru* a na přelomu tisíciletí se snažila o zvýšení míry profesionalizace a komercializaci české nejvyšší basketbalové soutěže.⁵⁶ Dotazování proběhlo formou e-mailové korespondence.

Štěpán Škorpil je dlouholetý sportovní komentátor, bývalý šéfredaktor Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu *Československé televize*. Později působil jako komentátor i na televizní stanici *Eurosport*, kde se zaměřoval na lehkou atletiku, severskou kombinaci, sportovní plavání a krasobruslení. Po kontaktu skrze telefonní hovor a e-mailovou korespondenci vyjádření odmítl.

Ivo Mathé je mediální producent, scenárista, vysokoškolský pedagog a manažer. V *Československé televizi* působil jako asistent produkce již při studiích, později se stal produkčním. Dlouhá léta pracoval jako vedoucí produkce *Československé televize*, od roku 1992 do roku 1998 pak zastával funkci vůbec prvního generálního ředitele *České televize*. V letech 1995 až 1998 byl zároveň viceprezidentem *Evropské vysílací unie*. Mezi roky 1999 až 2003 působil na místě vedoucího *Kanceláře prezidenta České republiky* Václava Havla. Od roku 1990 učí na Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění v Praze.⁵⁷ Dotazování proběhlo prostřednictvím e-mailové korespondence.

Jiří Baumruk je dlouholetým sportovním komentátorem, redaktorem a moderátorem. Působil rovněž jako profesionální basketbalista, trenér a později funkcionář. Mezi léty 1992 a 2000 působil jako šéfredaktor Redakce sportu *České televize*, později působil jako komentátor na televizní stanici *Eurosport*, kde se zaměřoval především na basketbal. Je bývalým členem a předsedou *Rady České televize*. Dotazování probíhalo formou e-mailové korespondence.

Pavel Jahoda je sportovním redaktorem a editorem webu *ČT Sport*, kde se podílí na tvorbě *Fotbal fokus podcastu*. Spolupracuje i na pořadu *Basketmánie*, tam má na starosti rubriku *Zachyceno na síti*. Dotazování proběhlo skrze soukromé zprávy na sociální síti Twitter.

Robert Záruba je dlouholetým sportovním komentátorem, moderátorem, redaktorem a dokumentaristou. V současnosti působí na pozici šéfkomentátora Redakce sportu

⁵⁶ Profil společnosti. In: *APC - PUBLIC RELATIONS & MARKETING* [online]. [cit. 2021-03-06]

⁵⁷ Ivo Mathé. In: *Respekt.cz* [online]. [cit. 2021-03-06]

České televize. Komentátorsky se zaměřuje zejména na přímé přenosy z ledního hokeje, baseballu, softballu nebo florbalu.⁵⁸ Dotazování probíhalo formou e-mailové korespondence.

Jiří Kalemba je dlouholetým sportovním redaktorem a komentátorem. V současnosti působí na pozici vedoucího redaktora webového portálu *ČT Sport*. Dříve spolupracoval na tvorbě *Olympijského magazínu*, *Basketmánie* nebo pořadu *Timeout*. Je autorem dokumentárních děl *T...jako Tým!*, *Filip Jícha 2010* nebo *Basket za zdmi Alcatrazu*.⁵⁹ Dotazování proběhlo formou e-mailové korespondence.

⁵⁸ Lidé ČT: Robert Záruba. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-03-06]

⁵⁹ Lidé ČT: Jiří Kalemba. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-03-06]

3. Cesta k dráze novináře

3. 1. Rodinné prostředí a dětství

Narodil se 6. listopadu 1958 pod jménem Jakub Kabelák jako jediné dítě divadelní a filmové herečky Hany Bažantové, která později působila jako asistentka režie v redakci zábavy Československé televize. Jeho otcem byl rovněž divadelní herec Jiří Kabelák. „*Ten zemřel, když mi bylo zhruba devět nebo deset.*“⁶⁰ Otce však osobně nikdy nepoznal, proto se jeho matka později rozhodla pro změnu příjmení.

*„Jmenoval jsem se po otci, jenže otec o mě nikdy nejevil zájem, já jsem ho vlastně nikdy nepoznal. Samozřejmě nevím, jestli mě viděl jako mimino, ale to si nepamatuju. V každém případě nulovej zájem, takže mamča se rozhodla v nějakých dejme tomu pěti, šesti letech, aby mě přepsali v matrice na Jakuba Bažanta.“*⁶¹

Vyrůstal s matkou a babičkou v malém bytě, sousedícím se zdí jatek, v pražských Holešovicích, tehdy dělnické čtvrti hlavního města. „*V té době, kdy jsem tam vyrůstal, tam byly jatka, což bylo takový jednak tedy chmurný místo, a z hlediska úplně normálního to tam v létě strašně zapáchalo.*“⁶²

Chodil do tamní základní školy, ve třetí třídě pak přestoupil do Základní školy Fr. Plamínkové s rozšířenou výukou jazyků. Od dětství inklinoval ke sportu, ale organizovaně jej začal provozovat až později. „*Já jsem byl takovej úplně normální kluk, sportoval jsem, chodil jsem hrát fotbálek a hokejbal a nic jiného. (...) V podstatě až do devátý třídy jsem nedělal žádnéj sport organizovaně.*“⁶³ Poté, co v posledním ročníku základní školy vyrostl o patnáct centimetrů za rok, se jeho matka rozhodla, že by měl dělat sportovní činnost i organizovaně. „*Ta řekla, že to tak prostě nejde a takový klacek musí dělat nějakěj sport. Takže jsem v patnácti začal hrát basket, to mě vlastně trošku předurčilo.*“⁶⁴

Již tehdy zároveň poprvé poznával prostředí Československé televize, kde jeho matka pracovala. „*Sídlili tehdy v Jindřišský ulici a pamatuji si, že tím, jak jsem byl jedináček a měli*

⁶⁰ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

⁶¹ Tamtéž

⁶² Tamtéž

⁶³ Tamtéž

⁶⁴ Tamtéž

jsme s mamčou dobrou vztah, tak mě hodně brala sebou i do práce. ⁶⁵ Tam se poprvé setkal i s tehdejším asistentem produkce a budoucím generálním ředitelem České televize Ivem Mathé. Ten mu předával staré scénáře, které Bažant sbíral. ⁶⁶ *„Bylo mu tak 12 až 15 let, tehdy žáci základních škol skutečně museli vykazovat aktivitu při sběru starého papíru. Ty nepoužité scénáře schraňovala především jeho maminka Hana, my ostatní spíš jen nečinně přihlíželi.“* ⁶⁷

3. 2. Studentská léta a první novinářské krůčky

Po základní škole nastoupil do pražského *Gymnázia Nad Štolou*, které jej formovalo jak ve sportu, tak v novinářině. Vzhledem k tomu, že se gymnázium široce zaměřovalo na zájmovou činnost, účastnil se také řady mimoškolních aktivit. Od prvního ročníku hrál za tamní velmi úspěšné basketbalové mužstvo. *„Protože tam byli výborní hráči, kteří hráli dorosteneckou extraligu, ze Sparty a ještě z jiných klubů, tak jsme byli velmi úspěšní a vlastně každé rok, celé ty čtyři roky, jsme pokaždé byli ve finále středoškolského basketu.“* ⁶⁸

Zároveň o úspěších týmu psal do školního časopisu *Proton*, kde publikoval i řadu dalších textů různých žánrů. *„Do toho Protonu jsem psal i nějaké básně, nevím teď jestli nějakou minipovídku, to si nejsem jistý, samozřejmě zprávy z basketu, co jsme hráli, kde, a pak ještě případně nějaké další.“* ⁶⁹

Mezitím začal působit v pražském deníku *Večerní Praha*, kde pravidelně psal lokální zprávy. Přesto jeho tehdejším cílem nebyla novinářská kariéra. *„Tam jsem se zkusil jít nabídnout nebo zeptat, jestli by pro mě měli nějakou brigádnickou práci. Když to řeknu úplně poctivě, tak než že bych měl už takový směr, (...) tak spíš si myslím, že ta primární motivace byla prostě čistě mít jako študák nějakou korunu navíc. Ale zase na druhou stranu mě to bavilo, to jo, to mě bavilo hodně.“* ⁷⁰

Po konci středoškolských studií zvažoval jak studium žurnalistiky, tak herectví, diplomacii nebo práva. *„Já jsem bohužel narozený ve vahách, takže jsem takový dost váhavý typ, ve smyslu, že myslím na všechny ty pro a proti u všech možností, takže těch možností bylo*

⁶⁵ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

⁶⁶ Jakub Bažant - sportovní novinář, publicista a televizní komentátor. In: *Český rozhlas: Tandem Jana Rosáka* [online]. Český rozhlas, 2014 [cit. 2020-01-01]

⁶⁷ E-mailová korespondence s Ivem Mathém z 25. 1. 2021

⁶⁸ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

⁶⁹ Tamtéž

⁷⁰ Tamtéž

*určitě víc.*⁷¹ Nakonec se rozhodl pro studia žurnalistiky na tehdejší Fakultě sociálních věd a publicistiky Univerzity Karlovy, kde úspěšně složil přijímací zkoušky. *„Ne, že bych si to tak pamatoval, ale tam jsem ty přijímačky musel zvládnout jako velmi, velmi slušně. Tam už samozřejmě někteří měli i politickou protekci, ale tu jsem neměl (...)*⁷²

3. 3. Vysokoškolská studia

Významným milníkem jeho čtyřletých vysokoškolských studií byla volba specializace, která se konala ve druhém ročníku. Tehdejší studenti žurnalistiky měli na výběr ze čtveřice možných zaměření: agenturní žurnalistika, rozhlasová žurnalistika, propagace, televizní a filmová žurnalistika.⁷³ *„Já jsem poměrně brzo šel na tu televizní a toho jsem nikdy nelitoval, protože tam byl jako vedoucí katedry pan profesor Hladký. Ten sice byl kovaným komunistou, ale musím říct, že rozhodně to byl velmi dobrý pedagog a byl to člověk, který shodou okolností působil hned v začátku, kdy se zakládala Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu.*⁷⁴

Miroslav Hladký patřil mezi průkopníky československé televizní tvorby zaměřující se na sport. V době, kdy působil jako vedoucí tehdejšího sportovního vysílání Československé televize, pomáhal spoluzakládat pořad *Branky, body, vteřiny*. Na počátku sedmdesátých let se stal pedagogem, vedoucím katedry periodického tisku, rozhlasu a televize, a později děkanem na Fakultě sociálních věd a publicistiky Univerzity Karlovy.⁷⁵

Podle Bažanta se Hladký v rámci výuky výrazně věnoval praktickým cvičením. *„Opravdu byl dobrý, protože jsme se hodně věnovali praxi a to bylo hrozně důležité. Měli tam dobré laboratoře, měli studiovou kameru, střih záznamu a takovéhle věci. Chodili jsme i s filmovou kamerou na ulici a dělali jsme nějaké cvičení. Na tu dobu to bylo velmi dobré.*⁷⁶

Již během studií navázal Bažant první profesní kontakty s Československou televizí, jeho snahy však končily neúspěchem. *„Já jsem se tam snažil nějakým způsobem, stejně jako na gymnáziu, nabídnout jako externí spolupracovník. Oni tam tehdy nějaké externisty samozřejmě měli, ale byli jednak zavedení, byli tam třeba už dlouhý roky (...) a vlastně byl to stálý tým, kam ani moc nebrali.“* Přesto v rámci studií okusil atmosféru tamní sportovní

⁷¹ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

⁷² Tamtéž

⁷³ Hartman 1981: 332

⁷⁴ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

⁷⁵ Kačanyiová 2013: 9

⁷⁶ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

redakce. „Našel jsem vlastně jeden schovaný shotlist, takže jsem tam něco dělal, dokonce i namlouval před tím, než mě přijali, ale myslím si, že to fakt bylo úplně minimálně.“⁷⁷ V červnu 1982 úspěšně složil závěrečné zkoušky a o několik týdnů později získal i doktorát.

⁷⁷ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

4. Novinářská kariéra

4. 1. Začátky v Československé televizi

Na podzim roku 1982 nastoupil Jakub Bažant do Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu *Československé televize*, k čemuž mu dopomohl i jeho vysokoškolský profesor Miroslav Hladký. Ten, jako bývalý vedoucí sportovní sekce *Československé televize*, svému nástupci ve funkci Karlu Mikyskovi Bažanta doporučil. *„Tenkrát tam v redakci byli i ti jeho kolegové, jak Holubec, tak Mikyska, takže se samozřejmě znali. A on jim zavolal a řekl: ‚poslyšte, máme tady jednoho kluka, který by měl o tu televizní sportovní žurnalistiku zájem, tak se na něj podívejte a já doporučuju, abyste ho přijali.‘ Samozřejmě, ne, že by měl takové slovo, ale oni ho vyslyšeli a dopadlo to.“*⁷⁸ Koncem listopadu 1982 podepsal Bažant smlouvu s jednoměsíční zkušební dobou, čímž se stal zaměstnancem *Československé televize*. *„Velmi výrazně si pamatuju první den, kdy jsem přišel tam, kde sídlila Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu ve Vladislavově ulici (...) myslím si, že to skutečně bylo 23. 11. (...) zrovna pohřbívali Leonida Iljiče Brežněva v Sovětském svazu.“*⁷⁹

Tehdejším bezprostředním vedoucím Jakuba Bažanta byl dlouholetý zaměstnanec sportovní sekce *Československé televize* a televizní komentátor Štěpán Škorpil. *„Ten byl toho nastavení, že prostě mladí se mají dlouho rozkoukávat a teprve pak je k něčemu pustíme.“*⁸⁰ Místo žurnalistické práce v terénu se tak v prvních týdnech musel Bažant věnovat jiným úkolům. *„Takže já jsem se klidně třeba několik týdnů věnoval takové krásné novinářské práci, že jsem rovnal deníky a časopisy.“*⁸¹

Důležitou postavou prvních let Jakuba Bažanta v redakci *Československé televize* byl Pavel Čapek. Ten s televizí externě spolupracoval od začátku osmdesátých let, roku 1984 se pak stal stálým členem redakce.⁸² *„Když přišel Pavel Čapek, tak cítili, že by nám něco měli určit. Přišli za námi, ať se někdo věnuje dvěma oblastem ve sportu. A jedno že je ekonomika sportu – hrůza – a druhé spartakiáda (...) A Pavel protože, byl vystudovaný ekonom, tak si vzal tu ekonomiku.“*⁸³ Bažant se poté primárně věnoval spartakiádám, okrajově i rozhovorům a

⁷⁸ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

⁷⁹ Tamtéž

⁸⁰ Tamtéž

⁸¹ Tamtéž

⁸² Lidé ČT: Pavel Čapek. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-01-28]

⁸³ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

reportážím, které se týkaly menších sportů. „*My jsme třeba jeli točit pochod Praha-Prčice, takovou tu masovku a takové věci, co byly potřeba, dostihy, třeba reportážně.*“⁸⁴

4. 2. První komentování sportovního přímého přenosu

Po dvou letech v redakci, v roce 1984, si Jakub Bažant poprvé vyzkoušel úlohu komentátora přímého přenosu. Spolu se Štěpánem Škorpilem spolukomentoval utkání juniorských basketbalistek, které se tehdy v Pelhřimově připravovaly na Mistrovství světa juniorek. „*Příprava byla veliká, nervózní jsem byl. Tehdy nebyla jiná možnost, Wikipedie to byly hvězdné války, on nebyl ani internet (...) Takže jediná možnost byla zajet si za tím týmem a buď s trenérem, nebo s někým, kdo to v tom týmu znal, si to dát dohromady. Tu a tam nějaký tým měl nějakou svou brožuru nebo něco, tak to taky jako šlo, ale to byla jediná možnost jako příprava.*“⁸⁵

„*Takže já jsem vlastně první komentář měl ze ženského basketu a komentoval jsem to se Škorpilem napůl. No napůl žejo, Štěpán komentoval skoro furt a občas mě tam pustil.*“⁸⁶ První zkušenost z komentátorského stanoviště se Bažantovi líbila a chtěl se zdokonalovat i v této činnosti, přesto pro něj komentování nebylo jasnou nejvyšší prioritou. „*To já jsem k tomu přistupoval s velkou pokorou, zajímal jsem se o to, chtěl jsem vědět, jestli mám méně mluvit, víc mluvit. Ty reakce nebo to hodnocení, o to jsem stál. Ale nepřemýšlel jsem nad tím, jestli tohle to je to jako nejdůležitější, že teď už jsem komentoval to a to – to rozhodně ne.*“⁸⁷

V následujících letech v komentátorské činnosti pokračoval spíše sporadicky. „*Samozřejmě ty pěkné přenosy si komentovali ti starší kolegové, což je normální, což беру, samozřejmě. No a tu a tam si třeba pamatuju, že pak jsem někde v Olomouci něco komentoval. To byla pěkná štrapa, tak tam poslali mě.*“⁸⁸ Až do roku 1989 přispíval do půlhodinového publicistického magazínu *Sportovní Revue*.⁸⁹ Spolu s Pavlem Čapkem spolupracovali i na pravidelném pořadu *Pražský večerník*. „*My s Pavlem jsme byli vyzvaní, abychom si pro ně vymysleli témata – brali jsme to jako hodně dobrou praxi. Takže jsme třeba opravdu si dali pět sportů a mapovali jsme je, jak to je v Praze, jestli tam mají mládež a tak.*“⁹⁰

⁸⁴ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

⁸⁵ Tamtéž

⁸⁶ Tamtéž

⁸⁷ Tamtéž

⁸⁸ Tamtéž

⁸⁹ Koščo, Kozlová 1984: 159

⁹⁰ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

4. 3. Směnař a moderátor

Jakub Bažant se dlouhodobě věnoval i práci směnaře pořadu *Branky, body, vteřiny*, která je dnes označována pojmem pomocný redaktor.⁹¹ „Byl vždycky vysílající redaktor, jeden směnař a ten připravoval ty příspěvky. (...) A tehdy se to namlouvalo živě při vysílání – předal mi text, já jsem si to musel zkontrolovat a živě jsem to vlastně namlouval při vysílání. To jsme dělali hodně, opravdu hodně.“⁹²

V roce 1987 začal Bažant působit jako moderátor tehdejší sportovní části *Aktualit*, později sportovní části *Televizních novin a Branek, bodů, vteřin*. Přesto, že nikdy dříve nemoderoval, v rámci práce reportéra a směnaře měl zkušenosti s namlouváním reportáží. „Když se všechno tohle dohromady poskládalo, tak to pro mě nebyl takový úplný jakoby skok nebo šok.“⁹³

Od roku 1988 se podílel na živě vysílaném diskuzním pořadu, určeném pro mladé diváky, *Studio Kontakt*. V listopadu 1989 v rámci tohoto pořadu přispěl k odvysílání několika živých vstupů z Václavského náměstí, kde probíhaly manifestace.⁹⁴ „Vím, že minimálně jednou jsem byl přímo tam a zpovídal jsem ty lidi. (...) Pak jsem byl při tom úplně prvním vstupu z Václavského náměstí do vysílání, kde to uváděla Libuše Šmuclerová (...) a vím, jaký nátlak tam na ni vedení televize vytvářelo. (...) Snažil jsem se tam tu Libu nějakým způsobem podržet, protože to byl opravdu obrovský tlak. To bylo způsobeno tím, že celá republika na to čekala, nic jiného se v té době sledovat nedalo, všichni čekali na to, jak se co ukáže z té Prahy, z toho Václaváku, a to byl strašný pres.“⁹⁵ Nakonec se podařilo odvysílat zhruba čtyři dvouminutové přímé vstupy.⁹⁶ „Vzpomínám na to a jsem obrovsky rád, že jsem se na tom mohl podílet.“⁹⁷

4. 4. Nezdařená výpověď

Bažant se rovněž stal členem stávkového výboru Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu a posléze i členem stávkového výboru celé Československé televize. Z tohoto důvodu následoval na počátku devadesátých let střet s jeho tehdejším vedoucím

⁹¹ Pultarová 2008: 5

⁹² Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

⁹³ Tamtéž

⁹⁴ Ružička, Totalita.cz [online]. [cit. 2021-01-28]

⁹⁵ Videokonferenční hovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

⁹⁶ Ružička, Totalita.cz [online]. [cit. 2021-01-28]

⁹⁷ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem ze dne 23. 2. 2021

Štěpánem Škorpilem. Ten byl studentem vysoké školy politické, stážístou Ústředního výboru Komunistické strany Československa⁹⁸ a později z redakce musel kvůli absenci lustračního osvědčení odejít.⁹⁹ „*Ale on si nikdy nepřipustil, že by měl odejít a v podstatě ve mně, protože jsem byl ve stávkovém výboru, (...) spatřoval velké nebezpečí. A rozhodl se, že mě z té redakce prostě vyštípe.*“¹⁰⁰

Nástupcem Štěpána Škorpila se stal bývalý šéfredaktor časopisu *Melodie* Jan Dobiáš, kterého právě Škorpil do redakce přivedl a skrze nějž podle Bažanta jednal. „*A ten Dobiáš řekl, že si vybral spolupracovníky, a my čtyři¹⁰¹ tam nejsme. A odmítal to jakkoliv zdůvodnit. A minimálně v mém případě se do toho vložila nová odborová organizace a její předseda v celé Československé televizi a řekl, že prostě takhle ne.*“¹⁰²

4. 5. Návrat ke komentování

V lednu 1991 došlo k rozdělení Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu na dvě části, zpravodajskou, patřící pod Redakci zpravodajství, a část přenosů a dokumentů.¹⁰³ Jakub Bažant se spolu s Pavlem Čapkem, Vladimírem Drbohlavem a Zdeňkem Valentou přesunuli do nově vzniklé zpravodajské části, kterou vedl Oldřich Červinka.¹⁰⁴ Bažant se ve zpravodajské části věnoval zejména reportážím a moderování, komentování sportovních přenosů bylo spíše sporadickou záležitostí. Krátce přispíval do nezávislého měsíčníku *Tenis Revue*, kde se zaměřoval na rozhovory. Spolu s Martou Kubišovou moderoval v prosinci 1991 historicky první čtveřici *Adventních koncertů* na obrazovkách Československé televize. „*První rok ke mně přiřadili zkušeného Jakuba Bažanta, snad abych se nebála,*“¹⁰⁵ vzpomíná Kubišová.

V únoru 1992 vznikem Redakce sportu České televize zaniká nejen Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu, ale také striktní rozdělení obou sekcí.¹⁰⁶ Bažant se vrátil ke komentování na ‚svých‘ prvních olympijských hrách, které se konaly v červenci a srpnu 1992 v Barceloně. Tam se věnoval komentování sportovní gymnastiky, ženského basketbalu a jezdeckví. Milníkem bylo i komentování přímého přenosu z paralympijských her, které se

⁹⁸ Studentské listy: nezávislý politický a kulturní čtrnáctideník. Lidové noviny, 11.1990, 1(20), sv. 20: 7

⁹⁹ Štůrala 2018: 37

¹⁰⁰ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹⁰¹ Čtveřice ve složení Jakub Bažant, Jan Slepíčka, Jaroslav Suchánek a další nejmenovaný kolega

¹⁰² Tamtéž

¹⁰³ Rímský 2016: 18

¹⁰⁴ Tamtéž

¹⁰⁵ Hrdinová, Novinky.cz [online]. [cit. 2021-01-28]

¹⁰⁶ Rímský 2016: 20

konaly taktéž v roce 1992 v Barceloně. „*To byl první přímý přenos z paralympiády na území Československa v historii.*“¹⁰⁷

Od jara 1992 v České televizi navíc působil jako dramaturg přenosů, staral se o schéma vysílání, měl podíl na nasazování komentátorů, natáčení a moderoval *Studio Sport*.

Pravidelně se, mezi roky 1991 a 1997, umisťoval mezi prvními deseti neoblíbenějšími komentátory v rámci divácké ankety Týtý. V letech 1991 a 1992 skončil po Petru Vichnarovi na druhé příčce.¹⁰⁸ „*K poctě řečeno, samozřejmě to těšilo člověka, v té době to bylo docela uznávané ocenění. (...) tehdy se poctivě musely posílat korespondáky.*“¹⁰⁹ Podle Bažanta k ocenění přispělo i jeho neobvykle zadýchané vystoupení ve sportovní příloze hlavní zpravodajské relace v únoru 1991. „*To slavné běhání po schodech, to vzbudilo tak neuvěřitelný ohlas. Ještě mám schované nějaké dopisy, korespondáky, a pár dopisů, takže to mě vykoplo nahoru na ty přední příčky.*“¹¹⁰

Následovaly Zimní olympijské hry 1994 v Lillehammeru, kde komentoval mužské a ženské sjezdové lyžování. Na jaře téhož roku se pak k jeho komentátorskému zaměření připojuje i volejbal. O rok později se Bažant stal autorem námětu, scénáristou a redaktorem vzdělávacího cyklu *Malý sport, taky sport*.¹¹¹ Zhruba devíti až dvanáctiminutový pořad seznamoval diváky s méně známými sporty jako triatlon, korfbal nebo rafting.¹¹²

Na Letních olympijských hrách 1998 v Atlantě komentoval sportovní gymnastiku, ženský a mužský basketbal.

4. 6. Odchod z České televize

Redakci sportu České televize vedl od roku 1992 bývalý basketbalista Jiří Baumruk, který již dříve v televizi působil jako redaktor, komentátor a moderátor.¹¹³ Pod jeho vedením sice dostával sport na obrazovkách České televize větší prostor, od poloviny devadesátých let však panovala v redakci nespokojenost s jeho postupy.¹¹⁴ „*Týkalo se to výběru přenosů, co se*

¹⁰⁷ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

¹⁰⁸ Kupsová 2000: 198

¹⁰⁹ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

¹¹⁰ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

¹¹¹ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹¹² Ročenka České televize 1995, 1995(1994), sv. 1994: 101

¹¹³ Lidé ČT: Jiří Baumruk. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-01-28]

¹¹⁴ Rímský 2016: 30

komentuje a nekomentuje, kam se jezdí a nejezdí, prostě bylo to jako taková kritika manažerských kroků,“ vzpomíná Bažant.¹¹⁵ Podle Baumruka je ve vedoucích pozicích nutno s kritikou počítat. „Kritika je vždy, moje manažerské kroky vedly k vývoji zmíněném dříve [zvýšení objemu sportovních přímých přenosů na obrazovkách České televize] a kromě jiného se mi podařilo téměř 100% zajistit cesty komentátorům přímo do dějiště komentovaných akcí.“¹¹⁶

Do kritiky se zapojil i Jaromír Bosák, který v redakci právě z tohoto důvodu působil od roku 1995 jen externě, dále Robert Záruba a Jiří Lípa.¹¹⁷ „Neřekl bych, že by to bylo nějak emotivně vyhraněné, různé věci se nám nelíbily, říkali jsme je nahlas, říkali jsme to bohužel pro nás poměrně pravidelně. A ten Jirka Baumruk se rozhodl, že si to nenechá líbit. Takže vlastně se postupně zbavil všech tří, tedy čtyř.“¹¹⁸

Robert Záruba od poloviny roku 1998¹¹⁹ působil v redakci pouze externě, s Jakubem Bažantem byla 30. května 1997 rozvázána smlouva.¹²⁰ Podle Baumruka šlo o výpověď dohodou z důvodu nesrovnalostí ve vyúčtování zahraničních cest a pozdního příchodu na komentátorské stanoviště v zahraničí.¹²¹ Podle Bažanta se jednalo pouze o zástupný důvod. „Je to pravda, ale byla to záminka. (...) Rozhodně můžu říct, že to není důvod té výpovědi. To je jako ve sportu, když člověk udělá nějaký malý přestupek, ale udělá ho, tak vlastně dává šanci tomu rozhodčímu, aby to odpískal. A on měl tu písťalku, tak to odpískal.“¹²²

4. 7. Práce pro Národní basketbalovou ligu

*„Ještě před tím, než jsem odešel, jsem chtěl, aby český basket šel nahoru (...) tím, že jsem se začal snažit o to, aby to mělo lepší mediální výstupy, aby byl basket podporovaný, aby byl vidět - jednoduše řečeno - tak už o mně věděli.“¹²³ Bažanta poté, co opustil Českou televizi, oslovil majitel brněnské agentury APC Juraj Groch, který se snažil o zvýšení profesionalizace české basketbalové nejvyšší soutěže a založil společnost *Národní basketbalová liga s. r. o.* „Jakuba Bažanta jsem přizval ke spolupráci proto, že ho považuji za*

¹¹⁵ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹¹⁶ E-mailová korespondence s Jiřím Baumrukem z 8. 2. 2021

¹¹⁷ Rímský 2016: 30

¹¹⁸ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹¹⁹ Rímský 2016: 31

¹²⁰ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹²¹ E-mailová korespondence s Jiřím Baumrukem z 8. 2. 2021

¹²² Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

¹²³ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

*jednoho z největších odborníků českého, a nejenom českého, basketbalu. (...) Pan Bažant je svým založením korektní člověk, který si na nic nehraje a co slíbí, to dodrží. Navíc jeho encyklopedické znalosti v této oblasti jsou neocenitelné.*¹²⁴

Rozsáhlý projekt měl za cíl, po vzoru severoamerické NBA, popularizovat basketbal skrze nejvyšší českou basketbalovou soutěž. „*Šlo o to udělat propagaci, najít generálního sponzora, dát tomu nějaký řád, nějaké pravidla a tak dále.*“¹²⁵ Groch se v rámci snahy o zvýšení profesionalizace soutěže dohodl i s majiteli NBA, kteří do Česka poslali školitele kameramanů a za symbolickou cenu nabídli k vysílání pořad *NBA Highlights*. Proběhla i domluva s tehdejším ředitelem a zakladatelem televize Nova Vladimírem Železným o tvorbě soap opery¹²⁶ na téma basketbal, do které byl podle Grocha Železný ochoten investovat až 450 miliónů korun. Zároveň existovala dohoda o pravidelných přímých přenosech z tuzemské basketbalové ligy na televizi Prima. „*A to vše vyžadovalo televizního profíka, který tomu rozumí.*“¹²⁷

„*Ten projekt mohl být veleúspěšný,*“¹²⁸ zhodnocuje Groch. Důležitým bodem bylo jednání všech klubů v Nymburce, kde jim koncepci soutěže předložil. „*Kluby by byly akcionáři NBL společně s Českou basketbalovou federací a s firmou APC, která by zajišťovala celý projekt a měla mít 20 % z výnosů.*“¹²⁹ Právě finanční částka, kterou žádala agentura APC byla podle Grocha začátkem konce projektu.

Na jaře 2000 pak projekt Národní basketbalové ligy Bažant opustil. „*Zajímalo mě to a i v celku bavilo, ale ukázalo se, že ta realita je složitější, než ten záměr. (...) On si pan Groch představoval, že vezme NBA a udělá takovou malinkou, změkčenou verzi, nebude je ždímat pod krkem, vyjde z toho a začne to uskutečňovat tady. A ono se ukázalo, že ta česká funkcionářská nátura to neumožňuje.*“¹³⁰

Bažant v téže době spolupracoval mimo jiné i na vytvoření konceptu pro rozvoj volejbalové a basketbalové mládeže nebo na propagaci *Českého poháru ve streetbalu*. V létě 1999 po téměř dvou letech opět navázal spolupráci s Českou televizí, jako externista se podílel na startu basketbalového magazínu *Dribling*.¹³¹ „*No, bylo to spíš tak, že jsem byl*

¹²⁴ E-mailová korespondence s Jurajem Grochem z 24. 2. 2021

¹²⁵ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹²⁶ Televizní seriál, zaměřující se na mezilidské vztahy, s příběhem z rodinného prostředí.

¹²⁷ E-mailová korespondence s Jurajem Grochem z 24. 2. 2021

¹²⁸ E-mailová korespondence s Jurajem Grochem z 24. 2. 2021

¹²⁹ Tamtéž

¹³⁰ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹³¹ Hradecké noviny 9.9.1999, 8(210), sv. 210: 21

*trpěnej, (...) takže nějakým provázáním jsem se k tomu dostal a oni věděli, že to dělám dobře, tak vlastně byli spokojeni, [Jiří Baumruk] nic nenamítal. To byla taková shoda okolností.*¹³²

4. 8. Návrat do České televize

Po navázání kontaktu s *Českou televizí* skrze pořad *Dribling* přijal Bažant nabídku, aby komentoval gymnastiku, ženský basketbal a volejbal na Letních olympijských hrách 2000 v Sydney. Po odvolání Jiřího Baumruka z funkce šéfredaktora nastoupil na jeho místo Jaromír Bosák, jeho zástupcem se stal Jiří Lípa a Bažant se do *České televize* opět na trvalo vrátil. *„Ti mě neoslovili, je třeba říct, já jsem se jich šel zeptat, že bych měl zájem se vrátit a co oni na to. Oba dva byli samozřejmě pro, takže jsem se vrátil.*“¹³³

Bažant se takřka okamžitě opět zapojil do chodu redakce jako redaktor, dramaturg a komentátor. Spolu s Jiřím Rejmanem pracoval na vytvoření námětu a dramaturgie pořadu *TIME:OUT*, do kterého přispíval i reportážně. V listopadu 2001 vytvářel námět *Paralympijského magazínu*, jehož dramaturgem a redaktorem se později stal.¹³⁴

Po Zimních olympijských hrách v Salt Lake City, které se konaly v roce 2002 a na nichž Bažant komentoval saně, boby a skeleton, se rozhodl kandidovat na pozici šéfredaktora Redakce sportu České televize.¹³⁵ Nepostoupil však do poslední fáze výběrového řízení, ze kterého vyšel jako nový šéfredaktor Otakar Černý.¹³⁶ Ten po svém jmenování přizval jak Jakuba Bažanta, tak Pavla Čapka do vedení Redakce sportu. *„Stali jsme se členy vedení redakce a já jsem měl na starosti publicistiku a dokumentaristiku a Pavel obecně přímé přenosy.*“¹³⁷ Bažant setrval ve vedení redakce až do roku 2010.

Na přelomu let 2002 a 2003 rovněž spolupracoval na olympijském magazínu, pro který vymyslel název *V záři pěti kruhů*. Na následujících Letních olympijských hrách 2004 v Athénách se věnoval nejen ženskému a mužskému basketbalu, ale i zpravodajskému shrnutí celého olympijského dne. *„Na tom jsme se podíleli a to byla taková rutinní služba.*“¹³⁸

¹³² Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹³³ Tamtéž

¹³⁴ Tamtéž

¹³⁵ Tamtéž

¹³⁶ Římský 2016: 40

¹³⁷ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹³⁸ Tamtéž

4. 9. Vznik ČT4 Sport a Basketmánie

V únoru 2006 odstartoval své vysílání nový samostatný televizní kanál pod názvem *ČT4 Sport*, na jehož tvorbě Bažant spolupracoval. „*Podíleli jsme se na tom, každý mohl napsat své návrhy, (...) jak by mohl vypadat večerní blok nebo zpravodajství, prostě bylo to otevřené a každý se mohl podílet, takže jsem taky psal nějaké návrhy.*“¹³⁹ U příležitosti prvního dne Zimních olympijských her v Turíně bylo 10. února 2006 spuštěno vysílání nové stanice a tvář Jakuba Bažanta se objevila na obrazovkách *ČT4 Sport* hned v prvních minutách vysílání. „*Připravili jsme s Vojtou Bernadským a samozřejmě s vedením redakce nějaký koncipovaný dvouhodinový blok a na to navázalo slavnostní zahájení olympijských her.*“¹⁴⁰ Samotné první vteřiny vysílání jsou však dnes nedohledatelné. „*Kouzelné je, že se nedochoval, (...) záznam toho otevření, těch prvních minut nynějšího kanálu ČT Sport neexistuje. Ten záznam není zachovaný.*“¹⁴¹ Na samotných turínských olympijských hrách Bažant nekomentoval, věnoval se moderování studií mezi přenosy.

Roku 2007 vytvořil námět a dramaturgii úspěšného pořadu *Basketmánie*, který se zaměřuje výhradně na zajímavosti z basketbalových hřišť, a rovněž soutěž o nejhezčí basketbalovou akci, zaznamenanou kamerami České televize, pod názvem *BasketParáda*. Na olympijských hrách v Pekingu o rok později se opět věnoval komentování ženského a mužského basketbalu, odkomentoval i několik utkání volejbalu.

Naopak na nadcházejících Zimních olympijských hrách 2010 v kanadském Vancouveru se komentování nevěnoval. „*Robert [Záruba], který definitivně dělal koncepci a dramaturgii vysílání, mě požádal, abych tam dělal takzvané pohlednice. Každý den jsme museli udělat jednu asi na čtvrt hodiny. (...) Vzhledem k tomu, že jsme to opravdu chtěli dělat pořádně a že jsme opravdu chtěli sehnat lidi, (...) tak jsme opravdu celé ty dny těch 15 minut dělali. Pak dokonce ty pohlednice vyšly souhrnně, mělo to docela úspěch.*“¹⁴²

4. 10. Mistrovství světa v basketbalu žen v České republice

Na přelomu září a října roku 2010 Česká republika po více než čtyřiceti letech hostila mistrovství světa žen v basketbalu, na kterém se podílel nejen jako komentátor, ale i jako autor

¹³⁹ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹⁴⁰ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹⁴¹ Tamtéž

¹⁴² Tamtéž

konceptu. „*To byl velký projekt, který jsem celý dával dohromady tím, že se to vysílalo u nás – my jsme byli, tím se říká host broadcaster, ručili jsme za všechny přenosy, které se vysílaly do zahraničí a tím, že jsme museli všechny vysílat, (...) jsme tím pádem i všechny vysílali jako ČT.*“¹⁴³ Vytvořil zároveň jak upoutávku k turnaji, tak pořad zvaný *Pocta basketbalovým legendám*.

4. 11. Nebáli se své odvahy, Basketmánie a současnost

Na podzim roku 2011 spolupracoval s Petrem Svěceným jako redaktor na tvorbě *Olympijského magazínu*. Jako dramaturg stál za dvacetidílným magazínem *Sokol, síla tradice*, který se poprvé vysílal na jaře 2012 nebo *Sokolským zpravodajem*, který se vysílá Českou televizí od roku 2017.¹⁴⁴ Podílí se i na řadě dalších televizních pořadů mapujících jak Sokol, tak Všesokolské slety.

Zároveň je knižním autorem. Jeho prvotina *Nebáli se své odvahy*, kterou sepsal spolu s Jiřím Závozdou, vyšla v roce 2014. Kniha se stala rovněž předlohou pro film *Zlatý podraz*, který vyšel v roce 2018 a Bažant se podílel na jeho scénáři.

V současné době se věnuje jak komentování přímých sportovních přenosů, dominantně z basketbalu a saní, bobů, skeletonu, tak práci na pořadech, které vysílá ČT Sport. Je redaktorem a dramaturgem *Paralympijského magazínu* a *Sokolského zpravodaje*, taktéž dramaturgicky působí v pořadu *Basketmánie* a je členem týmu vytvářející *Sportovní zprávy*.¹⁴⁵

¹⁴³ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹⁴⁴ Tamtéž

¹⁴⁵ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

5. Profesní tvář

5. 1. Komentátor

V průběhu tří dekad odkomentoval Jakub Bažant více než dvě tisícovky¹⁴⁶ sportovních přímých přenosů. Jeho příznivci jej obdivují za erudici, znalosti i projev, naopak odpůrci by nejraději u svých televizních obrazovek vypínali zvuk. „*Vždycky problém pojmenovává staré rčení ,nenarodil se člověk ten, aby se zavděčil lidem všem‘ takže jak je lidská přirozenost, tak někdo chce, aby se mluvilo více, někdo méně. Někdo chce přesnou identifikaci, někdo chce spíš ty historky, někdo chce, aby se u toho výskalo.*“¹⁴⁷

Elementárním jevem pro komentování jakéhokoli sportu je podle Bažanta znalost a vcítění se do sportovní události, kterou má svým hlasem doprovázet. „*Já jsem přesvědčený, že to, co ten komentátor komentuje by jej mělo elementárně bavit.*“¹⁴⁸ Případná neznalost či absence sympatií ke komentovanému sportu pak může být diváky rozpoznána a kritizována. „*Pokud nastane tohle to, myslím si, že ti citlivější diváci to můžou poznat. Myslím si, že je důležité, i když dostanu za úkol nějaký sport, který jsem doted' nedělal, tak si samozřejmě musím sehnat nějaké informace, protože jsem ten sport nedělal.*“¹⁴⁹

Bažant v současné době komentuje zejména utkání basketbalu a saní, bobů, skeletonu. Má však zkušenosti i s komentováním paralympijského sportu, volejbalu, tenisu, sjezdového lyžování, jezdeckví, moderní a sportovní gymnastiky¹⁵⁰. Na příkladu posledního jmenovaného sportu, jehož komentář byl jeho úkolem na Letních olympijských hrách v Barceloně v roce 1992, Bažant demonstruje postup při seznamování se s novým sportem. „*Takže jsem se snažil samozřejmě kontaktovat lidi, kontaktovat trenéry, jet se podívat, to všechno jsem absolvovat. Díval jsem se (...) s gymnastama reprezentantama na videa a takové věci, abych to do sebe dostal (...) To jsem jezdil metrem s takhle tlustýma pravidlami a učil jsem se.*“¹⁵¹ Přesto po čase objevil ke sportovní gymnastice pozitivní vztah. „*Dostal jsem sport, ke kterému jsem získal niterný vztah, když jsem si začal hledat informace a tak dále, našel jsem si lidi a pomoci nich jsem zjišťoval, že je to opravdu hezký sport.*“¹⁵²

¹⁴⁶ Lidé ČT: Jakub Bažant. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-03-06]

¹⁴⁷ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹⁴⁸ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

¹⁴⁹ Tamtéž

¹⁵⁰ Lidé ČT: Jakub Bažant. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-03-06]

¹⁵¹ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹⁵² Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

Podle Bažanta je pro diváka hlavním cílem komentáře získat informace o tom, co se na hřišti odehrává. „Tomu divákovi je, když je to strhující zápas, v podstatě jedno, jestli je to Záruba, Bažant nebo nějaký mladý. Jeho baví to, co se děje na té obrazovce a musí k tomu mít ty informace, to je základ.“¹⁵³ Proto je popisná složka komentáře pro Bažanta tou nejzásadnější. „Je fakt, že nám to říkal už pan Vít Holubec, dívejte se na monitor, protože divák chce slyšet informace k tomu, co vidí (...) Někdy začátkem dalšího tisíciletí jsem se k tomu začal čím dál víc vracet a byla to pravda, to, co říkal, je to skutečně rozhodující složka. Informace, zpravodajství, to, co ten divák vidí prostě tak, aby viděl, co se tam děje, kdo je v akci a jak.“¹⁵⁴

Zásadní je podle Bažanta i zábavní složka sportu a hlášky komentátorů, které dokáží celý přímý přenos zatraktivnit. „Sport je taky zábava, jak říká Míra Bosák, a má v tom pravdu, aby se taky divák trošku pobavil a nebylo to totálně suchý.“¹⁵⁵ Sama hláška, kterou komentátor vysloví, by však neměla odvádět pozornost na úkor děje. „V zásadě mám rád, když nějaká hláška nebo nějaký vtíp vyplyne ze situace.“¹⁵⁶ Bažant, stejně jako Jaromír Bosák, který je proslulý svými často humornými výroky při fotbalových přímých přenosech, preferuje při tvorbě hlášek spontánnost. „Jsou taky jiní, kteří si ty hlášky připraví na papíře a teď když je vhodná příležitost, tak to tam šoupnou, a to si myslím, že není dobře.“¹⁵⁷

Třetí významnou součástí komentování je hodnocení. Tuto složku dříve musel obsáhnout sám komentátor, dnes je však u přenosů ČT Sport k dispozici spolukomentátor v podobě experta. „Poté, co se objevili experti, tak dominantně přenecháváme, a já taky, to hodnocení na ty experty, jakkoli samozřejmě občas se tomu člověk nevyhne.“¹⁵⁸ Vhodná volba experta je podle Bažanta jedním z univerzálních pilířů kvalitního komentáře. „Ten základní stavební kámen, první cihla jsou ty principy - chápat dění, znát ty komentátorské zásady, hlavní je popis a mít dobrého experta, kterému vysvětlím, pokud s ním začínám, co je důležité.“¹⁵⁹

Bažant se dlouhodobě věnuje pomoci začínajícím sportovním redaktorům, zásluhou čehož mohl sbírat své první zkušenosti z komentátorského stanoviště i současný dlouholetý basketbalový komentátor Jan Smetana. „Mně bylo 24 let a Kuba řekl - musíš komentovat, sedneš si tam a budeš komentovat. A já říkám ne, Kubo, neblázni, to prostě

¹⁵³ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

¹⁵⁴ Tamtéž

¹⁵⁵ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹⁵⁶ Tamtéž

¹⁵⁷ Tamtéž

¹⁵⁸ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

¹⁵⁹ Tamtéž

*nezvládnou, k tomu musím dospět, vyzrát. Ne, ne, musíš se to nějak naučit, budeš komentovat,*¹⁶⁰ *nastiňuje Smetana. „Kuba seděl vedle mě a měli jsme to rozdělené tak, že on třeba komentoval pět minut, pak já pět minut a pak zpátky.”*¹⁶¹

5. 1. 1. Experti a spolukomentování

Volba vyhovujícího experta je podle Bažanta jednou z klíčových složek dnešního komentáře. Proces výběru spolukomentátorské osobnosti má na starosti sám Bažant, který je rovněž garantem basketbalu pro *ČT Sport*. *„Naštěstí do tohoto toho až tak nemá snahu mluvit vedení redakce, což je dobře a je u toho zajímavé, že ne všichni výborní sportovci jsou výborní komentátoři.”*¹⁶² Podle Bažanta bývá volba expertů často kritizována částí veřejnosti, podle které by měli být ke komentáři přizváni zejména hvězdy daného sportu. *„Na to říkám - a co jako – to, že umí perfektně analyzovat, umí reagovat, je pohotový, a to je pro mě daleko víc.”*¹⁶³

Mezi Bažantovy oblíbené experty patří basketbalová mistryně a vicemistryně Evropy Eva Horáková nebo bývalý basketbalový reprezentant, který si zahrál i severoamerickou NBA, Jiří Zidek mladší. *„Obecně mám rád ty experty, kteří se na ty experty nehrajou, ale jsou přirozeně dobří v tom, že umí analyzovat to, co se děje na hřišti, a srozumitelným normálním způsobem, skoro podtrhuju skoro jako v hospodě, to vylíčit těm divákům.”*¹⁶⁴

Po fázi výběru Bažant seznamuje nového experta se svým devaterem. *„Nejdřív jim to pošlu, pak si popovídáme a pak jdeme na to.”*¹⁶⁵ To má za cíl inspirovat daného nováčka v přístupu k přímému přenosu a objasnit mu zásady spolukomentování.

Právě týmový výkon je ústředním bodem devatera. *„Já vždycky říkám všem, že jsme tým, nikdo to neodpáře. Když budeš ty dobrej, tak budu dobrej já, a když budu dobrej já, tak budeš dobrej ty.”*¹⁶⁶ Nejhorším možným scénářem je podle Bažanta nesoulad experta a komentátora. *„Jestli si někdo namlouvá, že musí přehláskovat toho experta nebo naopak komentátora nebo že musí komentátor dát najevo, že on tomu taky rozumí, umí taky ty termíny, ví, co se tam odehrávalo na hřišti, to je nesmysl. To nikdy nepřinese nic dobrého, prostě ti dva*

¹⁶⁰ Jan Smetana - moderátor sportovních zpráv České televize. In: *Český rozhlas: Tandem Jana Rosáka* [online]. Český rozhlas, 2013 [cit. 2020-01-01]

¹⁶¹ Telefonický hovor s Janem Smetanou z 16. 2. 2021

¹⁶² Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem ze 2. 12. 2020

¹⁶³ Tamtéž

¹⁶⁴ Tamtéž

¹⁶⁵ Tamtéž

¹⁶⁶ Tamtéž

*musí nějakým způsobem souznít, (...) chtít stejnou věc, doprovodit to, co se děje, tak aby divák rozumně dostal informace a pobavili se k tomu.*¹⁶⁷ S tím souvisí i jeden z dalších bodů devatera, tedy vzájemný respekt a neskákání si do řeči.

Mezi další prvky devatera pak patří důraz na komentování toho, co se děje na obrazovce, a nezaostávání dění na hřišti. Zásadní je snaha vyvarovat se rad trenérovi, případně hráčům, ale naopak snaha o popis samotného dění. Devatero nastiňuje i práci se zpomalenými záběry, které mají být důležitým prostorem pro experta, který má při jejich vysílání promlouvat o detailech hry. Součástí je i práce s pauzou, která je nástrojem komentáře. *„Zejména, když je děj atraktivní, nemusíme mluvit pořád a pomalu bez nádechu. Nejsme Argentinci. A když se na hřišti nedaří nic, tak přemluvení to nezachrání.*¹⁶⁸ Poslední bod klade důraz na odpovídající emoce, které musí odpovídat dění na hřišti. *„Faleš divák pozná a nemá ji rád.*¹⁶⁹

Nejdůležitější však podle Bažanta musí zůstat událost samotná. *„Myslím si, že to musí vyplynout z toho děje. Na to musí člověk myslet, ten je neustále směrodatný. Já u toho můžu vytvářet tu kulisu, ale co to se děje, ten sport, ta akce, je to podstatné.*¹⁷⁰

5. 1. 2. Objektivita komentování

Jednou z nedílných součástí a zásad pro komentování je podle Bažanta i snaha o objektivitu, tak, aby při duelu nestránil jednomu z účastníků události. *„Normálně řečeno, člověk se musí pořád snažit o to být objektivní a já vím v sobě nejlépe, jestli jsem opravdu byl objektivní nebo jestli mi to třeba jen na chvíli sklouzlo.*¹⁷¹ Udržet objektivní laťku je podle Bažanta náročné zejména při neobvyklých událostech. *„Když bude totální outsider hrát na olympiádě s nějakou zemí, která má 5 titulů z předchozích olympiád a bude blízko, aby porazil toho superfavorita, no tak popravdě člověk má tu tendenci proto, že by to bylo úžasné. Profík to musí zvládnout, ale nevyklučuju, že to tam sklouzne.,¹⁷²*

Největší kritika směrem k osobě Jakuba Bažanta se objevila v květnu 2003 při prvním utkání finálové série české nejvyšší soutěže v basketbalu mezi Opavou a Nymburkem. První půle utkání skončila jasným výsledkem pro hostující Nymburk, který po první polovině vedl

¹⁶⁷ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹⁶⁸ Úryvek z devatera Jakuba Bažanta pro spolukomentátory

¹⁶⁹ Tamtéž

¹⁷⁰ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹⁷¹ Tamtéž

¹⁷² Tamtéž

o 25 bodů¹⁷³. „Jenže pak se jim to nějak přepnul v hlavě, že to mají vyhrané (...) bod sem, bod tam, deset tohle, to, to a oni to vyhráli.“¹⁷⁴ Závěrečné minuty, utkání, které server iDnes.cz popisuje jako „drtivý finiš“¹⁷⁵ nebo „obrat z kategorie zázračných“,¹⁷⁶ pak odkomentoval Bažant spolu s expertem Dušanem Medveckým v emocích. „Ne, že bych fandil, ale tím vzepětím, jak se dokázali zmobilizovat, zabojovat v obraně, sebrat míče, dávat koše, atmosféra v té hale. No my jsme to prořvali dokonce skoro jak ti Argentinci.“¹⁷⁷

Po utkání se na dvojici komentujících snesla vlna kritiky ze stran fanoušků Nymburka. „Normálně psali, volali, stěžovali si.“¹⁷⁸ Další zápas série pak příznivci Nymburka doprovodili choreografií, znázorňující Bažantovo příjmení. „Při oddechovém čase Nymburku tam odhalili na tom lešení obrovský transparent „i my máme svého bažanta“, jakože já jsem teda fandil té Opavě, tak oni mají svého Bažanta a byl tam vycpaný bažant z přírodopisného kabinetu.“¹⁷⁹ I přes dlouhotrvající kritiku na sociálních sítích si je Bažant jistý, že Opavě tehdy nefandil. „Jenom jsem ocenil přiměřeně tomu vývoji to vzepětí prohrávajícího týmu.“¹⁸⁰

Opačná situace, týkající se objektivitu komentování, nastává podle Bažanta u utkání národního týmu. „Já mužů říct za sebe, prostě fandit chci, můžu a možná i trochu musím, ale chci a můžu to zaprvé, jako je to obecně přijatelný princip.“¹⁸¹ Důležitým aspektem je pak míra neobjektivity. „Ta hranice je velmi tenká, (...) nemělo by to sklouznout k tomu, že mě to zavede na slepou uličku třeba v tom, že budu říkat, že nás rozhodčí poškodili pomalu u každého faulu, který uděláme, (...) že prostě budu manipulovat s tím, co se děje.“¹⁸²

5. 1. 3. Příprava na přímý přenos

Zásadní úlohu hraje příprava na přímý přenos ze strany komentátora. Ta pro Bažanta u ligových přenosů probíhá den nebo dva předem, u olympijských her nebo větších turnajů pak dříve. „Třeba na ligu dělám tak dejme tomu dvě hodiny, tři, maximálně, ale na mistrovství světa jsem klidně dělal přípravy na jeden zápas i 5, 6 hodin.“¹⁸³

¹⁷³ Drtivý finiš přinesl Opavě první výhru. In: *IDnes.cz* [online]. Praha: MAFRA, a. s., 2003 [cit. 2021-03-12]

¹⁷⁴ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹⁷⁵ Drtivý finiš přinesl Opavě první výhru. In: *IDnes.cz* [online]. Praha: MAFRA, a. s., 2003 [cit. 2021-03-12]

¹⁷⁶ Spát nemůžeme, varuje Štěníčka. In: *IDnes.cz* [online]. Praha: MAFRA, a. s., 2003 [cit. 2021-03-12]

¹⁷⁷ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹⁷⁸ Tamtéž

¹⁷⁹ Tamtéž

¹⁸⁰ Tamtéž

¹⁸¹ Tamtéž

¹⁸² Tamtéž

¹⁸³ Tamtéž

V úvodních utkáních jak ligy, tak dalších turnajů jde podle Bažanta zejména o získání informací směrem k nováčkům. „*Jde v podstatě o ten začátek, kdy de facto u těch hráčů, kteří jsou noví nebo je málo znám, to musím oživit.*“¹⁸⁴ U turnajů je pak pro Bažanta zásadním činitelem znalost předchozích utkání. „*Pak se stejně člověk nemá třetí, pátý den turnaje odkazovat k tomu, co dělal před rokem. Zaprvé se odkazuje na to, co dělal na tom turnaji, co zažil a nezažil, co se odehrálo, a potom může člověk vycházet z toho, že ten fanda ten turnaj sleduje.*“¹⁸⁵ Důležitost pak má zejména doplnění statistik. „*Já jsem si to dělal u každého podrobně, co dělal v těch minulých zápasech, jaké jsou jeho maxima na turnaji a takhle.*“¹⁸⁶

5. 1. 4. Komentátorský styl

„*Čím výraznější a svéráznější je osobnost komentátora, tím osobitější je jeho komentář.*“¹⁸⁷

Jedním z cílů práce je poukázat na komentátorský styl Jakuba Bažanta. Šéfkomentátor Redakce sportu České televize Robert Záruba jej popisuje jako „intuitivní“¹⁸⁸, bývalý generální ředitel České televize Ivo Mathé Bažanta řadí ke „klidnějším klasikům“¹⁸⁹. Podle komentátora Miroslava Langerera patří mezi Bažantovy silné stránky zejména konzistentnost, cit a informační hodnota. „*Ne všichni komentátoři mají ten standard, v něčem jsou lepší, v něčem jsou horší, někdy má ten standard kolísající tendenci, a to myslím, že u Jakuba skutečně není. Ten si udržuje velice dobrou úroveň, velice stabilní úroveň a jakoby, ať už jsme se o tom nikdy nebavili, jestli je to jeho přirozený talent a nebo jestli nad tím nějakým způsobem uvažuje, tak mám prostě pocit, že má jakoby dobrý cit pro to, jak komentovat (...) Pak si taky myslím, že z hlediska nějaké informační úrovně toho komentáře je tam taky jeho silná stránka.*“¹⁹⁰

Podle dlouholetého basketbalového komentátora a bývalého šéfredaktora Redakce sportu České televize Jiřího Baumruka není komentování Bažantovou nejsilnější stránkou. „*Sportovní komentátor dělá svoji práci, někdo lépe, někdo hůře. Někdo zanechá výraznější stopu, závisí to mj. i na konkrétním sportu či události, kterou komentuje. Jakub Bažant je podle mě lepším redaktorem - dramaturgem než komentátorem.*“¹⁹¹

¹⁸⁴ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

¹⁸⁵ Tamtéž

¹⁸⁶ Tamtéž

¹⁸⁷ Hladký 1986: 180

¹⁸⁸ E-mailová korespondence s Robertem Zárubou z 3. 3. 2021

¹⁸⁹ E-mailová korespondence s Ivem Mathém z 25. 1. 2021

¹⁹⁰ Videokonferenční rozhovor s Miroslavem Langerem z 8. 2. 2021

¹⁹¹ E-mailová korespondence s Jiřím Baumrukem z 8. 2. 2021

Mezi Bažantem a jeho mladšími kolegy, kteří komentují basketbalové přímé přenosy, nalezneme ve způsobu komentování výrazné rozdíly. Ty popisuje i komentátor ČT Sport Jan Smetana, který vyznává odlišný styl, blízký komentátorům severoamerické NBA. „*Já vyznávám spíše takový rozhlasový styl komentování, to znamená, že ten komentátor furt mluví, mluví, mluví, popisuje, ten má balón, přihrál, to se tam odehrálo. Já mám rád, když je to v pohybu, pořád o něčem mluvit. To je styl, který vyznávám já. Mám dojem, že Kuba je spíš klidnější a spíše nechává hrát pauzy. To je věc, u které mi Kuba třeba říkal, ať se nad tím zamyslím - jestli bych nechtěl víc nechat hrát tu samotnou hru, než do toho pořád mluvit.*“¹⁹²

Při svém hodnocení komentátorů jej zmiňuje páteční příloha deníku *Sport* s názvem *Sport magazín*, která v listopadu 2011 známkami hodnotila české sportovní komentátory. „*Na pohled nevtravě sympatický člověk. Basketbal má zjevně rád, rozumí mu, ale když to chce v rychle plynoucím přímém přenosu prodat, často se utápí v několika myšlenkách současně. Vlivem svých excentričtějších spolupracovníků se navíc snaží stylizovat do kabaretiérské role, která mu není vlastní. Na loňském MS žen byl vysloveně uvřískaný,*“¹⁹³ znělo hodnocení redakce, která Bažantovi udělila známku 5 z 10 možných.

Na stránkách *Sport magazínu* se k hodnocení přidal i novinář a televizní moderátor Martin Severa, který Bažanta ohodnotil jako ‚komentátora s osobitým stylem‘. „*Je dobrým příkladem moderátora, který ví, že přenos není o něm, ale o basketbalu (například), přesto by se bez něj neobešel. Klasik by řekl, že sport polidšťuje a dává mu přidanou hodnotu.*“¹⁹⁴ Celkově Bažant průměrem hodnocení zástupce redakce, novinářů Ludka Staňka a Martina Severy a televizního moderátora Vladimíra Čecha skončil na šestém místě.¹⁹⁵

K obsáhnutí Bažantova komentátorského stylu jsou použity úryvky ze tří sportovních přímých přenosů, které v průběhu let komentoval. Úryvky se zaměřují zejména na použité slovní obraty, fráze či rčení, která doplňují obvyklý popis událostí. První z nich je z ženského Mistrovství světa v basketbalu 2010, konkrétně utkání Česka s Běloruskem. Jako druhý vzorek je použito úvodní utkání mužského basketbalového Mistrovství Evropy 2015 a zápas mezi Českem a Estonskem. Třetím vzorkem je zápas na mužském Mistrovství světa v basketbalu 2019 mezi Českem a Spojenými státy.

¹⁹² Telefonický hovor s Janem Smetanou z 16. 2. 2021

¹⁹³ Top 10 netuctových komentátorů. *Sport magazín*. Praha: Ringier Axel Springer CZ, 2011, XV(45): 22

¹⁹⁴ Tamtéž

¹⁹⁵ Tamtéž

5. 1. 4. 1. Česko - Bělorusko

Jedním z nejmotivnějších zápasů české ženské basketbalové reprezentace se bezpochyby stalo semifinále mistrovství světa v roce 2010, které se konalo v Karlových Varech. České reprezentantky poprvé v samostatné historii bojovaly o účast ve finále proti výběru Běloruska. Utkání komentoval Jakub Bažant spolu s basketbalovou mistryní a vicemistryní Evropy Evou Horákovou.

V úvodních sekundách před rozskokem v beznadějně zaplněné hale zmínil Jakub Bažant netradiční oděv Bělousek. „*A tady už je všechno připraveno k rozskoku. Češky v bílých dresech, Bělorusky ve svých tradičních sukýnkách. Bílá vichřice, doufejme v hledišti, která povzbudí naše reprezentantky v boji o postup do finále.*“¹⁹⁶

Zisk míče Hany Horákové glosoval Bažant takto: „*Jenže teď Hanka málem utrhla ruku Marčankové. Podívejte se, Hanka je génius na ty získané míče, patří jí naprostá špička této statistiky, to znamená statistiky nejlepších hráčů v získaných míčích.*“¹⁹⁷ Bažant komentoval i nepovedený výkon úvodních minut ze strany českých reprezentantek, kterým zdůvodnil timeout jejich kouče. „*Lubor Blažek usoudil, že toho bylo právě tak dost, toho neučesaného dobývání běloruského koše, takže si vzal oddechový čas.*“¹⁹⁸

Na závěr první čtvrtiny se prosadila střelou za tři body jedna z českých basketbalistek, což Bažant hodnotil jako jeden z klíčových momentů aktuálního stavu. „*Michaela Ferančíková dává trojku, kterou v samotném závěru první čtvrtiny posílá český tým do vedení. Tak to byl mistrovský kousek od Michaely Ferančíkové! Hodně jsme si oddechli, připomeňme, že přestože tato čtvrtina tedy končí naším jednobodovým vedením, tak jsme prohrávali až o osm bodů, ale dokázali jsme se vzchopit a tahleta trojka, ta byla strašně důležitá.*“¹⁹⁹

V polovině druhé čtvrtiny pak vybízí expertku ke komentáři výkonu jedné z dosavadních opor českého týmu na turnaji a přidává i svůj názor. „*Evo, jak to vidíš? Já myslím, že by bylo strašně potřeba, aby se už konečně trefila Eva Vítečková, protože si myslím, že to je typ hráčky, která když tu střelu už dá jednou, tak už se chytí, už naváže.*“²⁰⁰ Po povedené střele za tři body v závěru druhé čtvrtiny, která znamenala pro Evu Vítečkovou první body

¹⁹⁶ MS v basketbalu 2010: Česko - Bělorusko. In: *Česká televize* [online]. 2010 [cit. 2021-03-12]

¹⁹⁷ Tamtéž

¹⁹⁸ Tamtéž

¹⁹⁹ Tamtéž

²⁰⁰ Tamtéž

v utkání, komentoval Bažant celou situaci následovně: „*Všichni sledovali tu střelu a všichni si hlasitě oddechli, že to tam konečně Evě Vitečkové, přezdívané Evža, spadlo.*“²⁰¹

Nadstandardní výkon Hany Horákové v utkání demonstroval Bažant otázkou po jedné z akcí na adresu spolukomentující expertky utkání Evy Horákové. „*Rychlý test – kdo přihrával? Nepřemýšlej.*“²⁰² Po krátkém smíchu Horákové pak Bažant rychle prozradil odpověď. „*Hana Horáková, to můžeš střílet od boku. Ale zpět k tvrdé práci, jinak to nepůjde dneska.*“²⁰³

Po faulu Bělorusek na Evu Vitečkovou použil Bažant přirovnání k jednomu z pořekadel. „*Eva Vitečková, byla trošku otloukána jak píšťalička.*“²⁰⁴

Poslední střelu českých basketbalistek před koncem poločasu, který Bělorusky vyhrály 34:32 komentoval Bažant telegraficky. „*Míč, obroučka, točil se, nespádl.*“²⁰⁵ Nepovedený koš v závěru druhé čtvrtiny pak ještě glosoval slovy: „*Tak ted' to byla nehorázná směla, někdo pravděpodobně zapomněl poklici na koši, takže naše hráčky se tam nedostaly, naštěstí ani Marčanková už se nedostala ke střele.*“²⁰⁶

Po dvou úspěšných trestných hodech Evy Vitečkové připomenul Bažant její statistiku na turnaji. „*Tak ani ted' nedošlo k porušení tradice. Eva Vitečková, poslouchajte dobře, hlavně vy, začínající basketbalisté, má střelbu trestných bodů 24/24. Stoprocentní úspěšnost v osmém zápase na turnaji, jakým je Mistrovství světa.*“²⁰⁷

Po ostrém souboji Ilony Burgerové se dvěma bránícími Běloruskami použil opět parafrázi známého říkadla. „*Tam byla znovu a je otloukána Illona Burgerová, tak nejsme na jaře a Illona Burgerová není píšťalka, nene, takhle to nejde. Ale trvalo to, než to rozhodčí odpískali.*“²⁰⁸ Ocenil i její následný koš, při kterém byla faulována. „*To je skvělá hra Illony Burgerové, která si prožila ten svůj koš, podívejte se, výborný nájezd proti Levčenkové, ta ji fauluje a Ilona křičí na celou halu!*“²⁰⁹

²⁰¹ MS v basketbalu 2010: Česko - Bělorusko. In: *Česká televize* [online]. 2010 [cit. 2021-03-12]

²⁰² Tamtéž

²⁰³ Tamtéž

²⁰⁴ Tamtéž

²⁰⁵ Tamtéž

²⁰⁶ Tamtéž

²⁰⁷ Tamtéž

²⁰⁸ Tamtéž

²⁰⁹ Tamtéž

Za stavu 66:65 pro české basketbalistky byla faulována Eva Vítečková, která na turnaji proměnila všechny trestné hody. „*Nemusíme spěchat, faul na Evu Vítečkovou, to faulovaly tu pravou!*“²¹⁰ Bažant však nechtěl 13,9 sekund před koncem vítězství a postup českých reprezentantek zakřiknout. „*A vy víte, co chci říct, vy víte, co chci říct a já to neřeknu.*“²¹¹ Poté, co Vítečková oba pokusy proměnila její um komentoval následovně: „*Šestkový génus se jmenuje Eva Vítečková. Fantazie, fantazie, stoprocentní úspěšnost a hlavně, proměnit oba dva trestné hody za takového stavu, necelých čtrnáct vteřin před koncem řádné hrací doby, nevím k čemu to přirovnat.*“²¹²

„*Karty se obrátily. Pod tlakem budeme my, máme necelých pět vteřin na zakončení, jinak budeme svědky prodloužení,*“²¹³ komentoval Bažant po vyrovnání Bělorusek. Následný timeout českého týmu před posledními sekundami čtvrté čtvrtiny, při kterém kouč Lubor Blažek nastiňoval taktiku, glosoval takto: „*Tak jste to sami slyšeli, necelých 5 vteřin, 68:68, míč by měl jít na Hanu Horákovou a ta by si měla dojít pro faul. Zdali to tak vyjde, to ví jenom hvězdy a ty to nepoví.*“²¹⁴

Následné prodloužení se vyvíjelo lépe pro český tým, Bažant burcoval diváky u televizních obrazovek. „*Tak pojďme všichni zafandit, držet palce, minuta a deset vteřin rozhodnou o tom, jak dopadne toto semifinále šestnáctého mistrovství světa basketbalistek.*“²¹⁵

Několik sekund před koncem, kdy navyšovala rozdíl pro Češky Eva Vítečková, zmiňoval Bažant všechny potřebné faktory pro vítězství. „*Ten doskok, to je právě to, o čem jsem mluvil. Nejenom ta trojka Evy Vítečkové, strašně důležitá, trestné hody, strašně důležité, doskok, všechno má svůj obrovský význam. Musí se to poskládat, aby z toho vznikla ta nádherná mozaika s názvem postup.*“²¹⁶

Poslední sekundy, kdy bylo jasné, že české basketbalistky poprvé v historii postupují do finále, komentoval Bažant následovně: „*Máme míč! Soupeřky už vědí, že nic nezmůžou, Česká republika poráží v semifinále šestnáctého mistrovství světa Bělorusky 81:77 a postupuje*

²¹⁰ MS v basketbalu 2010: Česko - Bělorusko. In: *Česká televize* [online]. 2010 [cit. 2021-03-12]

²¹¹ Tamtéž

²¹² Tamtéž

²¹³ Tamtéž

²¹⁴ Tamtéž

²¹⁵ Tamtéž

²¹⁶ Tamtéž

do finále. Zázrak ne na ledě, ale na palubovce. Ale zázrak zasloužený, vydřený, dnes to byl obrovský boj, obrovská bitva, obrovská dřina.“²¹⁷

5. 1. 4. 2. Česko – Estonsko

Čeští reprezentanti v úvodním utkání na Mistrovství Evropy v basketbalu 2015 v lotyšské Rize nastoupili proti estonskému národnímu týmu. Zápas komentoval spolu s Jakubem Bažantem bývalý prvotřídní basketbalista Jiří Šebek, aktuálně působící na obrazovkách České televize jako expert, což Bažant zmínil již při představení a zároveň připomenul i oblíbenost basketbalu ve světě.

„Dobrý den, v Rize začíná utkáním českých basketbalových reprezentantů s Estonskem evropský šampionát v druhém nejrozšířenějším a nepopulárnějším sportu na světě a my Vás, spolu s naším basketbalovým expertem České televize Jiřím Šebkem, vítáme u obrazovek.“²¹⁸

Do utkání zasáhl tehdejší veterán v barvách českého národního týmu Jiří Welsch, na jehož kariéru v zámoří Bažant krátce poukázal. *„Jiří Welsch byl v roce 2002, člověk by neřekl, že to je už tolik let, draftovaný do NBA jako číslo šestnáct. Draftovala ho tehdy Philadelphia, ale vzápětí ho vyměnila do týmu Golden State Warriors. Myslím, že nejlepší sezóny zažil Jiří Welsch v Bostonu, kde opravdu patřil k téměř hráčům základní sestavy.*“²¹⁹

Úspěšnou tříbodovou střelu Petra Benda v posledních vteřinách akce glosoval s údivem. *„Tak to jsou věci.*“²²⁰ Po spolupráci Jiřího Welsche a Jana Veselého zakončené košem druhého jmenovaného ocenil i asistenci. *„Krásná příhrávka – co k tomu dodat.*“²²¹ Jednu z akcí českého týmu, která skončila faulem, ocenil slovy: *„Další skvostná spolupráce podkošových hráčů Benda – Veselý a je to další koš s faulem, další možnost tříbodového zisku při jedné útočné akci.*“²²²

Chyba jednoho z Estonců vedla k zisku míče Jiřího Welsche, který si v šestatřiceti letech troufnul tvrdě zasměčovat do koše, což Bažant glosoval skrze jednu z filmových hlášek. *„Je vidět, že Jiří Welsch, stejně jako pan Anděl na horách, stále skáče dobře, skáče rád.*“²²³

²¹⁷ MS v basketbalu 2010: Česko - Bělorusko. In: *Česká televize* [online]. 2010 [cit. 2021-03-12]

²¹⁸ ME v basketbalu 2015 Francie: Česko - Estonsko. In: *Česká televize* [online]. 2015 [cit. 2021-03-12]

²¹⁹ Tamtéž

²²⁰ Tamtéž

²²¹ Tamtéž

²²² Tamtéž

²²³ Tamtéž

Před třetí čtvrtinou za stavu 64:35 pro český tým komentoval Bažant výrazy fanoušků s estonskými symboly. „*Tak vypadá to, že estonští příznivci mají takové hodně krušné chvíle, chvílemi je bolí hlava, možná i oči, ale popravdě řečeno je to především zásluhou výborného výkonu našich hráčů.*“²²⁴

5. 1. 4. 3. Česko – USA

Čeští basketbalisté se v roce 2019 vůbec poprvé v historii probojovali na světový šampionát, který se konal v Číně. V úvodním utkání skupiny E narazili na výběr Spojených států amerických, který vyhrál předchozí dva šampionáty. Jakub Bažant utkání komentoval spolu s bývalým basketbalistou Jiřím Welschem, který v severoamerické NBA působil čtyři sezóny.

Úvodní vteřiny před rozskokem komentoval Bažant takto: „*Tak ten okamžik se blíží, poprvé v historii samostatné České republiky naši basketbaloví reprezentanti nastupují proti Spojeným státům.*“²²⁵ Na což Welsch reagoval slovy: „*Nevím jak ty, Jakube, ale já mám husí kůži.*“²²⁶ Bažant pohotově reagoval připomínkou: „*Já jako Bažant nemůžu mít husí kůži, takže pojďme na to!*“²²⁷

V polovině první čtvrtiny čeští basketbalisté nečekaně vedou, což Bažant zdůrazňuje slovy: „*To bychom si měli vyfotit, tohle to, vedeme 9:7 nad Spojenými státy.*“²²⁸ Na snahu Mylese Turnera vytlačit střelu jednoho z českých basketbalistů spodem obroučky, což znamená technický koš, reaguje Bažant následovně: „*Hej, hej, hej, hej, spodem to nejde, spodem to nejde, pane Turner!*“²²⁹

Bodovým tahounem českého týmu byl Tomáš Satoranský, aktuálně působící v NBA. Bažant po jedné z akcí připomíná jeho hráčskou minulost. „*Ve Španělsku měl přezdívku Endesaliga, což je jakýsi dodavatel energie a myslím, že ta energie zase z něj frčí proudem!*“²³⁰

²²⁴ MS v basketbalu 2019 Čína: Česko - USA. In: *Česká televize* [online]. 2019 [cit. 2021-03-12]

²²⁵ Tamtéž

²²⁶ Tamtéž

²²⁷ Tamtéž

²²⁸ Tamtéž

²²⁹ Tamtéž

²³⁰ Tamtéž

Při startu jedné z akcí Američanů ve druhé čtvrtině komentoval vůdčí schopnosti Kemby Walkera, který při hře s míčem mluvil se spoluhráči. „Walker se ujal dirigentské taktovky.“²³¹

Po obtočení Martina Peterky kolem koše a následné střele komentoval akci následovně. „Dobrá přihrávka! Hoo, vyšlo to! Martin Peterka se tam otáčel jako na plesu, ale nakonec dal ten koš.“²³² Bažant ohodnotil působení Jaromíra Bohačika na palubovce poté, co košem snížil rozdíl. „Jaromír Bohačík zdvihl hlavu a je správně drzý, správně sebevědomý, tak jak je potřeba.“²³³

Při střídáních obou týmů vyzdvihнул mimosportovní aktivity jednoho z Američanů. „Pavel Pumprla je na hřišti, samozřejmě Tomáš Satoranský a vrátil se Harrison Barnes, výborný hráč na saxofon mimochodem a zpěvák ve školním sboru, to jen tak čistě na okraj. Ale hlavně fantastický basketbalista a atlet.“²³⁴ Dalekonosný Khrise Middletona z úvodu čtvrté části, kterým Spojené státy zvýšily své vedení, komentoval následovně: „Američané to tady odstřelují ze všech stran, to už byla jejich třetí trojka ve čtvrté čtvrtině, ze které nejsou odehrány ještě ani tři minuty.“²³⁵

Reagoval i na drtivou smeč jednoho z amerických reprezentantů. „Tak to byla teda velká paráda od Donovana Mitchella. Nejdříve driblingový koktejl a pak dunk“²³⁶ Ocenil následnou situaci, ve které Jakub Širina driblinkem odstavil protihráče. „Dobře, dobře, dobře, taky to umíme!“²³⁷ Úspěšný třibodový pokus amerického křídla komentoval tímto způsobem. „Joe Harris to má v popisu práce, řekl bych, to je povoláním trojkař.“²³⁸

5. 2. Dokumentarista

Přesto, že se Jakub Bažant do povědomí veřejnosti dostal jako sportovní komentátor, vrcholem žurnalistické práce je podle něj jiná televizní disciplína. „Dobrý, zajímavý, smysluplný dokument, který opravdu přiblíží něco nebo někoho a lidi na něj koukají s otevřenou

²³¹ MS v basketbalu 2019 Čína: Česko - USA. In: *Česká televize* [online]. 2019 [cit. 2021-03-12]

²³² Tamtéž

²³³ Tamtéž

²³⁴ Tamtéž

²³⁵ Tamtéž

²³⁶ Tamtéž

²³⁷ Tamtéž

²³⁸ Tamtéž

pusou, to považuji za opravdový vrchol novinářiny.“²³⁹ Podle Bažanta je na dokumentaristice přitažlivá možnost zobrazit nejen fakta, která jsou základem tohoto žánru, ale skrze obrazovou stránku i celkovou atmosféru doby a osobnosti, které jsou s událostí nebo s úspěchem spojeny.²⁴⁰

„Mě vždycky bavilo zachytit něco, co by opravdu v budoucnosti někoho mohlo zajímat, (...) mým velkým koníčkem je basketbal a historie, tak když jsem pátral něco zpátky a vracel jsem se sto let zpět, nemohl jsem nic najít. To jsem si říkal, kéž by tenkrát byl někdo, kdo to zachytil nějakým způsobem, že by mi hrozně pomohlo.“²⁴¹

Prvními krůčky k dokumentární tvorbě Jakuba Bažanta bylo působení na pořadu Československé televize s názvem *Sportovní revue*. Ten byl vysílán v osmdesátých letech a zaměřoval se na sportovní publicistiku. *„To mě bavilo, tam byl takový základ té pozdější dokumentaristiky.*“²⁴²

V současné době je Bažant autorem více než šesti desítek²⁴³ dokumentů, mezi které patří oceňované snímky *Cílové roviny Kateřiny Neumannové* a *Sokol žije*, dále dokument o volejbalových reprezentantkách před Mistrovstvím Evropy ve volejbale 1995 vysíláný pod názvem *Nejlepší holky jsou* nebo snímek *Dlouhá cesta v krátkém čase* o českém ženském basketbalovém týmu před Mistrovstvím Evropy v basketbalu 1997. O basketbalové legendě Kamilu Brabencovi vytvořil snímek *Kamilova zlatá ruka*, stál i za tvorbou díla *Čech u zlaté brány*, které pojednává o osudu historicky druhého českého hráče, který zasáhl do severoamerické NBA, Jiřím Welschovi. Bažant rovněž vytvořil námět a spolupracoval jako dramaturg na dokumentu Jiřího Kalemby *T jako Tým*.

5. 2. 1. Cílové roviny Kateřiny Neumannové

Nejocňovanějším dokumentem Jakuba Bažanta je snímek *Cílové roviny Kateřiny Neumannové*, který vytvořil pro ČT Sport v roce 2009 spolu s režisérem Karlem Jonákem. Dílo, které má 53 minut²⁴⁴, získalo cenu libereckého festivalu Sportfilm a uspělo i na mezinárodním

²³⁹ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

²⁴⁰ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

²⁴¹ Tamtéž

²⁴² Tamtéž

²⁴³ Lidé ČT: Jakub Bažant. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-03-06]

²⁴⁴ Lyžování: Cílové roviny Kateřiny Neumannové. In: *Česká televize* [online]. 2009, 24. 12. 2009 [cit. 2021-03-09]

festivalu sportovních snímků Sport Movies & TV – Milano International FICTS Fest, který je nejcennějším oceněním zaměřujícím se na sportovní televizní produkci.

Samotnému snímku předcházela dokument s názvem *Vstřícná, charakterní dáma*, který zobrazoval Kateřinu Neumannovou coby juniorskou mistryni světa. Ten na počátku devadesátých let 20. století vytvořil právě Bažant. „*Na úplném začátku byla taková, dá se říct skoro komerční zakázka, kdy manažer Kateřiny Neumannové přišel za šéfredaktorem a řekl, že má v týmu hrozně šikovnou holku, (...) tak jestli bychom o ní něco nenatočili. Vzal jsem si to na starost a natočili jsme pořad Vstřícná, charakterní dáma.*“²⁴⁵ Natáčení dokumentu o tehdy devatenáctileté Neumannové probíhalo na Šumavě dva nebo tři dny. „*Tak nějak jsme s ní byli v kontaktu.*“²⁴⁶

Navázaný kontakt pokračoval i nadále a byl podpůrným činitelem vytvoření námětu snímku *Cílové roviny Kateřiny Neumannové*. „*A tak jsme vlastně pořád byli v kontaktu, jak to šlo těma rukama, a pak jsme si s režisérem Karlem Jonákem řekli, že bychom s ní mohli jet na ten poslední světový pohár, při kterém nastoupila.*“²⁴⁷ Poslední závod Kateřiny Neumannové, který proběhl v březnu 2007 ve švédském Falunu, je úvodní dějovou linkou dokumentu, který mapuje cestu k úspěchu a sedmnáctiletou sportovní dráhu nejúspěšnější české lyžařky. „*Potom jsme jeli k ní do penzionu a tam jsme natáčeli ohlédnutí za tou sportovní kariérou.*“²⁴⁸

Snímek střídá sestřihy nejdůležitějších momentů sportovní kariéry s výpověďmi klíčových postav. V rámci dokumentu tak hovoří jak sama Neumannová, tak její rodiče, trenér Stanislav Frühauf, fyzioterapeut Pavel Kolář nebo manažer Josef Jindra.²⁴⁹

5. 2. 2. Pocta basketbalovým legendám

Dokumentární cyklus s názvem *Pocta basketbalovým legendám*, mapující nejzásadnější osobnosti československého basketbalu, vzniknul na podzim 2009. Nápad na vytvoření této série vycházel z televizního týdeníku *Basketmánie*, který ČT Sport vysílá od roku 2007. „*Pak jsme při tom natáčení do tohoto pořadu začali potkávat ty legendy toho sportu u nás, protože jsme s nimi dělali na nějakých reportážích. Říkali jsme si, že by to chtělo nějak je*

²⁴⁵ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

²⁴⁶ Tamtéž

²⁴⁷ Tamtéž

²⁴⁸ Tamtéž

²⁴⁹ Lyžování: Cílové roviny Kateřiny Neumannové. In: *Česká televize* [online]. 2009, 24. 12. 2009 [cit. 2021-03-09]

*zachytit (...) Proto jsme přišli s tím, že bychom to mohli natočit, a prosadil jsem to v redakci.*²⁵⁰ Na tvorbě jednotlivých dílů se spolu s Bažantem podílel i tehdy začínající redaktor Jan Smetana.²⁵¹

Na přelomu let 2009 a 2010 odvysílala ČT Sport šestnáct dílů²⁵² tohoto cyklu, který zachycoval československé basketbalové legendy třicátých a čtyřicátých let minulého století. V jednotlivých epizodách, které mají vždy devítiminutovou stopáž, se tak objevily sportovní ikony Ivan Mrázek, Jiří Baumruk, Jaroslav Tetiva nebo Helena Malotová-Jošková²⁵³. *„Ale bylo to za minutu dvanáct, takže jsme je natočili a vlastně dá se říct, že během pěti let jich většina zemřela. To zachycení autentických vzpomínek považuju za velký počín.*²⁵⁴

V souvislosti s vydáním Bažantovy knihy *Nebáli se své odvahy*, v roce 2014, vznikla o rok později další řada tohoto cyklu, čítající sedm dílů. *„Natočili jsme tehdy ty nejnámější osobnosti, které jsme ještě natočit mohli, ale pak jsme zjistili, po těch 5-6 letech je hodně dobrých ještě nenatočených (...) Získali jsme nebo jsme si dali dohromady tipy, a proto jsem prosadil, ať jdeme udělat další.*²⁵⁵

Bažant v budoucnu plánuje další rozšíření cyklu. *„Samozřejmě by to chtělo, o to se ještě pokusím, než půjdu do penze, udělat i tu pozdější generaci, teďka hráčů a hráček, kterým je 45 až 60 let.*²⁵⁶

5. 2. 3. T... jako TÝM!

Jako dramaturg se Jakub Bažant angažoval i při tvorbě dokumentu ČT Sport s názvem *T... jako TÝM!*, za kterým scénáristicky a režijně stojí Jiří Kalemba. Dílo mapuje stříbrný úspěch českého ženského národního týmu na domácím mistrovství světa, které se konalo v Ostravě, Brně a Karlových Varech.

Na počátku dokumentu stál projekt domácího pořadatelství ženského světového šampionátu, který měl na starosti Jakub Bažant. *„Hodně jsem se snažil o to pojmout totálně komplexně (...) Byly tam třeba i menší dokumenty, publicistika, co udělat na podporu toho*

²⁵⁰ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

²⁵¹ Tamtéž

²⁵² Pocta basketbalovým legendám. In: *Česká televize* [online]. 2009, 15. 10. 2009 [cit. 2021-03-09]

²⁵³ Tamtéž

²⁵⁴ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

²⁵⁵ Tamtéž

²⁵⁶ Tamtéž

*mistrovství světa, jak využít jiné pořady a tak dále (...) Já jsem rozdělával ty lidi na různé věci a s Jirkou Kalemboj jsem se domluvil, že bude mít na starosti právě tenhle ten dokument o týmu.*²⁵⁷

Podle Kalemby byla jeho volba coby tvůrce dokumentu dílem náhody. *„Zbylo to na mě čirou náhodou, protože kluk, který to měl dělat, to z nějakého důvodu odřekl. Tehdy to byla jedna z mnoha věcí, kterou bylo potřeba během té ohromné operace vyřešit, tak mi bylo přisouzeno, že mám dělat dokument o mistrovství světa.*²⁵⁸

Bažant prosadil pro potřebu dokumentu i komplexní snímání akce. *„Prosadil jsem i to, že byl štáb, dokonce dva – jeden byl pro potřeby zpravodajství, který spolupracoval s prvním štábem, který měl na starosti vysloveně sledovat český tým, být mu v patách a sledovat ho vlastně dennodenně.*²⁵⁹ Štáb dostal za úkol snímat i momenty před samotnou účastí na mistrovství světa. *„Už jsme se štábem byli i na přípravném soustředění, počítali jsme s tím, že tam bude jak ta příprava, tak ten celý vývoj, tak ta nominace, všechno včetně toho šampionátu.*²⁶⁰ Právě vybavenost štábu hrála podle Kalemby důležitou roli při snímání celého mistrovství. *„My jsme měli štáb, pak dokonce dvě kamery na zápase jenom na ten tým a získali jsme strašně moc unikátních záběrů, unikátních rozhovorů.*²⁶¹

Jak přiznává Kalembo, samotná tvorba dokumentu před zakončením šampionátu nebyla snadným úkolem. *„Dokument ale neměl přesně určenou strukturu a během šampionátu nebylo moc času na konzultace ohledně jeho obsahu.*²⁶² Mínusem navíc byly počáteční neúspěchy českých hráček. *„Musím říct, že během té práce jsem si to moc neužíval. My jsme byli furt tomu týmu za zadkem, těm holkám se ze začátku nedařilo, byly nervózní. Já jsem je tolik neznal. To byl o to větší hendikep. Takže jsme točili a byli jsme smutní, že točíme a nevíme, co z toho vznikne.*²⁶³

Poté, co se české reprezentantky dostaly až do finále, kde podlehly Spojeným státům, jej navíc čekalo náročné zpracování materiálů, které se posléze promítlo i na stopáži. *„Pak, když to samozřejmě dospělo do toho ohromného úspěchu, tak jsme měli hrozně moc*

²⁵⁷ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

²⁵⁸ Římský 2016: 229

²⁵⁹ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

²⁶⁰ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

²⁶¹ Římský 2016: 230

²⁶² E-mailová korespondence s Jirkou Kalemboj z 9. 3. 2021

²⁶³ Římský 2016: 230

*materiálu a bylo potřeba vynaložit mnoho hodin a oskriptovat to. (...) Mělo to být na 40 minut, my jsme to prodloužili na hodinu. Díky tomu, že jsme u toho byli, to bylo ohromné štěstí (...) Ty holky se taky uvolnily a bylo to nakonec hrozně fajn.*²⁶⁴

Dokumentární snímek ocenila porota libereckého festivalu Sportfilm, *T... jako TÝM!* zvítězil v roce 2011 v kategorii dokumenty.

5. 2. 4. Sokol žije

Dalším z dlouhodobých témat, kterému se Jakub Bažant věnuje, je činnost Sokola, tedy největší tělovýchovné organizace v Česku. *„Moje babička byla velká sokolka, náčelnice Sokola v Semilech, můj děda byl v Sokolu, dokonce praděda byl jednatel Sokola, prastrejda byl taky v Sokol. Samý Sokol, kam se podíváte v rodině Bažantů.*²⁶⁵ Zpravodaj České obce sokolské nazval Jakuba jedním z největších expertů sokolství²⁶⁶, proto není divu, že právě Bažant je autorem námětu a scénáře k časosběrnému dokumentu *Sokol žije*.

Ten vznikl ve spolupráci s režisérem Filipem Slezákem v roce 2018 ku příležitosti šestnáctého všesokolského sletu, který se konal v červenci téhož roku v Praze. *„Napadlo mě, že bychom to mohli dokázat prostřednictvím vícegeneračních rodin se silnou sokolskou tradicí a přítomností. A tak jsme „se našli“ s rodinami Leitnerových a Linhartových z TJ Sokol Turnov a i pomocí jejich 10 členů budeme sledovat dění v Sokole až do XVI. všesokolského sletu i v jeho průběhu.*²⁶⁷

Jedna z tváří dokumentu, Tereza Linhartová, nastiňuje, jak výběr právě její rodiny probíhal. *„Jednoho letního nebo podzimního večera v roce 2017 přišel do Sokola Turnov mail (...) s výběrovým řízením, kde se hledala sokolská rodina, minimálně 3 generace, do časosběrného dokumentu. Zavolala jsem švagrové, co na to říká. ‚Tak tam napiš, zkus to.‘ Napsala jsem potřebné a po pár týdnech mi zavolal (...) pan Bažant, že si naši rodinu vybrali, a že by přijeli točit.*²⁶⁸

Samotné natáčení probíhalo od prosince 2017 až do června 2018. Průběh prvního natáčecího dne, kterého se účastnil Jakub Bažant s kameramanem a technikem, líčí Linhartová

²⁶⁴ Rímský 2016: 230

²⁶⁵ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

²⁶⁶ Sokolský zpravodaj v ČT připravuje Jakub Bažant, pokračovatel sokolů ze Semilska. In: *Česká obec sokolská* [online]. 2018 [cit. 2021-03-09]

²⁶⁷ Tamtéž

²⁶⁸ E-mailová korespondence s Terezou Linhartovou z 9. 3. 2021

následovně. „Předem jsme se dohodli na dni, kdy se toho v Sokole v Turnově hodně odehrává, aby bylo hodně pěkných záběrů. Kameraman natočil cvičení gymnastiky žactva mladšího i staršího a pak "moje" ženy, kterým předcvičuji aerobik. Záběry prokládal otázkami a rozhovory s některými ze členů rodiny.“²⁶⁹ Další natáčení pak probíhalo vždy po dohodě, při zajímavých akcích týkajících se činností Sokola. „Jezdili za námi domů, na chalupu mého bratra, na Šibřinky, na nácvik na slet, na značení turistických cest, na akce spojené se sletem - např. sportovní den v Jilemnici.“²⁷⁰

Unikátnost dokumentu podle Bažanta tkví ve využití nových technologií. „Mě právě napadlo, že by se měly využít i ty nové technologie, a tak jsem domluvil v redakci, že se zapůjčily nejnovější telefony (...) Samsungy tady té rodině, aby měli opravdu kvalitní smartphone. Vymyslel jsem, že bychom měli zkombinovat dokument s tím, jak to vidí mladí lidé, tak ať to točí i oni svýma očima, to co je zajímavá, a vlastně jsem jim jen dal rámeček v tom, aby to bylo srozumitelné (...).“²⁷¹

Natáčení záběrů skrze mobilní telefon se ujal syn Terezy Linhartové, Vojtěch. „Synovi se nejdřív moc nechtělo, ale zvítězil u něj asi mírný druh exhibice. Myslím, že se mu jeho očima filmování velmi povedlo. Vlastně záběry z Prahy, naší rodiny, jsou jenom od něj. Jeho záběry dodaly dokumentu vtip.“²⁷² Vždy po dvou měsících pak záběry rodina odeslala tvůrcům.

Čtyřicetiminutový²⁷³ dokument sklídl úspěch nejen na libereckém festivalu Sportfilm, kde získal cenu poroty, ale i mezi členy sokolského hnutí. „(...) chodily gratulace, že fajn. Fajn udělané, fajn rodina, nejlepší Vojta. Byl to pro mě hodně hektický rok, ale hezký a nezapomenutelný. I během roku se mi ozývali známí i kamarádi, že nás viděli v Sokolském zpravodaji, kam záběry z natáčení také ČT použila,“²⁷⁴ popisuje Linhartová.

5. 3. Dramaturg

Nedílnou součástí televizní tvorby je profese dramaturga, jehož úkolem je nahlížet na pořad již při jeho tvorbě jako na celek. Právě dramaturgie je další výraznou profesní složkou Jakuba Bažanta, který v současnosti působí jako dramaturg pořadů *Basketmánie*, *Sokolský*

²⁶⁹ E-mailová korespondence s Terezou Linhartovou z 9. 3. 2021

²⁷⁰ Tamtéž

²⁷¹ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

²⁷² E-mailová korespondence s Terezou Linhartovou z 9. 3. 2021

²⁷³ Sokol žije. In: *Česká televize* [online]. 2018 [cit. 2021-03-09]

²⁷⁴ Tamtéž

zpravodaj nebo *Paralympijský magazín*, a dříve se ve stejné roli podílel na vysílání pořadů *Sokol, síla, tradice* nebo *TIME:OUT*.

Podle Bažanta je v dramaturgii nejdůležitější nadhled a inspirace při poskytování nových pohledů tvůrcům, kteří pak samotné reportáže zpracovávají. „*Tak, aby jim dramaturg řekl třeba, že by bylo zajímavé nesledovat situaci z tohoto úhlu, ale tadyhle ukázat, co je za tím, třeba za tou dřinou, třeba zeptat se nejenom toho člověka, ale i jeho nejlepšího přítele v tom klubu a podobně.*“²⁷⁵ V hrubém střihu, tedy před finální fází tvorby díla, má podle Bažanta dramaturg za cíl skrze nadhled maximalizovat výsledný dojem diváka. „*Měl by ukazovat na věci k zamyšlení, (...) uplatnit ten nadhled, aby vjem byl pro toho příjemce co nejlepší, to si myslím, že je hlavní úkol dramaturga.*“²⁷⁶

Podle bývalého redaktora *Basketmanie* Jiřího Kalemby je důležitá i Bažantova podpora redaktorům při tvorbě obsahu. „*Umi být velmi nápomocný i mladším redaktorům, což v českém prostředí není automatické a této vlastnosti si na něm velmi cením.*“²⁷⁷ Současná redaktorka *Sokolského magazínu* Pavlína Hajzlerová podtrhuje Bažantovu roli mentora. „*Je to velmi zkušený redaktor, moderátor, komentátor, který může předat spoustu svých zkušeností mladším kolegům. Zároveň je to velmi spravedlivý člověk a nerad přehlídí nějaké nekalosti, nebojí se tzv. píchnout do vosího hnízda a snaží se o všem informovat vyváženě a pravdivě.*“²⁷⁸

5. 3. 1. **Basketmanie**

Jedním z pořadů, který se na obrazovkách ČT Sport objevuje nejdéle, je magazín *Basketmanie* zaměřující se na aktuality z basketbalového prostředí. Na tvorbě v současnosti sedmnáctiminutového²⁷⁹ týdeníku, který je vysílán od listopadu 2007²⁸⁰, se Jakub Bažant dramaturgicky podílí od samého začátku.

„*Pořad Basketmanie od svého vzniku prošel několika vývojovými etapami. V té počáteční (...) se dá směle tvrdit, že určoval trend publicistické magazínové tvorby, protože jsme v něm s dalšími redaktory Janem Smetanou a Tomášem Budkou týden co týden přicházeli s do té doby nezpracovanými tématy, používali střihové triky, archivní (někdy i filmové) záběry*

²⁷⁵ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

²⁷⁶ Tamtéž

²⁷⁷ E-mailová korespondence s Jiřím Kalembo z 9. 3. 2021

²⁷⁸ E-mailová komunikace s Pavlínou Hajzlerovou z 21. 3. 2021

²⁷⁹ *BasketManie*. In: *Česká televize* [online]. 2021 [cit. 2021-03-25]

²⁸⁰ Tamtéž

a netradiční kamerové postupy a perspektivy,²⁸¹ popisuje jeden z redaktorů, Jiří Kalembo, který stál u počátku pořadu.

Právě proto byla podle Bažanta dříve dramaturgická práce na pořadu intenzivnější. „Daleko víc jsme ovlivňovali ten pořad, teď i tím, jak ti kolegové, kteří se do toho zapojují, jsou zkušenější a zkušenější, tak nepotřebujou už prostě tolik těch impulzů, umí si poradit a najít si sami svůj přístup k tomu, jak to celé téma pojmut.“²⁸² Bažant dlouhodobě psal i hodnocení, které mělo z nadhledu reflektovat naplnění potenciálu daného tématu. „Psal jsem třeba, že tohle se mi zdálo, že se trefilo, a rázem jsme zjistili proč třeba tenhle ten reprezentant je tak dobrej, že jsme za ním zajeli a vyzpovídali ho a tady se to trefilo úplně perfektně.“²⁸³

V současné době se snaží Bažant přispívat spíše tvorbou témat a námětů. „Jak je zpracovat, jak na to jít, ale to už se spíš týká hledání těch témat a jejich uchopení.“²⁸⁴ Důležitou postavou vytváření Basketmanie je moderátor a redaktor Jan Smetana, který spolu s Bažantem vytváří bodový scénář. „Dáváme spolu dohromady náměty, bavíme se o nich, debatujeme nad tím a společnými silami tvoříme nějakou hlavní osu toho pořadu,“²⁸⁵ popisuje Smetana.

Důležitá je tak zejména jeho konzultační role. „Rozhodně má díky zkušenostem výrazné slovo a jeho názor je brán na zřetel,“²⁸⁶ líčí Pavel Jahoda, který se na pořadu podílí skrze samostatnou rubriku Zachyceno na síti. Podle Jana Smetany nastávají situace, kdy je přínosné s Bažantem prodiskutovat daný postup. „Kdybych měl vzpomenout konkrétně nějakou situaci, tak si například vzpomenu (...) že Pepa Jelínek (...) řekl o Levellu Sandersovi a teď to budu parafrázovat, že je to sice černocho, ale přemýšlí jako bělocho.‘ To je situace, kdy se s Kubou poradím, jestli to v pořadu použít.“²⁸⁷

5. 3. 2. Sokolský magazín

Vztah Jakuba Bažanta k sokolské organizaci, který je popsán v podkapitole věnující se tvorbě dokumentu *Sokol žije*, se projevuje i při vytváření *Sokolského zpravodaje*.

²⁸¹ E-mailová korespondence s Jiřím Kalembo z 9. 3. 2021

²⁸² Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

²⁸³ Tamtéž

²⁸⁴ Tamtéž

²⁸⁵ Telefonický hovor s Janem Smetanou z 16. 2. 2021

²⁸⁶ Twitterová korespondence s Pavlem Jahodou z 4. 2. 2021

²⁸⁷ Telefonický hovor s Janem Smetanou z 16. 2. 2021

Desetiminutový²⁸⁸ týdeník vysílá ČT Sport od prosince 2017²⁸⁹ a zaměřuje na aktuality probíhající v sokolském hnutí, avšak nahlíží i na různorodá témata z minulosti organizace.

„(...) v tom spočívá koneckonců práce dramaturga pořadu, že si musí najít lidi, kteří k tomu najdou vztah. Já mám tři externí kolegyně, mladé ženy, které opravdu baví natáčet ta sokolská témata,“²⁹⁰ chválí Bažant současné trio redaktorek ve složení Pavlína Hajzlerová, Markéta Srbová a Veronika Macková. „Snažím se jim vytvářet to zázemí, to znamená hledám témata, nabízím, ale vítám i když s něčím přijdou, pobavíme se o tom, jestli ano a jak to uchopit, a podporuju je.“²⁹¹

Jedna ze tří redaktorek pořadu, Pavlína Hajzlerová, popisuje Bažantovu roli na pořadu. *„Je hlavou pořadu. Dává ho dramaturgicky dohromady a sestavuje jednotlivé díly.“²⁹² Bažantova dlouhodobá znalost sokolského hnutí napomáhá v prvotní fázi k tvorbě námětů. Podle bývalé redaktorky pořadu, Markéty Salaj Svozilové, je jeho přínos v tomto ohledu zásadní. „Témata Kuba vybírá velmi zajímavě – dostala jsem se třeba i na Šibřinky, což mě v kontextu práce ve sportovní redakci ani nenapadlo.. Nebo jsem točila se starším pánem, který ve 12 letech troubil na sokolském sletu v roce 1948.“²⁹³*

Na tématech pořad podle Hajzlerové spolupracuje i s Českou obcí sokolskou. *„Na některé akce, osobnosti, stavby nás upozorňuje také Jana Horká z odboru komunikace ČOS, některá témata navrhuje my redaktorky.“²⁹⁴ Bažant následně rozdělí redaktorkám témata a ‚předdomluví‘ natáčení. „Na nás už je finální domluva s kontaktní osobou, plánování termínu a samotné natáčení v terénu.“²⁹⁵*

Bažant zároveň po vytvoření příspěvku předává i zpětnou vazbu, která je podle Hajzlerové spíše podpurným prvkem. *„Pokud se nám něco povede, tak nás pochválí. V případě nepříliš povedeného příspěvku nám řekne, co pro příště vylepšit. Zároveň ale na všem hledá i pozitivní aspekty.“²⁹⁶ Právě to je podle Salaj Svozilové největším Bažantovým přínosem. „Já si Kubu vážím hlavně proto, že Vám dokáže ve velmi konkurenčním mediálním prostředí dát*

²⁸⁸ Sokolský zpravodaj. In: Česká televize [online]. 2021 [cit. 2021-03-25]

²⁸⁹ Tamtéž.

²⁹⁰ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

²⁹¹ Tamtéž

²⁹² E-mailová komunikace s Pavlínou Hajzlerovou z 21. 3. 2021

²⁹³ E-mailová komunikace s Markétou Salaj Svozilovou z 13. 3. 2021

²⁹⁴ E-mailová komunikace s Pavlínou Hajzlerovou z 21. 3. 2021

²⁹⁵ Tamtéž

²⁹⁶ Tamtéž

upřímnou zpětnou vazbu. Když se mu něco nelíbí, řekne vám to a naopak. Což bohužel není úplně běžné. ²⁹⁷

5. 3. 3. Paralympijský magazín

Jakub Bažant je v současnosti dramaturgem pořadu *Paralympijský magazín*, který je na obrazovkách České televize, respektive ČT Sport, vysílán jednou měsíčně od ledna 2002.²⁹⁸ Dvacetiminutový magazín se zaměřuje na tuzemský sport tělesně hendikepovaných, pravidelně přenáší reportáže z mezinárodních sportovních akcí, na kterých čeští hendikepovaní sportovci startují. K paralympijskému sportu se Bažant dostal již v devadesátých letech.

„Někdo mi ukázal záznam z VHS, tehdy z nějaké letní paralympiády, kde byl skokan do výšky, který měl jednu nohu. (...) To mě tak fascinovalo, mám to úplně před očima, a říkal jsem si, že to je něco úžasného. (...) Hlavně to, že ten člověk nemá nohu, ale protože miloval atletiku nebo si ji zamiloval po nějaké události, tak jsem si říkal, že to je povzbuzení pro ty běžné bolístky a stojí to za to ten sport nějak prezentovat. ²⁹⁹

Bažant, který zároveň komentoval vůbec první přenos z paralympiády v roce 1992, pak stál i u zrodu samotného magazínu o deset let později. Přesto by podle něj měl dostávat paralympijský sport na obrazovkách ČT Sport větší prostor. *„Myslím si, že by to bylo i správné, je to prostě veřejnoprávní téma (...) Myslím si, že když jim něco schází a stejně se dokážou snažit o plnohodnotný život, co to jde, je dobré to ukázat. To, že ti lidi se o to pokusili, daří se jim a že opravdu v nějakém sportu konkrétně uspěli.* ³⁰⁰

5. 4. Spisovatel a scénárista

Jakub Bažant je rovněž autorem několika publikací se sportovní tematikou. Spolu se současným ředitelem komunikace *Českého olympijského výboru*, Tiborem Alföldim, a komentátorem *České televize*, Michalem Dusíkem, stojí za dvěma souhrnnými publikacemi, jež popisují průběh a úspěchy českých tváří na daných olympijských hrách. První z nich vyšla v roce 2008 pod vydavatelstvím *Mladá fronta* a nese název *Peking 2008 – Letní olympijské hry*. Druhá v roce 2010 taktéž pod *Mladou frontou* s názvem *ZOH 2010 Vancouver*.

²⁹⁷ E-mailová komunikace s Markétou Salaj Svozilovou z 13. 3. 2021

²⁹⁸ Paralympijský magazín. In: *Česká televize* [online]. 2021 [cit. 2021-03-25]

²⁹⁹ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

³⁰⁰ Tamtéž

V roce 2010 vyšla pod nakladatelstvím *BB Art* oficiální publikace Mistrovství světa v basketbalu žen 2010 nesoucí název *Stříbro s chutí zlata*, na které spolupracoval Jakub Bažant s Petrem Hamtákem a reportéry České televize Tomášem Budkou a Janem Smetanou. „*Autoři, převážně zkušení reportéři České televize, nám přinášejí svědectví z MS ne jako reportáž, ale vybrali osudy hvězd i poražených, a díky těmto příběhům je čtenář vtažen do atmosféry a často i dojat emocemi, které s našimi basketbalistkami bezmála celý národ prožíval.*“³⁰¹ Kniha ovšem obsahuje i průřez všemi uplynulými turnaji mistrovství světa a seznamuje čtenáře s nejzásadnějšími postavami ženského basketbalu.

6. 4. 1. Nebáli se své odvahy

Za své nejvýznamnější dílo považuje Bažant knihu *Nebáli se své odvahy*, která mapuje historii československého basketbalu mezi lety 1897 až 1993. Myšlenky na sepsání podobné publikace měl dlouhodobě, nápad podpořila tvorba dokumentární série ku příležitosti Mistrovství světa v basketbalu žen 2010 s názvem *Pocta basketbalovým legendám*.³⁰²

Na díle se měl nejprve podílet moderátor a reportér České televize Jan Smetana. „*Hold ještě v roce 2010 byl takový nevyzrálý a říkám to v dobrém, prostě neměl na to trpělivost, jednoduše řečeno.*“ Bažant tak oslovil svého spolužáka z Gymnázia Nad Štolou, Jiřího Závozdu, se kterým hrával ve školním basketbalovém týmu a který taktéž přispíval i do školního časopisu *Proton*.³⁰³ „*Přibral jsem ho a psali jsme tu knihu tak tři roky určitě, stoprocentně od roku 2011 do roku 2014.*“³⁰⁴

Samotné psaní knihy pak zabralo několik měsíců práce zejména o víkendech a dovolených.³⁰⁵ Jak Závozda, tak Bažant se na tvorbě publikace podíleli rovným dílem. „*My jsme si to překvapivě rozdělili úplně fifty-fifty, psali jsme dohromady, seděli jsme spolu v jedné místnosti. Jeden něco hledal a diktoval a druhý psal, a pak jsme si to zase prohodili.*“³⁰⁶

„*Hledali jsme trpělivě především fakta. V krabicích s neseříděnými výstřižky z novin, časopisů, archivů. Posloužily nám ale i kroniky, které si v době před šedesáti-semdesáti lety lidé psali. Hodně práce nám dalo popisování fotografií. Rozklíčovat, kdo na nich je (...)*“

³⁰¹ Bažant 2010: anotace na obalu knihy

³⁰² Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

³⁰³ Bažant, Chuchuma, Závozda J., Závozda P. 2018: 65

³⁰⁴ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

³⁰⁵ Jakub Bažant o vzniku knihy *Nebáli se své odvahy*. In: *Youtube* [online]. 05.12.2014 [cit. 2020-01-02] Kanál uživatele cz.basketball

³⁰⁶ Tamtéž

Postupovali jsme přesto velmi pomalu. Skládali jsme jednotlivé střípky za pomoci legendárních hráčů a hráček. ³⁰⁷

Bažant a Závozda postupně vyzpovídali pamětníky a důležité postavy československého basketbalu: Ivana Mrázka, Hanu Ezerovou, Jaroslava Šípa, Evu Sládečkovou a řadu dalších.³⁰⁸ „*Bylo to doslova za minutu dvanáct.*“³⁰⁹ Mimo statistické údaje a svědectví z palubovky však získávali množství příběhů, které celou knihu doplňují. „*I když fakta nejsou nudná, teprve když jsme je začali dokreslovat příběhy lidí, stalo se vše mnohem víc vzrušující, ale i zábavnější. Proměnila se také knížka, která se později stala základem pro film. Výsledky a statistiky střídaly příběhy, drobné střípky ze života hráčů a hráček, trenérů i funkcionářů.*“³¹⁰

Kniha vyšla den po svém křtu 28. listopadu 2014 pod vydavatelstvím *Olympia*.³¹¹

6. 4. 2. Zlatý podraz

Nápad na filmové zpracování se zrodil v hlavě jednoho z autorů knihy *Nebáli se své odvahy* Jiřího Závozdy v září 2013.³¹² „*Přišel a říká ,mám kamaráda, který je filmový producent, jmenuje se Jarda Bouček a já si myslím, že bychom mohli zkusit vytvořit scénář a vlastně napsat ten úžasný příběh rozvoje toho českého basketbalu a jak se dostal na výsluní po druhé světové válce.*“³¹³

Společně sepsali první námět, který ukázali a nabídli filmovému a televiznímu producentovi Jaroslavu Boučkovi stojícímu za filmy *Černí Baroni*, *Je třeba zabít Sekala* nebo *Babí léto*. „*On nám řekl, že si to přečetl za jednu noc a že se mu to líbí a chce to dělat. No ale v tu chvíli, kdy to řekl, to pak trvalo ještě hodně dlouho, než vzniknul scénář.*“³¹⁴ Na něm se, mimo Bažanta a Závozdy, podílela i scenáristka Kristina Nedvědová.³¹⁵

V rámci příprav na natáčení snímku, jehož režisérem se stal Radim Špaček, pak Bažant, spolu s bývalými basketbalisty Jiřím Šebkem a Jakubem Velenským, s herci trénoval a učil je

³⁰⁷ Bažant, Chuchuma, Závozda J., Závozda P. 2018: 11

³⁰⁸ Tamtéž

³⁰⁹ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

³¹⁰ Bažant, Chuchuma, Závozda J., Závozda P. 2018: 11

³¹¹ *Nebáli se své odvahy*. Československý basketbal dostává svou kroniku. In: IDnes.cz [online]. Praha: MAFRA, 2014 [cit. 2021-01-31]

³¹² Bažant, Chuchuma, Závozda J., Závozda P. 2018: 65

³¹³ Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem ze 2. 12. 2020

³¹⁴ Tamtéž

³¹⁵ Bažant, Chuchuma, Závozda J., Závozda P. 2018: 66

základy basketbalu.³¹⁶ Závozda s Bažantem se rovněž účastnili samotného natáčení filmu na jaře roku 2018. „*Radim měl jasnou představu, ale hodně s námi o filmu mluvil, takže jsme nikdy neměli ten pocit scénáristů, kteří něco odevzdají a pak už je nikdo nepustí na plac.*“³¹⁷ Bažant si rovněž ve filmu zahrál cameo roli jako sportovní komentátor.

Zlatý podraz vyšel v říjnu téhož roku a sklídl pozitivní ohlasy jak z řad basketbalové komunity, tak filmových kritiků. Originalitu vůbec prvního českého celovečerního snímku s tématem basketbalu ocenila filmová kritička deníku *Právo*, Věra Míšková, hodnocením 80 %, ³¹⁸ kritička *Mladé fronty DNES*, Mirka Spáčilová, pak ohodnotila film 65 %.³¹⁹ Redaktorka serveru *Totalfilm.cz*, Dagmar Šimková, označila snímek za „dosud nejlepší český film letošního roku.“³²⁰

5. 5. Charitativní činnost

Široká veřejnost zná Jakuba Bažanta rovněž jako moderátora prvních Adventních koncertů, které vysílala Československá televize na počátku devadesátých let. „*To považuji za životní štěstí, že jsem mohl být u toho, kdy se takováhle krásná tradice založila.*“³²¹ Na obrazovkách České televize se v rámci *Adventních koncertů* objevil opět v roce 2020, kdy byl jedním ze čtyř patronů charitativních organizací, kterým byla pomoc určena.³²² Bažant se dlouhodobě věnuje i dalším charitativním činnostem. Je spoluzakladatelem charitativní organizace *Každý koš pomáhá*, která spojuje dobročinnost právě s basketbalem.

5. 5. 1. Každý koš pomáhá

K nápadu na vytvoření charitativní organizace se sportovním pozadím vedla Bažanta snaha o podporu basketbalu. „*Já ten sport, basketbal, mám tak rád, že jsem si říkal, že by to chtělo, aby podpora toho sportu dostala širší rozměr. (...) jednak šlo o připomínání legend (...)*

³¹⁶ Bažant, Chuchuma, Závozda J., Závozda P. 2018: 74

³¹⁷ Tamtéž: 66

³¹⁸ MÍŠKOVÁ, Věra. *RECENZE: Zlatý podraz. Mládí a chuť do života v obklíčení dějin*. In: Novinky.cz [online]. Praha: Borgis, 2018 [cit. 2021-01-31]

³¹⁹ SPÁČILOVÁ, Mirka. *RECENZE: V lásce Zlatý podraz selhává, pod koši je naopak nejsilnější*. In: IDnes.cz [online]. Praha: MAFRA, 2018 [cit. 2021-01-31]

³²⁰ ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Recenze | Zlatý podraz je zatím nejlepší letošní český film*. In: TotalFilm.cz [online]. Praha: Totalfilm Media, 2018 [cit. 2021-01-31]

³²¹ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

³²² Adventní koncerty České televize 2020. In: Česká televize [online]. 2020 [cit. 2021-03-14]

druhá věc, kdy jsme se snažili i o ty společenské akce (...) Do třetice jsem si říkal to, že sportovci a basketbalisti nebudou myslet na sebe, takže jsem si sednul a přemýšlel jsem, jak to udělat.“³²³

V roce 2007 vznikla organizace Každý koš pomáhá, která ve spojení s basketbalem pomáhá dobročinným projektům. „*Hraje se to na body, tak jsem si říkal, že klub by mohl přispět prostřednictvím toho, kolik bodů nastřílí jako tým, a aby to bylo znásobené tak, aby i jedinec mohl nějak přispět.*“³²⁴ Každý bod klubu, který se chce do iniciativy zapojit, znamená příspěvek sto korun, korunu a více pak může přispět hráč podle toho, kolik košů vstřelí. Zapojit se a přispět mohou i lidé mimo profesionální basketbal. „*Kdokoliv může dát jakýkoli koš (v tělocvičně do skutečného koše, do odpadkového koše, prádelního koše).*“³²⁵

„*Setkalo se to s velkým ohlasem a co je určitě fakt, je to, že se to podařilo hodně prezentovat.*“³²⁶ Každý koš pomáhá spolupracuje s Českou televizí, s kluby Národní basketbalové ligy, Českou basketbalovou federací nebo Fórem dárců.³²⁷

Vybraná částka posléze putuje na dobročinné projekty. Každý koš pomáhá v minulosti pomohl mimo jiné obětem násilí na seniorech nebo dětem s hemofilií. V současné době má za cíl podporu ženám v nouzi.³²⁸ Projekt zároveň inspiroval k pomoci i sportovce z řady dalších odvětví. Vznikla volejbalová verze *Každá smeč pomáhá*,³²⁹ která doprovázela dvě kola tuzemské volejbalové extraligy.³³⁰ Zájem o spolupráci má dokonce i jeden z pořadatelů golfových turnajů.³³¹

³²³ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

³²⁴ Tamtéž

³²⁵ Novinky. In: *KaždýKošPomáhá – Vaše opora při nepřízni osudu* [online]. [cit. 2021-03-14]

³²⁶ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

³²⁷ Partneři. In: *KaždýKošPomáhá – Vaše opora při nepřízni osudu* [online]. [cit. 2021-03-14]

³²⁸ Novinky. In: *KaždýKošPomáhá – Vaše opora při nepřízni osudu* [online]. [cit. 2021-03-14]

³²⁹ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

³³⁰ Každá smeč pomáhá. Volejbalisté rozjedou charitativní projekt. In: *IDnes.cz* [online]. MAFRA, 2010 [cit. 2021-03-14]

³³¹ Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

Závěr

Sportovní redakce Československé a později České televize prošla uplynulými čtyřmi dekádami velkou a zásadní proměnou. U jejího vývoje z malé, uzavřené a univerzálně zaměřené redakce až k dnešnímu stavu byl přítomen i Jakub Bažant, jehož profesní dráhu tato bakalářská práce mapuje. Počátky Bažantovy kariéry a jeho první redakční zkušenosti jsou zároveň výpověďmi mladého sportovního redaktora o fungování Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu ve druhé polovině osmdesátých let minulého století. Nezdařená výpověď, kterou Bažantovi adresoval jeho tehdejší vedoucí Štěpán Škorpil na počátku devadesátých let, pak reflektuje náročnou transformaci, kterou musela redakce projít. Právě následující roky však byly pro Bažanta, který působil jako moderátor, redaktor a sportovní komentátor, obdobím stoupající divácké popularity, což reflektuje i jeho pravidelná účast v anketě oblíbenosti televizních osobností Týtý. Toto období přerušila až výpověď na jaře 1997, kterou zapříčinila kritika manažerských kroků tehdejšího šéfredaktora redakce Jiřího Baumruka. Bažantovo následné působení v soukromé sféře, spojené s projektem komercializace nejvyšší basketbalové soutěže, znázorňuje snahy o změnu v prostředí českého basketbalu na přelomu tisíciletí. Pozdější návrat do České televize, který proběhl po obměně vedení redakce, znamenal pro Bažanta nejen návrat ke komentování a dokumentaristice, ale i výraznější roli dramaturga pořadů Timeout, Paralympijského magazínu nebo Basketmánie. V poslední uplynulé dekádě bylo jeho jméno spojováno zejména s pořady ČT Sport zaměřenými na basketbal, sokolské hnutí a paralympijský sport.

Výrazné změny v minulých desítkách let však nezasáhly jen fungování sportovních redakcí, ale i pojetí řady činností spojených s televizní sportovní žurnalistikou. Zřetelné rozdíly, které jsou popsány v úvodní kapitole, zaznamenala taktéž oblast komentování přímých přenosů. Právě v této oblasti je Jakub Bažant, spolu s Pavlem Čapkem nebo Petrem Vichnarem, důležitou postavou éry sportovních komentátorů devadesátých let, kterou symbolizuje univerzálnost a schopnost komentáře široké škály sportů. To se významně projevuje i v komentátorském stylu Jakuba Bažanta, který dbá spíše na obrazovou stránku přímého přenosu a často při svém komentáři nechává „hrát pauzy“, oproti současnému trendu takřka rozhlasového komentáře.

Výpovědi Bažantových kolegů a spolupracovníků se většinou shodují na tom, že jeho osobnost je přínosem pro prostředí české sportovní žurnalistiky zejména v propagaci

basketbalu, sokolského sportu a v podpoře mladých a začínajících sportovních redaktorů České televize. S tím souvisí autorství několika knih s basketbalovou tematikou, řada dokumentárních snímků a cyklů týkajících se široké škály sportů, ale i scénář k prvnímu celovečernímu filmu o basketbalu, který Bažant spoluvytvářel. Přesah nad rámec novinářské práce pak ukazuje spojení basketbalu s dobročinností v charitativní organizaci Každý koš pomáhá, za kterou taktéž stojí.

Bažantovy mnohaleté pestré zkušenosti s televizní sportovní žurnalistikou se v současnosti naplno projevují zejména v roli dramaturga. Právě v této činnosti totiž Jakub Bažant dokáže vytrvale podporovat nastávající generaci sportovních redaktorů, kteří budou moci na jeho znalostech, poznatcích a pohledech stavět.

Použité zdroje

Literatura

ANDREWS, Phil. *Sports Journalism: A Practical Introduction*. Londýn: SAGE Publications, 2005. ISBN 978-1-4462-5338-0.

BAŽANT, Jakub. *Stříbro s chutí zlata: oficiální publikace MS v basketbalu žen 2010*. Praha: Mladá fronta, 2010. Anotace na obalu knihy. ISBN 978-80-204-2377-1.

BAŽANT, Jakub, Josef CHUCHUMA, Jiří ZÁVOZDA a Petr ZÁVOZDA. *Zlatý podraz: Pamětní kniha vydaná ke slavnostní premiéře filmu Zlatý podraz, 22. 10. 2018*. Praha: Alba Desing Press, 2018. s. 65. ISBN 978-80-86740-10-2.

BEDNAŘÍK, Petr, Jan JIRÁK a Barbara KÖPPOVÁ. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. Praha: Grada, 2011. Žurnalistika a komunikace. ISBN 9788024730288.

BOYLE, Raymond. *Sports journalism: context and issues*. Londýn: SAGA Publications, 2006. ISBN 1-4129-0797-7.

DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty: zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. Praha: Dokořán, 2008. Bod (Dokořán). ISBN 978-80-7363-131-4.

HARTMAN, Jaroslav. *Vysoké školy: seznam studijních oborů a jejich rozmístění na vysokých školách: profily absolventů vysokých škol*. Praha: SPN, 1981. Informační brožury.

HLADKÝ, Miroslav. *Žurnalistika v televizi: celostátní vysokoškolská učebnice pro studenty fakult žurnalistiky a filozofických fakult studijního oboru 72-22-8 žurnalistika*. Praha: Novinář, 1986.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-485-4

Hradecké noviny. České Budějovice: PN Press a.s., 9.9.1999, 8(210). sv. 210 s. 21. ISSN 1210-602X

KAČANYIOVÁ, Aneta. *Miroslav Hladký jako novinář a vysokoškolský profesor*. Praha, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Köpplová, Barbara.

KAUFMANN, Jean-Claude. *Chápající rozhovor*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. ISBN 978-80-7419-033-9

KOŠČO, Ján a KOZLOVÁ, Danica. *Žurnalistické žánry v televizi*. Praha: Novinář, 1984. Knihovnička Novináře.

KUPSOVÁ, Daniela. *TýTý - Zrcadlo popularity: 10 let divácké ankety o nejoblíbenější osobnosti televizní obrazovky*. Praha: Knižní klub, 2000. ISBN 80-242-0518-1.

PULTAROVÁ, Tereza. *Média jako kulturní instituce*. 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav etnologie. Vedoucí práce Uherek, Zdeněk.

RÍMSKÝ, Prokop. *Historie Redakce sportu České televize v letech 1993-2015*. 2016. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Bednařík, Petr.

Ročenka České televize. Praha: Česká televize, 1995, 1995(1994). sv. 1994 s. [101].

SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3568-9.

Studentské listy: nezávislý politický a kulturní čtrnáctideník. Praha: Lidové noviny, 11.1990, 1(20). sv. 20 s. 7. ISSN 0862-6049.

ŠTŮRALA, Miroslav. *Osobnost české televizní žurnalistiky - Petr Vichnar*. Olomouc, 2018. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky. Vedoucí práce Páral, Karel.

Top 10 netuctových komentátorů. *Sport magazín*. Praha: Ringier Axel Springer CZ, 2011, XV(45), 22. ISSN 1214-3677.

Webové stránky

Adventní koncerty České televize 2020. In: *Česká televize* [online]. 2020 [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/13177422982-adventni-koncerty-ceske-televize-2020/>

BasketManie. In: *Česká televize* [online]. 2021 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10157282282-basketmanie/>

Drtivý finiš přinesl Opavě první výhru. In: *IDnes.cz* [online]. Praha: MAFRA, a. s., 2003 [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/basket/drtivy-finis-prinesl-opave-prvni-vyhru.A030518_164032_nbl_rep

HRDINOVÁ, Radmila. *Adventní koncerty letos opět na ČT*. Novinky.cz [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/kultura/clanek/adventni-koncerty-letos-opet-na-ct-174398>

Ivo Mathé. In: *Respekt.cz* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <https://www.respekt.cz/autori/ivo-mathe>

Jakub Bažant - sportovní novinář, publicista a televizní komentátor. In: *Český rozhlas: Tandem Jana Rosáka* [online]. Český rozhlas, 2014 [cit. 2020-01-01]. Dostupné z: <https://regiony.rozhlas.cz/jakub-bazant-sportovni-novinar-publicista-a-televizni-komentator-7423519>

Jakub Bažant o vzniku knihy *Nebáli se své odvahy*. In: *Youtube* [online]. 05.12.2014 [cit. 2020-01-02]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=uHwXjj7nZfA&ab_channel=cz.basketball.
Kanál uživatele cz.basketball.

Jan Smetana - moderátor sportovních zpráv České televize. In: *Český rozhlas: Tandem Jana Rosáka* [online]. Český rozhlas, 2013 [cit. 2020-01-01]. Dostupné z: <https://regiony.rozhlas.cz/jan-smetana-moderator-sportovnich-zprav-ceske-televize-7422983>

Každá smeč pomáhá. Volejbalisté rozjedou charitativní projekt. In: *IDnes.cz* [online]. MAFRA, 2010 [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/volejbal/kazda-smec-pomaha-volejbaliste-rozjedou-charitativni-projekt.A100113_100341_vol_muži_par

Lidé ČT: Jakub Bažant. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/lide/jakub-bazant/>

Lidé ČT: Jiří Baumruk. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/lide/jiri-baumruk/>

Lidé ČT: Jiří Kalembo. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/lide/jiri-kalembo/>

Lidé ČT: Miroslav Langer. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/lide/miroslav-langer/>

Lidé ČT: Pavel Čapek. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/lide/pavel-capek/>

Lidé ČT: Robert Záruba. In: *Česká televize* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/lide/robert-zaruba/>

Lyžování: Cílové roviny Kateřiny Neumannové. In: *Česká televize* [online]. 2009, 24. 12. 2009 [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10172093682-lyzovani/20747329505-cilove-roviny-kateriny-neumannove/>

ME v basketbalu 2015 Francie: Česko - Estonsko. In: *Česká televize* [online]. 2015 [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/11293113082-me-v-basketbalu-2015-francie/215471291030101-cesko-estonsko>

MÍŠKOVÁ, Věra. *RECENZE: Zlatý podraz. Mláďa a chuť do života v obklíčení dějin*. In: *Novinky.cz* [online]. Praha: Borgis, 2018 [cit. 2021-01-31]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/kultura/clanek/recenze-zlaty-podraz-mladi-a-chut-do-zivota-v-obkliceni-dejin-40249625>

MS v basketbalu 2010: Česko - Bělorusko. In: *Česká televize* [online]. 2010 [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10294652468-ms-v-basketbalu-2010/210471290510015-cesko-belorusko/>

MS v basketbalu 2019 Čína: Česko - USA. In: *Česká televize* [online]. 2019 [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/12856560147-ms-v-basketbalu-2019-cina/219254002130014-cesko-usa/>

Nebáli se své odvahy. Československý basketbal dostává svou kroniku. In: *IDnes.cz* [online]. Praha: MAFRA, 2014 [cit. 2021-01-31]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/basket/nebali-se-sve-odvahy-ceskoslovensky-basketbal-dostava-svou-kroniku.A141124_152731_sport-basket_ten

Novinky. In: *KaždýKošPomáhá – Vaše opora při nepřízni osudu* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <http://kazdykospomaha.cz/category/novinky/>

O mně. In: *Jan Smetana - moderátor* [online]. [cit. 2021-03-06].
Dostupné z: <http://www.jan-smetana.cz/o-mne/>

Paralympijský magazín. In: *Česká televize* [online]. 2021 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10207467257-paralympijsky-magazin/>

Partneři. In: *KaždýKošPomáhá – Vaše opora při nepřízni osudu* [online]. [cit. 2021-03-14].
Dostupné z: <http://kazdykospomaha.cz/partneri/>

Pocta basketbalovým legendám. In: *Česká televize* [online]. 2009, 15. 10. 2009 [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10207547506-pocta-basketbalovym-legendam/dily/>

Profil společnosti. In: *APC - PUBLIC RELATIONS & MARKETING* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <https://www.apc-pr.cz/cz/profil-spolecnosti/>

RUŽIČKA, Daniel. *Sametová revoluce. Situace v Československé televizi - uslyšíme pravdu z vysílání ČST? (3.)*. Totalita.cz [online]. [cit. 2021-01-28].
Dostupné z: http://totalita.cz/1989/1989_sp_11_cst_01_03.php

Sokol žije. In: *Česká televize* [online]. 2018 [cit. 2021-03-09].
Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/12090754861-sokol-zije/218471291474001/>

Sokolský zpravodaj v ČT připravuje Jakub Bažant, pokračovatel sokolů ze Semilská. In: *Česká obec sokolská* [online]. 2018 [cit. 2021-03-09].
Dostupné z: <https://slet.sokol.eu/sokolsky-zpravodaj-v-ct-pripravuje-jakub-bazant-pokracovatel-sokolu-ze-semilska/>

Sokolský zpravodaj. In: *Česká televize* [online]. 2021 [cit. 2021-03-25].
Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/12090743332-sokolsky-zpravodaj/>

SPÁČILOVÁ, Mirka. RECENZE: *V lásce Zlatý podraz selhává, pod koši je naopak nejsilnější*. In: *IDnes.cz* [online]. Praha: MAFRA, 2018 [cit. 2021-01-31].
Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/zlaty-podraz-radim-spacek-recenze.A181024_105627_filmvideo_ts

Spát nemůžeme, varuje Štěníčka. In: *IDnes.cz* [online]. Praha: MAFRA, a. s., 2003 [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/sport/basket/spat-nemuzeme-varuje-stenicka.A030520_084022_nbl_rep

ŠIMKOVÁ, Dagmar. *Recenze | Zlatý podraz je zatím nejlepší letošní český film*. In: *TotalFilm.cz* [online]. Praha: Totalfilm Media, 2018 [cit. 2021-01-31]. Dostupné z: <https://www.totalfilm.cz/2018/10/recenze-zlaty-podraz-zatim-nejlepsi-letosni-cesky-film/>

Začalo to u hokeje. Před 65 lety odvysílala Československá televize první přímý přenos. In: *ČT Sport* [online]. Praha: *Česká televize*, 2020 [cit. 2021-02-03]. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/hokej/zacalo-to-u-hokeje-pred-65-lety-odvysilala-ceskoslovenska-televize-prvni-primy-prenos/5e425120fccd259ea4c1f5e6>

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020**
- Příloha č. 2: Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021**
- Příloha č. 3: Elektronická komunikace s Ivem Mathém z 25. 1. 2021**
- Příloha č. 4: Elektronická komunikace s Pavlem Jahodou z 4. 2. 2021**
- Příloha č. 5: Elektronická komunikace s Jiřím Baumrukem z 8. 2. 2021**
- Příloha č. 6: Videokonferenční rozhovor s Miroslavem Langerem z 8. 2. 2021**
- Příloha č. 7: Telefonický rozhovor s Janem Smetanou z 16. 2. 2021**
- Příloha č. 8: Elektronická komunikace s Jurajem Grochem z 24. 2. 2021**
- Příloha č. 9: Elektronická komunikace s Robertem Zárubou z 3. 3. 2021**
- Příloha č. 10: Elektronická komunikace s Jiřím Kalembo z 9. 3. 2021**
- Příloha č. 11: Elektronická komunikace s Terezou Linhartovou z 9. 3. 2021**
- Příloha č. 12: Elektronická komunikace s Markétou Salaj Svozilovou z 13. 3. 2021**
- Příloha č. 13: Elektronická komunikace s Pavlínou Hajzlerovou z 21. 3. 2021**
- Příloha č. 14: Komentátorské devatero Jakuba Bažanta**
- Příloha č. 15: Fotografie - Jakub Bažant v týdeníku Áčko (1991)**
- Příloha č. 16: Fotografie – nominace cen Týtý v týdeníku Televize (1995)**
- Příloha č. 17: Fotografie – dotazník Jakuba Bažanta v Nedělním Blesku (2003)**

Přílohy

Příloha č. 1: Osobní rozhovor s Jakubem Bažantem z 2. 12. 2020

Prvotně bych se vás chtěl zeptat, na to, jak jste vyrůstal, v jaké rodině jste vyrůstal, jaké bylo vaše dětství.

Nikdy jsem nepoznal otce, ten zemřel, když mi bylo zhruba devět nebo deset. Vyrůstal jsem v rodině s maminkou a babičkou v takovém malém bytě v Holešovicích, což byla původně dělnická čtvrť Prahy. V té době, kdy jsem tam vyrůstal, tam byly jatka, což bylo takový jednak tedy chmurný místo, a z hlediska úplně normálního to tam v létě strašně zapáchalo. Bydleli jsme úplně u zdi jatek v poslední ulici. Dole byla hospoda, tak to bylo taky veselý. Možná čistě na okraj ale zajímavost, já jsem dlouho netušil, že pocházím z rodiny továrníka, protože můj praděda měl továrnu v Chuchelně nedaleko u Semil a můj děda Ladislav Bažant byl nejstarší syn, který to měl zdědit. Ale zatímco bojoval v legiích, tak jeho brácha prostě umluvil jejich tatínka, aby to přepsal na něj. Takže rázem z mé babičky a mámy byly úplně prostý lidi, protože začínali jako každý prostě neměli nic. To mě ale zachránilo koneckonců i pak z hlediska těch politických věcí, protože kdybych vnukem továrníka, tak by to asi bylo jako všelijak.

Možná je zajímavý, že já jsem se nenarodil jako Bažant, ale jako Jakub Kabelák, to bylo moje původní jméno a měl jsem ho v podstatě do první třídy, protože můj tatínek byl herec Jiří Kabelák. Maminka studovala práva, ale nechala toho semestr jeden semestr před koncem práv a myslím si, že taky udělala dobře a šla taky k divadlu, takže otec herec, maminka herečka. Jmenoval jsem se po otci, jenže otec o mě nikdy nejevil zájem, já jsem ho vlastně nikdy nepoznal. Teda samozřejmě nevím, jestli mě viděl jako mimino, ale to si nepamatuju. Ale v každém případě nulovej zájem, takže mamča se rozhodla v nějakých dejme tomu pěti šesti letech rozhodla, aby mě přepsali v matrice na Jakuba Bažanta, takže já jsem vlastně od původu, můžu uvádět rodné příjmení Kabelák.

Měl jsem tam hodně kamarádů, tam jsem chodil i chvíli do druhé třídy a ve třetí třídě jsem přešel do Františka Křížka, což byla jazyková škola. Tam bych se asi bejval už asi nedostal, kdybych byl vnukem továrníka. Pak jsem chodil na gymnázium Nad Štolou, což bylo opět poměrně prestižní gymnázium. Moje mamča to tam jako vybojovala, neměl bych asi moc šance, ty body potřebný, šla to tam nějak zabojovala a já jsem se naštěstí učil docela dobře. Poté jsem

upřímně řečeno moc nevěděl, jako co kam se nasměrovat. Pak jsem se teda dostal na tu fakultu žurnalistiky. Ne, že bych si to tak pamatoval, ale tam jsem ty příjmačky musel zvládnout jako velmi, velmi slušně. Tam už samozřejmě někteří měli i politickou protekci, ale tu jsem neměl, takže stejně jako ti ostatní, co je tam brali, kromě těch politických děcek, tak jako já, tak ty to musely zvládnout dobře.

Chtěl bych se zeptat, jestli v dětství jste inklinoval ke sportu, jestli třeba být komentátor, případně pracovat v televizi ohledem sportu bylo vaším snem.

V dětství jsem nedělal Roberta Zárubu a Vojtu Bernadskýho, který si už jako hráli před zrcadlem na komentátory, to mě teda nebralo, to musím poctivě jako říct. Já jsem byl takovej úplně normální kluk, sportoval jsem jasně, chodil jsem hrát fotbálek a hokejbal a nic jiného. Ony nebyly ani ty hřiště moc, takže nic jinýho jsem nedělal a v podstatě až do devátý třídy jsem nedělal žádněj sport organizovaně. A celá ta finta, jak se ten osud pohnul spočívala v tom, že v devátý třídě jsem za jeden rok vyrostl o patnáct centimetrů, to je v podstatě roste člověk před očima. Moje mamča, která pak teda jenom na okraj z toho herectví přešla do Československý televize, tam dělala v redakci zábavy. Ta řekla, že tak to prostě nejde a takovej klacek musí dělat nějakěj sport no. Takže jsem v patnácti začal hrát basket, to mě vlastně trošku předurčilo.

Souvisel basket i s tím, že v gymnáziu Nad Štolou byla od vašich sedmnácti takzvaná třída pro sportovce?

Kupodivu to s tím vůbec nesouviselo a já jsem opravdu začal hrát fakt v té deváté třídě ten basket, takže na dnešní poměry úplně pozdě, i na tehdejší hodně pozdě. Ale docela mi to šlo, takže jsem se hnedka v prváku dostal do jako týmu gymnázia. Protože tam byli výborní hráči, který hráli dorosteneckou extraligu ze Sparty a ještě z jiných klubů, tak jsme byli velmi úspěšní a vlastně každej rok, celý ty čtyři roky jsme pokaždé byli ve finále středoškolského basketu.

Ještě se vrátím k vaší mamince, říkal jste, že působila třicet let v Československé televizi, předtím byla herečka. Co bylo její náplní práce?

Maminka byla asistentka režie v hlavní redakci zábavy. Sídlili tehdy v Jindřišský ulici a pamatuji si, že jsem - tím, jak jsem byl jedináček a měli jsme s mamčou dobrej vztah, tak mě hodně brala sebou i do práce. Jo tak možná i tohle je zase taky takovej malej střípek, ale já jsem to prostředí znal.

Jenom taková perlička, to se samozřejmě může uvést, to je na vás, když jsem byl tuším někdy v prváku v druháku, tak k mámě do redakce zábavy přišel mladej tuším asistent produkce a ten se jmenoval Ivo Mathé. A máma jako jak je tam vodila, tak říká, tady se nám povalujou starý scénáře, máme toho tady na skříních plno, tak bys to mohl odnést do sběru, a budeš mít nějakou korunu – a právě tady ten dotyčný Ivo Maté mě shromažďoval a dával mi tam ty kila prostě, abych měl nějakou korunu. A pak se prostě z něj stal generální ředitel České televize.

V rámci studia na gymnáziu, přispíval jste do nějakého školního časopisu?

Mám tam i důkazy, corpus delicti. To je dobrý dotaz, protože na gymnáziu Nad Štolou byla taková řekl bych atmosféra, kde hodně ta zájmová činnost – bylo to nemá cenu zastírat přes Socialistický svaz mládeže. Nicméně školní časopis, který se jmenoval Proton tak ten byl samozřejmě pod záštitou SSM nebo dokonce to byl školní časopis SSM. My jsme třeba i dělali přestávky hudební do velkejch přestávek jsme pouštěli nějakou hudbu, dělali jsme vysílání rozhlasu do těch velkých přestávek. Takže tam se toho opravdu hodně dělo, do toho časopisu jsem přispíval celé ty čtyři roky a mezitím už jsem jako začal chodit na v uvozovkách na brigády do Večerní Prahy.

Ještě se vrátím k tomu časopisu Proton – bylo to právě první články, které jste v životě napsal nebo jste už něco psal dříve?

To si asi nepamatuju. Řekl bych, že to je pravděpodobné, že to je hodně pravděpodobné, že to byly ty první články tam. Pamatuju si, že něco málo, opravdu strašně málo, dělal pro Mladý svět, ale kdoví jestli jsem tam nedělal takový ty drobničky do táborového ohně nebo někam, ale myslím si, že to není ani jako důležité. Ale ta Večerní Praha tam jsem v celku docházel pravidelně a tam jednak jsem dělal zprávy z Prahy, takový vysloveně já nevím prostě hořelo na nákladovém nádraží nebo nevím výstava, někde něco opravili, prostě lokální zprávy. Do toho Protonu jsem psal i i nějaké básně, nevím teď jestli nějakou minipovídku, to si nejsem jistý, samozřejmě zprávy z basketu, co jsme hráli, kde a pak ještě případně nějaké další.

A do Večerní Prahy jste se dostal skrze Proton, nebo to bylo nezávisle na sobě?

Tam jsem se zkusil jít nabídnout nebo zeptat, jestli by pro mě měli nějakou brigádnickou práci. Když to řeknu úplně poctivě tak spíš, než že bych měl už takový směr a že bych tohle chtěl asi jednou dělat a teď udělám všechno proto, abych o tom něco věděl a nějak se v tom orientoval a etabloval, tak spíš si myslím, že ta primární motivace byla prostě čistě mít jako študák nějakou korunu navíc. Ale zase na druhou stranu mě to bavilo, to jo, to mě bavilo hodně.

Bylo pro vás studium na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy jasnou volbou?

Já jsem bohužel narozený ve vahách, takže jsem takový dost váhavý typ, ve smyslu že myslím na všechny ty pro a proti u všech možností, takže těch možností bylo určitě víc. Vím, že maminka s babičkou, ta byla opravdu skvělá, ta mě opravdu hodně ovlivnila v životě, tak ty jako toužily abych byl pan doktor nebo něco v diplomacii, ale to zase souviselo s politikou, takže to jsme nějak jakoby odvrhli. Práva to jsem spíš nechtěl já, ty tam taky byly ve hře, protože máma to tehdy dělala, nedokončila. Takže možností jako určitě bylo víc, dokonce myslím, že to už si teda úplně přesně nevybavuju, ale myslím, že chvílku tam byla ve hře i DAMU tam mohla být taky, ale tím, že jsem nechodil na konzervatoř, tak samozřejmě bych musel jako hodně zabrat a doplnit si to, co ostatní měli z té konzervatoře. Takže to tak vyplynulo tady na tu novinářinu.

Byl při těch studiích někdo vaší výraznou osobnost, vaším mentorem?

Při těch vysokoškolských?

Ano.

No, to asi nebyl osobní mentor, při vysokoškolských studiích, ale je fakt, že my jsme – tuším, že to bylo ve druháku – kdy jsme museli do specializace. To byl určitě rozhlas, zvlášť rozhlas zvlášť televize, pak tam byla nevím, jestli ČTK bylo úplně extra a pak tam byla nějaká propagace taková, míněno ve smyslu spíš propaganda než propagace. Takže tuším, že takhle by byly ty čtyři specializace. Já jsem poměrně brzo šel na tu televizní a to jsem nikdy nelitoval, protože tam byl jako vedoucí katedry pan profesor Hladký. Ten sice byl kovaným komunistou, ale musím říct, že rozhodně to byl velmi dobrý pedagog a byl to člověk, který shodou okolností působil hned v začátku, kdy se zakládala hlavní redakce tělovýchovy a motorismu.

Pak byl jako profesorem na Fakultě žurnalistiky koncem 70. let. Opravdu byl dobrý, protože jsme se hodně věnovali praxi, a to bylo hrozně důležité. Měli tam dobré laboratoře, jsme studiovou kameru, střih záznamu a takovéhle věci a chodili jsme i s filmovou kamerou na ulici a dělali jsme nějaké cvičení a na tu dobu to bylo velmi dobré.

Pamatujete si na výrazné okamžiky, které jste zažil v průběhu studia a které vás pak ovlivnily v budoucí kariéře?

To si asi nevzpomenu, já jsem měl vždycky štěstí na ty lidi, kteří se sešli v těch jednotlivých školách. Takže v podstatě možná příklad za všechny – do základní školy jsem chodil a pak i na

gympl s jakýmsi Janem Burianem, což je ředitel národního divadla, současný. A na gympl se teda přidal k Honzovi Burianovi Petr Arenberger, to je profesor medicíny a ředitel Nemocnice Na Vinohradech a velmi známý evropský dermatolog. I na žurnalistice jsem měl to štěstí, že i ti spolužáci byli takoví aktivní, zajímali se, mnoho z nich to dotáhlo ve svém oboru daleko, takže tam byla taková živá atmosféra. Nebyly to mrtvé vody, sejdeme se ve třídě a pak se všichni rozprhneme – my jsme vždycky drželi po hromadě. V těch třech školách, v těch třech typech vzdělání jsme vždycky drželi pospolu. I to může člověka ovlivnit.

Podle stránek České televize jste byl od listopadu 1982 zaměstnán v redakci ČST. Kdy jste ukončil studium v roce 1982?

Já jsem ho skončil v řádném termínu to znamená tak jak je školní rok, někdy začátkem června a tam už byly státnice někde, datum si nepamatuju – i když by to šlo dohledat, protože někde mám index. Takže normálně prostě jak to bylo nastavený to fungování, tak to bylo a ten doktorát to bych taky zjistil, ten jsem si dodělal opravdu v rádech několika týdnů nebo maximálně jednoho dvou měsíců prostě.

Po studiu jste přímo navázal na zaměstnání v redakci Československé televize?

Ano, ano. Já jsem tam se snažil nějakým způsobem, stejně jako na gymnáziu, nabídnout jako externí spolupracovník. Oni tam tehdy nějaké externisty samozřejmě měli, ale byli jednak zavedení, byli tam třeba už dlouhý roky. V tu dobu tam třeba už dvacet let působil Ota Černý a vlastně byl to stálý tým, kam ani moc nebrali. Dneska třeba je to úplně jinak, dneska když někdo se uchází o tu pozici toho externisty, tak co se týká jeho přizvání na porady, tak to vůbec není žádný problém – tak to rozhodně bylo úplně jiné. Já si myslím, že v podstatě, jestli jsem se byl jednou dvakrát, třikrát podívat na natáčení, ani jako sám jsem nic nedělal, tak to bylo teda maximum a prakticky jsem po škole a po prázdninách tak jsem pak nastoupil do té redakce Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu.

Dá se říci, že jste v rámci studia jste již začal „koketovat“ s Československou televizí?

Koketoval ano, ale de facto ne moc úspěšně, protože jako student jsem žádnou práci nedostal. Možná, že těsně před tím – to ani snad nestojí za zmínku – našel jsem vlastně jeden schovaný shotlist, tak jsem tam něco dělal, dokonce i namlouval před tím, než mě přijali ale myslím si, že to fakt bylo úplně minimálně. Bylo to jinak nastavené a naštěstí tam zrovna někoho hledali. Já jsem teda dostal dobré doporučení – a to je třeba říct tak, jak to bylo – právě od Miroslava Hladkého, to byl ten vedoucí katedry, ten můj profesor. Tenkrát tam v redakci byli i ti jeho

kolegové, jak Holubec, tak Mikyska, takže se samozřejmě znali. A on jim zavolal a řekl ‚poslyšte, máme tady jednoho kluka, který by měl o tu televizní sportovní žurnalistiku zájem, tak se na něj podívejte a já doporučuju, abyste ho přijali‘. Samozřejmě, ne že by měl takové slovo, ale oni ho vyslyšeli a dopadlo to.

Takže na plný úvazek jste v ČST pracoval od listopadu 1982?

Myslím, že to datum je o trošičku dřívější, o pár týdnů dřív, ale oficiálně je to dokonce od 1.12, ale tutově jsem tam byl dříve... velmi výrazně si pamatuju první den, kdy jsem přišel tam, kde sídlila hlavní redakce tělovýchovy a motorismu ve Vladislavově ulici. V tady tom velmi krásném domě s průchodňákem a pavlačemi sídlila Československá televize a hlavní redakce tam měla patro. Tam jsem byl poprvé a myslím si, že to skutečně bylo 23. 11., což nevylučuje, že jsem tam coural někde po personálních odděleních a tak dále předtím. Nicméně 23. 11. zrovna pohřbívali Leonida Iljiče Brežněva v Sovětském svazu. A mi řekli, ať jdu do Vladislavky na tenhle den. Já jsem tam přišel a těšil jsem se, jak budu něco natáčet nebo co se bude dít. Pan Holubec mě posadil a řekl mi, ať sleduju ten pohřeb, dokud nepřijde. Tak jsem si pak v duchu říkal, že to nebyl tak výrazný první den v televizi, ale ani špatný začátek.

Jak probíhaly vaše začátky v redakci ČST, stránky ČT totiž uvádějí, že komentujete od roku 1984. Co byla vaše náplň práce před komentováním?

Tam to bylo dané, tam to byla úplně jiná doba, než je to dneska. Dneska, když přijdou lidi tak pravda, sice u nás teda jako ve sportu, tak určitý čas začínají sice skriptováním přenosů pro potřeby archivace, ale velmi brzy třeba vyjedou na natáčení, samozřejmě se jedou podívat s někým zkušenějším, párkrát a pak v podstatě už začínají sami dělat a vyrábět příspěvky pro zpravodajskou relaci. Tehdy prostě byl vedoucím redaktorem zpravodajství pan Škorpil, šéfredaktorem byl Mikyska, zástupcem šéfredaktora byl pan Holubec a Štěpán Škorpil byl můj bezprostřední vedoucí. Ten byl toho nastavení, že prostě mladí se mají dlouho rozkoukávat a teprve pak je k něčemu pustíme. Třeba Pavel Čapek tam přišel půlroku po mně a já jsem tam do té doby v podstatě jenom jezdil koukat, nebo jsem dostával takové krásné úkoly jako třeba ‚hele, mladej, támhle v těch skříních jsou časopisy a noviny a je to tam rozházené, tak to koukej srovnat‘. Takže já jsem se klidně třeba několik týdnů věnoval takové krásné novinářské práci, že jsem rovnal deníky a časopisy.

Když přišel Pavel Čapek tak cítili, že by nám něco měli určit. Přišli za námi, ať se někdo věnuje dvěma oblastem ve sportu. A jedno že je ekonomika sportu – hrůza – a druhé spartakiáda, obojí

takové lukrativní, krásné. Postavili to před nás jako hotovou věc, se si jeden musí vzít to a druhý to. A Pavel protože, byl vystudovaný ekonom, tak si vzal tu ekonomiku. Vypadalo to tak, že dejme tomu od poloviny roku 1983 jsme se věnovali prostě těmhle těm oblastem dominantně. Samozřejmě, když bylo potřeba, tak jsme zajeli dělat ty méně sledovaný sporty. My jsme třeba jeli točit pochod Praha-Prčice, takovou tu masovku a takové věci, co byly potřeba, dostihy, třeba reportážně. A tak jak je psáno to platí, po dvou letech za mnou přišel Škorpil, že je přenos z Pelhřimova, kde hrály juniorky, které se připravovaly na Mistrovství Evropy juniorek. Tam byl takový velký basketbalový turnaj žen a dívek a že teda tohle to utkání bych mohl komentovat s ním. Takže já jsem vlastně první komentář měl ze ženského basketu a komentoval jsem to se Škorpilem napůl. No napůl žejo, Štěpán komentoval skoro furt a občas mě tam pustil.

Vedl vás někdo při začátcích v Československé televizi?

Oni na to chlapi moc jako nebyli, aby někoho vedli. Když teď přeskochíme prostě totálně k posledním třeba 15, 20 letům, tak se snažím neopakovat to, co se mi stalo. Když někdo přijde a já ho vezmu do týmu, tak se mu snažím fakt říkat. Tam se to moc nedělalo. Byli lidi, kteří k tomu trošku inklinovali. Trošku se tu a tam snažil Vladimír Drbohlav, nejstarší redaktor vůbec, ten tam je od roku 1976. Pak ještě přátelský byl Tomáš Jungwirth, běžec, atlet a opravdu velmi kamarádský člověk a řekl bych povahově nejlepší člověk tam. A musím říct, i když ten byl trošku sólista nebo prostě se bral za takovou reportérskou elitu, ale opravdu tu a tam pomohl, tak to byl Robert Bakalář. Takže tihle tři lidi měli nějakou elementární snahu poradit. Ne systematicky a ne pořád, ale když se k něčemu nechomejtli, tak určitě jako řekli, což jsem cenil, protože jinak tam člověk plaval v té ledové vodě.

Mluvil jste o prvním přenosu se Štěpánem Škorpilem. Byl s vámi spokojen a navázaly na to nějaké další přenosy, nebo se jednalo spíš o jednorázovou akci?

Navázaly, ale nebylo to často. Ale to mělo své důvody, protože tehdy Československá televize vysílala na dvojce a samozřejmě vysílala dominantně fotbal, hokej logicky, další sporty se tam určitě objevovaly, ale bylo to všechno na dvojce a nebylo jich tolik. Samozřejmě ty pěkné přenosy si komentovali ti starší kolegové, což je normální, což беру samozřejmě. No a tu a tam si třeba pamatuju, že pak jsem někde v Olomouci něco komentoval. To byla pěkná štrapa tak tam poslali mě.

Ještě mě napadlo, když jste přicházel do České televize, bylo vaší ambicí stát se komentátorem?

Přímo takhle jsem o tom nepřemýšlel, jako, že bych se chtěl zaměřit na tohle, to rozhodně byli cílevědomější kolegové, to v každém případě. Vzor všech je teda Robert Záruba. Ale jako vím, že mně hrozně bavilo a baví předávat ty příběhy a ukazovat ty lidi, kteří vypráví o těch lidech, kteří něco jako dokázali – tedy ve sportu v daném případě. Mě to tedy baví nejen ve sportu, ale ve sportu úplně extra. To pak se mi dostalo měrou vrchovatou. Jako takhle samozřejmě komentovat jsem chtěl, ale že bych se na to upínal to opravdu jako na ten cíl, to ne. Za vrchol novinářiny spíš považuji dobrý zajímavý smysluplný dokument, který opravdu přiblíží něco nebo někoho a lidi na něj koukají s otevřenou pusou, to považuju za opravdový vrchol novinářiny. Samozřejmě komentovat jsem chtěl, bavilo mě to a všechno, ale potom když jsem se dostal k tomu Olympijskému magazínu a dále tak to byla úplně nádhera. V podstatě nejlepší roky bych řekl.

Byl jste před tím prvním přenosem nervózní? Jak vypadala vaše příprava?

Příprava byla veliká, nervózní jsem byl. Tehdy nebyla jiná možnost, Wikipedie to byly hvězdné války, on nebyl ani internet, i když v Americe už asi začínal, ale tady teda ani náhodou. Takže jediná možnost byla zajet si za tím týmem a buď s trenérem, nebo s někým kdo to v tom týmu znal si to dát dohromady. Tu a tam nějaký tým měl nějakou svou brožuru nebo něco, tak to taky jako šlo, ale to byla jediná možnost jako příprava.

Cítil jste, když jste poprvé spolukomentoval, že vám ta práce sedí?

Napoprvé se mi to líbilo ale přistupoval jsem k tomu jakoby s velkou mírou pokory. Nejsem takový střelec jsou jiný typy lidí, jako opravdu ty, co jdou do všeho suverénně a moc nepřemýšlí. To já jsem k tomu přistupoval s velkou pokorou, zajímal jsem se o to, chtěl jsem vědět, jestli mám méně mluvit, víc mluvit. Ty reakce nebo to hodnocení o to jsem stál, no ale nepřemýšlel jsem nad tím, jestli tohle to je to nejdůležitější jako, že teď už jsem komentoval to a to – to rozhodně ne.

Navíc osud si zahrává s lidmi a věcmi. Já jsem komentoval ten první přenos, ty juniorky. A tehdejším trenérem juniorek, který teda byl předmětem toho utkání a našeho komentáře se Štěpánem Škorpilem byl Miroslav Vondříčka, a já jsem si pak vzal jeho dceru.

Pokročím dále – jak probíhala vaše práce mezi lety 1984 až 1987, kdy jste začal moderovat? Pokračoval jste v příležitostném komentování menších sportů a podobně?

Tak. Byla tam vždycky ta spartakiáda, to bylo téma, které mi zůstalo už do revoluce. Bylo tam tu a tam komentování, bylo tam natáčení reportáží. Tehdy někdy v té době jsem taky spolupracoval... pro Pražský Večerník, tam se dělala i sportovní témata. My s Pavlem jsme byli vyzváni, abychom si pro ně vymysleli témata – brali jsme to jako hodně dobrou praxi. Takže jsme třeba opravdu si dali pět sportů a mapovali jsme je, jak to je v Praze, jestli tam mají mládež a tak – to byla taková publicistika dejme tomu. A ještě tam byla jedna velice zajímavá... to teda nevím přesně, kdy jsem to začal dělat, ale určitě v té době, jak říkáte, možná do toho roku 89 určitě byla Sportovní revue, zhruba půlhodinový pořad, který byl točený na film, ještě klasický a na zvukové pásy. Jezdilo se to točit prostě různě po republice, a to jsem taky s Pavlem dělal. Ne celé, ale některé reportáže do toho jsem taky točil a někdy i celý díl.

Od roku 1987 do roku 1989 jste moderoval pořad Aktuality (sport), jak jste se dostal k samotnému moderování? Opět skrze Štěpána Škorpila?

Jo, to jo. Štěpán o tom rozhodoval de facto, jo, nasazoval ty redaktory, byla to jeho náplň práce a byl za to zodpovědný. Ať už šlo o branky, Aktuality a pak i Události, tak všechno... do těch Událostí a Aktualit měli co mluvit samozřejmě političtí šéfové, domácí zpravodajství, jak se tomu tenkrát říkalo – ale Štěpán spolurozhodoval o tom, kdo to bude dělat.

A měl jste zájem o práci moderátora, i když šlo o trošku odlišnou činnost, než bylo komentování nebo vytváření reportáží?

Jo, to jsem měl. A zase vím o spoustě lidí, kteří jako to chtějí dělat proto, aby byly jako vidět – ale já opravdu můžu říct s čistým svědomím, že jsem to takhle jako nebral, jo, že jako mám být vidět svým způsobem v primetime. Mě to bavilo, takže já jsem to hlavně dělal proto, že mě to bavilo a že jsem to mohl dělat – že ten Štěpán Škorpil uznal jo, může to dělat, má na to.

Bylo pro vás překvapením, že vám moderování vydrželo tak dlouhou dobu?

No ani ne. Myslím si, že de facto jsem se k tomu po mnoha letech vrátil teď ve sportovních zprávách. Ještě jsem si vzpomněl na jednu věc – než jsem se dostal k té v uvozovkách kvalitativně vyšší práci, ale neberu to tak – tak jsem ještě dělal – a to jsem dělal hodně a Pavel taky a dělali jsme takzvaně tu černou práci – směny Branek bodů vteřin. Byl vždycky vysílající redaktor, jeden směnař a ten připravoval ty příspěvky. Nedělal to sám, protože ještě byli právě externisti jako Ota Černý. Ten třeba vyjel na fotbal, přijel a já po dohodě s vysílajícím redaktorem jsem říkal „Štěpáne kolik chceš Dukly“? A on říká, „vždyť tam byl jen jeden gól, tak mi dej třicet, čtyřicet vteřin“ a já jsem to vyjednal s Otou Černým, on sestříhal obrázky. A

tehdy se to namlouvalo živě při vysílání – předal mi text, já jsem si to musel zkontrolovat a živě jsem to vlastně namlouval při vysílání. To jsme dělali hodně, opravdu hodně.

Co se moderování týče, měl jste zkušenosti i z dřívějšíka? Moderoval jste něco, nebo šlo o úplně první zkušenost?

Já si myslím, že k tomu pomohla, musím říct, tahle práce směnaře. Pochopitelně že bychom s tím Pavlem z toho byli úplně bez sebe nadšením, to jsme nebyli. Nebyla to špatná práce, ale prostě zapadnete v sobotu v neděli minimálně na na šest, sedm hodin zapadnete do práce a děláte tam takovýho pomocníka. Je to důležité samozřejmě, ale to, co na tom bylo pozitivní, tak bylo to, že se člověk omluvil.

Čili zpět k tomu dotazu, takže to moderování jsem předtím nedělal. Ale to, že jsem právě namlouval ty šoty popřípadě... že jsem teda nejenom namlouval, ale byl i vidět ve Sportovní revue – „takže dneska se podíváme do stáji napajedla kde je dneska prostě vítěz velký“ a tak dále. Když se všechno tohle dohromady poskládalo, tak to pro mě nebyl takový úplný jakoby skok nebo šok.

Když udělám krok do porevoluční éry. Štěpán Škorpil neměl lustrační osvědčení, takže jej nahradil nový šéf Jan Dobiáš. Změnila se pod ním vaše role v redakci?

Dívám se na to s velkým nadhledem a odstupem let, jakože tenkrát to pro mě bylo velice těžké. Štěpán Škorpil se těžko vyrovnával s tím, že by případně měl odejít. On si to nikdy nepřipustil, ač studoval vysokou školu politickou, měl propůjčený byt a tak dále. Ale on si nikdy nepřipustil, že by měl odejít a v podstatě ve mně – protože jsem byl ve stávkovém výboru v podstatě jak hlavní redakce tělovýchovy a motorismu, tak celé Československé televize – tak ve mně spatřoval velké nebezpečí. A rozhodl se, že mě z té redakce prostě vyštípe.

Stejně jako si vyřizoval osobní antipatie a nepřátelství s Jardou Suchánkem a Honzou Slepíčkou, a pak ještě jedním kolegou, který byl mimo a nechtěl ho tam. Takže nás čtyři chtěl z té redakce vyštípat – a když se mu to nepovedlo přímo, tak tam přivedl tohoto Honzu Dobiáše, který byl předtím šéfredaktor Melodie a předtím byl ještě v Mladém světě, a to všechno hodil na něj.

A ten Dobiáš řekl, že si vybral spolupracovníky, a my čtyři tam nejsme. A odmítal to jakkoliv zdůvodnit. A minimálně v mém případě se do toho vložila nová odborová organizace a její

předseda v celé ČST a řekl, že prostě takhle ne. Samozřejmě měl jsem výhrady opravdu, osobní vůči Štěpánovi, jak se zachoval jako člověk – spíš jako lidské než politické. Takže tohle to se poskládalo dohromady a ten Dobiáš mi už vlastně dával výpověď a musel to stáhnout. Pak odešel a došlo k dělení redakce, mě si vzal šéf té zpravodajské části, kterým byl pan doktor Červinka, který kdysi v té redakci pracoval a pak dlouhou dobu nesměl, tak ten si mě vybral do té části, která se dominantně měla věnovat zpravodajství.

Souvisí s tím i to, že jste pokračoval v moderování potom Televizních novin i po revoluci?

Jo, to s tím souvisí.

Pamatujete si, kdy přišla ze strany Jana Dobiáše ta nepodařená výpověď?

Já to mám tady v tom časosledu. Ale bylo to trochu absurdní, protože já jsem třeba vezl první stanovisko, první veřejnou podporu tomu shromáždění na Letné, za celou Československou televizi a předával jsem ji páterovi Malému na Spartě. A pak mi to přišlo šílené, že někdo, kdo koketoval, ať už více nebo méně koketoval s STB, tak že tenhle člověk mě chce vyhodit. To mi přišlo fakt šílené. A to se pak povedlo až panu šéfovi Jirkovi Baumbrukovi o několik let později.

K tomu se ještě dostaneme. Jak tedy vzpomínáte zpětně na Jana Dobiáše?

Na Jana Dobiáše vzpomínám tak, že byl nástrojem Štěpána Škorpila, úplně jednoznačně. Což taky nemusím to rozvádět – i to vypovídá o člověku a tečka.

Pak jste se přesunul do redakce zpravodajství, jak jste říkal. To znamená, že jste přerušil kontakt s redakcí sportu?

Ne, to bylo tak míněné, že – jak to tehdy přejmenovali – tu hlavní redakci tělovýchovy a motorismu rozdělilo vedení televize na čistě zpravodajskou část, aby byla stále po ruce tam, kde se to zpravodajství dělá na těch Kavčích Horách. A na tu část, která se bude věnovat přenosům – tam byl třeba i ten budoucí šéfredaktor Jirka Baumbruk, ale stále jsme byli členy sportovní redakce, ale spíše spolupracující úzce s tou zpravodajskou redakcí.

A tam jste tedy tvořil spíše reportážní celky?

Reportáže, moderování. Nemůžu říct stoprocentně, že jsme vůbec nic nekomentovali, ale můžu říct, že prakticky ne. Myslím si, že opravdu to měla ta druhá půlka na starosti.

Jaká byla vaše role v této redakci? Zvyšoval se váš v uvozovkách vliv nebo postavení tak, abyste mohl zvolit, co chcete dělat?

Ne, to se nezvýšilo. O tom rozhodoval pan doktor Červinka.

Jak byste charakterizoval právě ty prvotní porevoluční roky. Co pro vás bylo nejzásadnější, jsou to ty Olympijské hry, na kterých jste byl poprvé?

Asi ano.

Bylo pro vás překvapením, že jste jel na první Olympijské hry právě vy? Přirozeně bych očekával, že tam spíše pojedou redaktoři z té vedlejší části.

Přiznávám se, já si nepamatuju, kdy se to zase jaksi trochu rozostřilo ty hrany toho rozdělení. Protože bezprostředně po roce 1989 to bylo poměrně striktně rozdělené. Zpravodajská část, furt sportáři, ale spolupracují na tom vysílání, zprávy a pak tam byly nějaké pětiminutovky, prostě spousta zpravodajství. A pak je tam ta komentátorská část, ale v určité době, nepamatuju si, jestli to byly dva roky v té době nebo déle, se to zase začalo rozměšovat.

A už se ti lidi promísili a vrátilo se to – jestli to bylo i s Jirkou Baumbrukem trochu – je to možné. To je jedna věc, která to ovlivnila a druhá věc byla ta, že samozřejmě na Olympiádu je potřeba hodně lidí. Ať už tak nebo onak dostal jsem nabídku, že pojedu komentovat gymnastiku. Ale poměrně dlouho se asi Jirka Baumbruk, který byl už dlouho šéfredaktorem rozmýšlel a sdělil mi to asi přibližně tři měsíce před Olympiádou. Ta sportovní gymnastika, vzhledem k tomu, že jsem teda šplhal v Sokole a přeskakoval kozu, tak to bylo maximum a musel jsem to všechno proštudovat, to byla teda síla, to bylo peklo. To jsem jezdil metrem s takhle tlustýma pravidlama a učil jsem se jenom.

Ještě zpětně. Tím, že byl první vámi komentovaný přenos v roce 84, dá se říct, že jste komentování na čas přerušil tím, že jste moderoval a podobně – a až po revoluci nastal ten návrat ke komentování?

Dejme tomu. Jo, jo.

A nastartovaly to právě ty olympijské hry v Barceloně?

Určitě taky. Určitě.

Jak vzpomínáte na ty samotné hry? Byly pro vás něčím zásadní?

Určitě, tak zásadní byly tím, že byly první pro mě osobně v každém případě. Člověk cítí ten tlak více, alespoň vím, o čem mluví ti sportovci, protože, pokud není jedinec ten střelec, který si nic nebere, tak samozřejmě ta sledovanost, koncentrace pozornosti je na tuhle událost jiná než na ligové utkání Olomouce v basketu třeba. Takže tohle to určitě bylo velmi náročné i protože jsem věděl, že nemám zázemí. Já jsem tu gymnastiku nedělal do té doby, než mi to řekli. Takže jsem se snažil samozřejmě kontaktovat lidi, kontaktovat trenéry, jet se podívat, to všechno jsem absolvovat. Díval jsem se.. to už byly videa, ale v takových miniaturních krabičkách, ale sledoval jsem s gymnastama reprezentantama na videa a takové věci, abych to do sebe dostal. Ale do té doby jsem neměl v tom sportu zázemí. Takže to bylo náročné zaprvé psychicky taky. Ale pro mě to bylo zároveň i krásný, a navíc tam byl Dream team s Michaelem Jordanem. Takže opravdu to byl mimořádný zážitek a co se toho týká, tak to pro mě byly teda nejmotivnější hry a samozřejmě k nim mám velký vztah – tím neříkám, že jsem deset jich bylo nebo jedenáct těch olympijských her.

Dvanáct.

Dokonce. No byly i další mimořádné, viz třeba v Sydney, ale pak tou atmosférou a sportovním duchem byly opravdu mimořádné hry v Lillehammeru 94.

Komentoval jste v Barceloně čistě jen sportovní gymnastiku nebo jste dostal na starost i něco jiného?

Já si myslím, že jsem nějaký ženský basket komentoval taky, protože gymnastika zabírá první týden z těch 16 dní třeba a potom druhý týden. Dokonce si myslím, že na těch hrách jsem komentoval basket a ještě jezdeckví.

Ženský basket?

Jo, protože mužský basket – nevím, jestli na mě nespadlo nějaké utkání, kdy Jirka Baumbruk nemohl, a že řekl, že já to teda odkomentuju. Ale v každém případě dominantně komentoval mužský basket on a Dream team už vůbec, to komentoval všechno samozřejmě, to chápu. Ale já jsem určitě v konci dělal i to jezdeckví.

Na jezdeckví jste se také musel speciálně připravovat předem?

To jsem dělal. Ono toho nebylo moc tehdy mírou ve vysílání ČST, ale dělal jsem parkury, přibližně tři přenosy za rok.

Ještě bych se chtěl dostat k následujícím Olympijským hrám v Lillehammeru, jak pro vás probíhaly tyhle hry? Jaký sport jste tam byl vyslán komentovat?

Sjezdové lyžování komplet.

Měl jste ke sjezdovému lyžování již předtím nějaký vztah nebo zkušenost?

Ne, samozřejmě kromě pseudoosobní zkušenosti. Tu a tam jsem sjezdové lyžování dělal i když to jako dominantně zase dělal Jaroslav Suchánek. Ono taky se toho moc nedělalo, bylo toho strašně málo, to by se opravdu dalo spočítat na prstech teda obou rukou, ale fakt málo.

Takže v Lillehammeru jste komentoval výhradně sjezdové lyžování?

Tam to bylo nebo je rozložené obvykle v celém tom programu na muže a ženy, takže obojí.

Přesunu se k Olympijským hrám v Atlantě. Tam opět komentoval basketbal primárně Jiří Bambruk?

No. Já myslím, že tam Jirka, ale to si nejsem úplně jistý, přibral atletiku, takže už měl méně času. Takže jednak jsem dělal oba dva ty baskety, ženských. A tam jsem primárně dělal samozřejmě gymnastiku, opět. V tom druhém týdnu už jsem dělal i víc těch mužských basketů, protože Jirka se věnoval dalším sportům.

Nevím přesné datum, kdy jste odešel v roce 1998 z České televize. Byl jste ještě na tehdejších olympijských hrách?

Tam jsem právě nebyl. Podle mě, 30. 6. 1997 rozvázání pracovního poměru, takže jakoby v polovině roku.

Rád bych se zaměřil na to rozvázání smlouvy. Co tomu přecházelo?

Tomu předcházelo – a byly jsme v tom namočení tehdy všichni tři – tomu předcházela otevřená kritika na poradách manažerských kroků a rozhodnutí Jirka Baumbruka. V podstatě největší rebelanti byli Míra Bosák a já, Robert Záruba se taky přidal, a ještě Jiří Lípa - kolega, který byl pak zástupce šéfredaktora, bývalý prvoligový a extraligový rozhodčí, seděl jsem s ním v kanceláři. Neřekl bych, že by to bylo nějak emotivně vyhraněné, různé věci se nám nelíbily, říkali jsme je nahlas, říkali jsme to bohužel pro nás poměrně pravidelně. A ten Jirka Bambruk se rozhodl, že si to nenechá líbit. Takže vlastně se postupně zbavil všech tří, tedy čtyř.

Mohl bych se zeptat co se vám konkrétně nelíbilo? Uvést příklad, co jste kritizoval?

Na příklad si nevzpomenu, to bych si něco cucal z prstu a to nechci, ale opravdu to bylo ať už – týkalo se to výběru přenosů, co se komentuje a nekomentuje, kam se jezdí a nejezdí, prostě bylo to jako taková kritika manažerských kroků. A prostě on to nechtěl dál trpět, takže opravdu se s námi takhle rozloučil.

Byl to úplný odchod z České televize, nebo jste pro ČT nadále pracoval externě?

Ne, on nechtěl. Takže zhruba na těch dva a půl roku jsem byl mimo televizi. Někdy v roce 2000 – teď nevím kdy předtím, tam Jirka Baumbruk vytvořil pořad Dribling a chtěl, aby ten basket měl teda takový zpravodajský pořad jako dneska Basketmánie - takže mi dovolil, abych jako externista začal spolupracovat. Takže já jsem se pomalu začal vracet jako externista, ale externista... smlouva o externí spolupráci neexistuje, takže to bylo tady to udělej a za to dostaneš honorář. To bylo takové navázání kontaktu přes pořad Dribling a pak přišel před olympiádou v Sydney, že by potřebovali, aby jim tam zase někdo komentoval tu gymnastiku.

Věděl jste, co budete po odchodu z České televize dělat?

Já jsem v té době už začal maximálně pracovat pro basket. Ještě před tím, než jsem odešel, jsem chtěl, aby český basket šel nahoru, takže se mi po zásluze pak dostalo určité nevole nepřátelství – ale to už mluvím o posledních letech, ale to je jedno. Ale proč o tom mluvím, tím, že jsem se začal snažit o to, aby to mělo lepší mediální výstupy, aby byl basket podporovaný, aby byl vidět – jednoduše řečeno - tak už o mně věděli. Šťastnou shodou okolností v roce 1997 začal v agentuře APC, což byla brněnská agentura, která se rozhodla, že vtiskne nějaký řád nejvyšší basketbalové soutěži, že sežne sponzora, aby se ta soutěž nějak jmenovala. To bylo novum, tenkrát se to jmenovalo první liga basketbalu. Ustavili společnost Národní basketbalová liga s.r.o. no a ten majitel a šéf současně v jedné osobě APC Juraj Groch přišel s tím a domluvili jsme se, že bych mohl pracovat právě pro tuhle NBL a podílet se na vytváření celého projektu profesionální basketbalové soutěže. Tím neříkám, že nebyla profesionální předtím, ale šlo o to udělat propagaci, najít generálního sponzora, dát tomu nějaký řád, nějaké pravidla a tak dále. Takže na tom všem jsem začal po tom vyhození z České televize pracovat.

Dělal jste na tom tedy až do jara 2000?

Jo.

Zvažoval jste i nějaké jiné nabídky? Chtěl jste se po nabídce, která přišla na jaře vrátit do České televize nebo jste chtěl zkusit pokračovat v NBL?

Zajímalo mě to, a i v celku mě to bavilo, ale ukázalo se, že ta realita je složitější než ten záměr. Ten záměr byl fajn, nebyl ani hloupý, to, co chtěli udělat bylo reálné, ale ta praxe a všechno to převést... Kluby byly zvyklé si dělat, co chtěly. Nemusíte tomu vůbec rozumět, ale když vezmete třeba NHL, NBA, MLB, tak to jsou prostě samozřejmě soukromé firmy de facto, které vedou cílevědomí lidé, kteří vyžadují železnou disciplínu. A on si pan Groh představoval, že vezme NBA a udělá takovou malinkou, změkčenou verzi, nebude je ždímat pod krkem, vyjde z toho a začne to uskutečňovat tady. A ono se ukázalo že ta česká funkcionářská nátura to neumožňuje. Chtěl to naroubovat na tu první ligu basketbalu.

Takže jste v tom po roce 2000 už neviděl potenciál.

Neviděl. Přál bych to i jim, myslím si, že by to prospělo tomu sportu, vůbec českému sportu, protože furt se s tím pereme dodnes, nebudu to rozvádět, že ti funkcionáři jsou tací, jací jsou. No a sešlo se to, na televizi jsem nezanevřel, nebylo proč. Naopak. Takže pak přišla nabídka nejdříve na ten Dribling a pak abych zase jel jako externista do Sydney. Pak jsem tam někdy zase podepsal pracovní poměr. Dribling byl už v roce 1998, takže to mě nechal dělat milostivě Jirka Baumbрук, od roku 1998 jsem 35 vydání pořadu Dribling.

Můžeme tedy říci, že od roku 1998 jste pracoval externě pro České televizi.

No, bylo to spíš tak, že jsem byl trpěnej. Že prostě dobrý. Prostě na tom spolupracovala ještě jedna firma, se kterou byl tak nějak za dobře. Takže nějakým provázáním jsem se k tomu dostal a oni věděli, že to dělám dobře, tak vlastně byli spokojení, ten nic nenamítal. To byla taková shoda okolností.

Když jste se vracel do ČT v roce 2000, vracel jste se opět pod Jiřího Baumbruka?

No. Určitě to muselo být externě, byl jsem jako externista na Olympiádě, to je dobrý. Pak už pochopitelně ty antipatie byly oslabené, takže tu a tam jsem něco dělal, ale bylo toho málo. A v okamžiku, kdy Baumbрук vyhodili tam nastoupil, jmenovaným šéfredaktorem se stal Jaromír Bosák a zástupcem teda Jirka Lípa. Ti mě neoslovili je třeba říct, já jsem se jich šel zeptat, že bych měl zájem se vrátit a co oni na to. Oba dva byli samozřejmě pro, takže jsem se vrátil. A to muselo proběhnout někdy, já bych řekl 2000, že to bylo někdy na podzim.

Od roku 2000 jste se podílel i na dramaturgii Time:outu. Tvořil jste i reportáže?

Ano, dramaturgii i reportáže. Tam jsme si to pak rozdělili s Jirkou Rejmanem, který tam mezitím nastoupil, když já jsem odešel.

Ještě nesmím zapomenout, že jsem tam někdy v polovině 90. let komentoval i volejbal. To mi taky nechali, Jirka Baumbruk to nechával všechno, ale jak měl pak hodně povinností, tak od roku 1994 bych řekl, že jsem dělal volejbal – po té olympiádě v Barceloně. Jinak pořad Time:out jsem dělal s Jirkou Rejmanem jako dramaturgové a pak jsem k tomu ještě přibral v lednu 2002 ten Paralympijský magazín.

Paralympijský magazín, který začal vycházet v roce 2002, byl předchůdcem Olympijského magazínu?

No, já si nejsem jistý. Co se mě týká, tak jo, já si myslím, že jsme přebírali nějaký takový magazín, nevím, jak se jmenoval. A v roce 2003 za mnou přišel současný šéfredaktor Michal Dusík, jestli bych s ním nedělal právě ten olympijský magazín a že by to chtělo vymyslet vlastní název. Já, protože mi to vždycky šlo, vymýšlení názvů, titulků a takhle, to jsem mimochodem dělal i v té Večerní Praze, tak jsem vymyslel název V záři pěti kruhů a pod tímhle názvem se to dost dlouho vysílalo.

Když se ještě vrátím k těm Olympijským hrám 2000 v Sydney, kde jste byl podle svých slov externě. Co konkrétně jste komentoval?

Tam jsem komentoval gymnastiku, ale tehdy už se současným dlouholetým kolegou Miroslavem Langerem, takže jsme to táhli spolu jednoduše řečeno. A tam už se objevovali experti, kteří byli v Praze na dálku na místě. A pak jsem tam dělal komplet ženský basket v tom druhém týdnu a teď si nejsem jistý, jestli já nebo Míra dělal – asi vzhledem k tomu mému vyhozeneckému období si myslím, že to jezdectví, které tam bylo dělal právě Míra Langer, který to mezitím přebral. Ten tam nebyl dlouho, přišel asi rok předtím.

Účastnil jste se i zimních Olympijských her v Salt Lake City v roce 2002?

Ano, a tam už to sjezdové lyžování už nedělal a věnoval jsem se tam krásnému sportu saně, boby, skeleton. To tam byla moje práce.

Měl jste už předtím s danou disciplínou nějakou zkušenost?

To vůbec ne, opět úplně od začátku. Maximálně ježdění s dětma na pekáči ve Špindlu, moje největší zkušenost.

Dalo by se říct, že na ZOH 2002 vinou ztráty sjezdového lyžování, a naopak opětovnému učení nového sportu nevzpomínáte úplně nejlépe?

Ne, nedalo. Je pravda, že jsem do toho byl tak hozený, ale věděl jsem. Tam začínal skeleton, to bylo zajímavé, protože je zajímavé být o něčeho nového, respektive u obnovené premiéry skeletonu na Olympiádě. Takže tím to bylo zajímavé a bylo to dobré. My jsme měli – a navazuju na to co jsem říkal – my jsme měli docela dobrou patu, to že jsme se nepohodli s nějakýma šéfama to se stane v životě, ale měli jsme vždycky slušnou partu lidí, my redaktoři jsme taky podnikali hodně akcí mimo redakci. Ani vteřinu jsem to nepociťoval jakoukoli ujmu.

Když jste mezi lety 1987 až 1997 dekádu moderoval Branky, body vteřiny, Televizní noviny, aktuality, neměl jste tu ambici i po návratu do ČT to opět začít moderovat?

No bezesporu bych to třeba přivítal, i když zase pak tím pádem už by to bylo docela dost práce. Řekl bych, že po tom návratu jsem se hodně zaměřil na ten basket a že jsem... no to musí posoudit jiní, to nemůžu říkat já o sobě, ale že jsem pro něj docela dost udělal a že se ho podařilo trošku zvednout. I tu prezentaci, to, jak vypadají ty přenosy a všechno okolo.

Ale abych se vrátil k otázce ano, býval bych docela rád třeba dělal Branky, body, vteřiny, nicméně byla to zase daň té absenci. Když jsem tam nebyl, tak proběhlo výběrové řízení, přišli šikovní lidi Marek Svačina, Petr Svěcený, Standa Bartůšek, Radek Bauer a ti se prostě logicky zapojili do týchletý práce. Už se to navíc začínalo zase malinko dělit, ne striktně, ne čistý řez, ale přece jenom byli lidé, kteří se spíš věnovali moderování. Pokud nebylo čtecí tak se prostě vysílaly ty zpravodajský relace a pak byli lidé, co spíš jako komentovali. Ten řez nebyl takový jako v roce 1989, to bylo jako striktnější, ale tady pomalu se to začalo taky diferencovat.

Přešel bych k Olympijským hrám v Aténách. Tam jste určitě komentoval basketbal, muže i ženy?

Jo, jo.

Ještě něco mimo to?

Dělaly se ještě takzvané summary, souhrnné zpravodajství ze dne a tam teda kromě komentování byly vždycky nasazovaný služby, ty summary myslím byly dvě, jedno bylo třeba v 6 hodin shrnovalo od rána do těch, tak aby to stihli zpracovat, třeba do 4. Pak to bylo všechno v těch summary v 6 hodin a pak to druhé bylo třeba v 11 hodin večer, zase od těch dejme tomu 4 do konce těch soutěží. Takže na tom jsme se podíleli, a to byla taková rutinní služba, každý si vzal něco, tak třeba čtyři lidi dělali tu hodinovku dejme tomu.

Další Olympijské hry byly v Turíně v roce 2006. Ty byly určitě významné i tím, že už je vysílala ČT4 jako samostatný kanál. Byl jste u zrodu toho samostatného kanálu?

Musím říct, že Ota Černý nás vyzval. Ota Černý, který s tím projektem samostatného kanálu šel do výběrového řízení, možná, že věděl, měl nějaké cenné informace o tom, že i tehdejší vedení České televize chce tenhle kanál nebo program otevřít. Takže šel do toho výběrového řízení a zhruba po těch zhruba pěti letech ve funkci se podařilo tenhle ten program ČT4, pak ČT4 Sport zahájit právě s prvním dnem Olympijských her. Podíleli jsme se na tom, každý mohl napsat své návrhy ať už třeba Radek Bauer psal celý koncept, Michal Dusík se na tom dost podílel, nebo jsme mohli napsat dílčí nápad – jak by mohl vypadat večerní blok nebo zpravodajství, prostě bylo to otevřené a každý se mohl podílet, takže jsem taky psal nějaké návrhy. Ty schované nemám, spíše jsem připomínkoval návrhy, které byly k dispozici. A pak jsem teda byl u toho, když se teda začínalo. Kouzelné je, že se nedochoval a musím to říct jak mi zobák narostl – ten bordel v té televizi – že neexistuje záznam toho otevření, těch prvních minut nynějšího kanálu ČT Sport neexistuje. Ten záznam není zachovaný.

Vzpomínáte si právě na ten první přenos nové stanice, který jste komentoval s Vojtěchem Bernadským?

No on to nebyl přenos, ono to bylo opravdu zahájení vysílání na tomto programu. Samozřejmě to pro nás byl svátek jako pro redaktory a pro redakci a pro sportovní fandky. No ale nebyl to přenos, připravili jsme s Vojtou Bernadským a samozřejmě vedením redakce nějaký koncipovaný dvouhodinový blok a na to navázalo slavnostní zahájení OH. Takže to bylo, já nevím, my jsme tam byli jako moderátoři, kteří řekli „tak dneska začíná OH a začíná vysílání ČT4, sportovní vysílání a zmapujeme si největší úspěchy, které byly doted, které se vysílaly v ČST nebo ČT zavzpomínáme na minulé ZOH a nějaký program toho, jak to bude“ takže bylo to takové předpřipravené koncipované zahájení.

Jel jste i do Turína?

Ne. Já jsem právě byl s Vojtou Bernadským tady a moderoval jsem ta studia, která jsou nedílnou součástí vysílání těch Olympijských her. Teď to většinou dělá Robert Záruba a Vojtěch Bernadský, třeba v Soči byla Barbora Černošková a naposledy v Riu – já nevím, jestli tuším ještě Jirka Holzer. Jo, takže tuhle tu dvojici moderátorskou, která se střídala a měla rozdělené ty dny, tak to jsme dělali s Vojtou Bernadským.

A komentoval i něco na dálku z Turína?

Ne, ne. To ani nejde. Prostě když je tady člověk na tu moderaci těch studií, tak je to poměrně náročné na přípravu, takže se tomu musí věnovat a sledovat, co se děje.

Změnila se po vzniku samostatného kanálu vaše pozice v redakci ČT?

Já myslím, že ne. Ono se to změnilo s nástupem Oty Černého, protože když se stal šéfredaktorem, to muselo být koncem roku 2001, začátkem roku 2002 – koncem roku jsem se zúčastnil výběrového řízení – tak poté co se Ota stal šéfredaktorem přizval mě i Pavla jakožto nejzkušenější, nejstarší tam kromě Vládi Drbohlava. Stali jsme se členy vedení redakce a já jsem měl na starosti publicistiku a dokumentaristiku a Pavel obecně přímé přenosy.

Je publicistika a dokumentaristika něco co jste vyloženě chtěl dělat?

Jo. To Ota právě říkal, že by chtěl, abych tam byl. A já jsem k tomuhle tomu měl vždycky blízko, takže jsme se domluvili. Vzpomněl jsem si na to proto, že po příchodu Oty až do roku 2010 jsem byl členem vedení a měl jsem na starosti tu publicistiku. A poté, co tam přišel jako ředitel Jiří Ponikelský, tak udělal nové složení toho vedení.

Co se týče OH v Pekingu, tam jste byl – a komentoval mimo basketbal ještě něco?

Ne ne, tam jsem se kompletně věnoval basketbalu muži ženy. Jo, jo, zase jsem tam pomohl, ale to byla prostě pomoc s volejbalem, ale to bylo tři, čtyři, pět utkání maximálně.

Účastnil jste se i OH v roce 2010?

Jo, tam jsem byl, to bylo velmi zajímavé ve Vancouveru. Tam jsem, nevím proč, se teda vůbec nevěnoval komentování. Robert, který definitivně dělal koncepci a dramaturgii vysílání, mě požádal, abych tam dělal takzvané pohlednice. Každý den jsme museli udělat jednu asi na čtvrt hodiny. Když se to takhle řekne, tak ono to vypadá... ale vzhledem k tomu, že jsme to opravdu chtěli dělat pořádně a že jsme opravdu chtěli sehnat lidi, kteří navrhovali třeba olympijské medaile a jet se k nim podívat a pak ukázat výrobu – tak jsme opravdu celé ty dny těch 15 minut dělali. Pak dokonce ty pohlednice vyšly souhrnně mělo to docela úspěch.

V Londýně jste opět pokračoval v pohlednicích?

Ne, tam potom jsem se zase vrátil ke komentování a opět klasika basket. A stejně tak rovnou v Riu 2016 a to byl teda opravdu jenom basket, který dostal velký prostor. Vlastně poprvé jsem nebyl v Pchjongčangu 2018, ale byl jsem naopak na paralympiádě. Ale v Pchjongčangu jsem dělal ty sporty odtud, takže jsem komentoval Olympiádu ale tady z Prahy.

Dá se říct, že čím úspěšnější byl národní tým, tím ta událost pro vás byla zajímavější?

No samozřejmě je to příjemnější, takový niternější zážitek, když člověk má tu šanci komentovat úspěch našich sportovců, českého týmu, českých barev, jasně. Ale úplně speciální atmosféru v tomhle tom ohledu mělo Mistrovství světa 2010 u nás. Tam se sešla výborná atmosféra, dobře udělaný šampionát a dostali jsme se do finále. Vlastně jsme překvapili a hlavním ukazatelem je, že v hospodách se nepouštěl fotbal, ale ženský basket.

Vzpomenete si i na další pořad, na kterém jste mimo Time:out a Olympijském respektive Paralympijském magazínu spolupodílel?

No, určitě spoustu dílčích pořadů. Pamatuju si, že jsme dělali, a to byl taky můj nápad a název, představení malých sportů. Seriál, netuším, kolik dílů, 20, 30, 50, ale nebylo to dlouhé, na dvacet minut a jmenovalo se to Malý sport, taky sport. Dělal jsem i větší dokumenty, třeba Cílové roviny Kateřiny Neumannové, kdy jsme jeli na její poslední závody a pak jsme s ní udělali velký rozhovor, zmapovali jsme lidi, ke kterým měla vztah a dokonce jsme za to vyhráli nějakou cenu na Festivalu sportovních filmů v Liberci a v Miláně.

Rychlé skútry na Labi, samostatný pořad. Podílel jsem se jako dramaturg a iniciátor při Mistrovství světa dokument T jako tým, a ten zase vyhrál cenu na Mezinárodním festivalu sportovních filmů. Takže těch pořadů bylo víc, některé jsem určitě podle mě zapomněl – Nejlepší holky jsou, kde jsme použili tehdy hodně hranou písničku pro název pořadu o volejbalistkách před Mistrovstvím Evropy 1995. Dlouhá cesta v krátkém čase – to bylo o basketbalistkách před Mistrovství Evropy 1997. Slet v Paříži, to bylo v roce 1989, pak Kamilova zlatá ruka o basketbalové legendě Kamilu Brabencovi. Extra příběh samozřejmě jsou sokolské slety. Vlastně taky 150 let Sokola jsem dával dohromady, Čech u zlaté brány o Jiřím Welschovi.

To, co bylo hodně unikátní, byla ta upoutávka k Mistrovství světa 2010 u nás. To byl velký projekt, který jsem celý dával dohromady tím, že se to vysílalo u nás – my jsme byli tím se říká host broadcaster, ručili jsme za všechny přenosy, které se vysílaly do zahraničí a tím, že jsme museli všechny vysílat, tím, že jsme u všech museli vyrábět signál, aby si to mohly ty dotyčné země objednat, všechny přenosy do jednoho, jsme tím pádem i všechny vysílali jako ČT. Takže to byl opravdu obrovský projekt a já jsem na to vymyslel upoutávku, která vzbudila neuvěřitelný ohlas. Začínala Martinou Sáblíkovou, která hrála basket, říkala něco jako „nechtěj

aby v tom bruslili“ pak řekl Trojan „chtěj si pořádně zahrát“ pak supermodelka Kurková řekla „chtěl se předvést celému světu“, pak profesor Pirk, specialista na operaci srdce řekl „daj do toho celé své srdíčko“ a nakonec se tam objevil prezident Václav Klaus ve své kanceláři na hradě a řekl, že Mistrovství světa bude po 40 letech opět u nás. Tak to byla velká věc pro basket a potom teda na co jsem opravdu hrdý, to byla úplná specialita, začalo to v roce 2007, kdy jsem vymyslel pořad Basketmánie a charitu Každý koš pomáhá, což byla a je unikátní charita, která je spojená se sportem.

Chtěl jsem se zeptat ohledně knihy Nebáli se své odvahy, kdy vznikala? Jak vás napadlo vytvořit knihu právě s touto tematikou?

Já jsem tu knihu chtěl udělat vždycky, vždycky jsem chtěl udělat i basketbalové muzeum, čemuž se věnuju teď. Ze začátku jsem k tomu chtěl přibrat Honzu Smetanu. Hold ještě v roce 2010 byl takový nevyzrálý a říkám to v dobrém, prostě neměl na to trpělivost jednoduše řečeno. Ona ta práce i těch podkladu i psaní té knihy to je nádeničina, sice krásná, člověk to chce dělat, sám si to uloží, ale si sám na sebe uplete bič, když to chce dělat pořádně. A Honza na to nebyl. A já jsem si vzpomněl na spolužáka ze školy, se kterým jsme hráli basket ve školní reprezentaci, přibral jsem ho a psali jsme tu knihu tak tři roky určitě stoprocentně od roku 2011 do roku 2014. Sháněli jsme fotky, vyzpovídávali jsme pamětníky a bylo to doslova za minutu 12. Vymyslel jsem i speciálně organizovaný pořad při příležitosti MS 2010 a už tam mě to ovlivnilo a podpořilo v nápadu na tu knihu. Ten pořad se jmenoval Pocta basketbalovým legendám. A přesto, že to byl rok 2010 jsme zachytili lidi, kteří reprezentovali Československo buď koncem 30. let a nebo ve 40. letech. Ale bylo to za minutu 12 takže jsme je natočili a vlastně dá se říct, že během pěti let jich většina zemřela. To zachycení autentických vzpomínek považuju za velký počín.

Když jste knihu se spoluautory dopsal, věřil jste, že má potenciál i k filmovému zpracování?

Ne, ne. To mě vůbec nenapadlo, to se klidně přiznám. S tím přišel dotyčný kolega kamarád, který je tam taky Jirka Závoda. Přišel a říká mám kamaráda, který je filmový producent, jmenuje se Jarda Bouček a já si myslím, že bychom mohli zkusit vytvořit scénář a napsat ten úžasný příběh rozvoje toho českého basketbalu a jak se dostal na výsluní po druhé světové válce. Takže jsme napsali nějaký takový scénářek, no mu to přišlo pod ruku, protože ani jeden jsme to nikdy nedělali. Tak jsme pak přišli za tím Boučkem a on nám řekl, že si to přečetl za jednu noc a že se mu to líbí a chce to dělat. No ale v tu chvíli, kdy to řekl, to pak trvalo ještě

hodně dlouho, než vzniknul scénář. Pomáhali nám lidi, abychom to jako vypilovali, povedlo se a byl z toho nakonec film. Takže za to může pan Závoda za ten nápad.

Co je pro vás cílem při komentování přímého přenosu?

Když to hodně zjednoduším a opravdu to nemyslím jako frázi a opravdu to tak cítím, aby divák dostal ty informace, které potřebuje a aby se u toho trošku pobavil. To je asi ten základ. Vždycky problém pojmenovává staré rčení „nenarodil se člověk ten, aby se zavděčil lidem všem,“ takže jak je lidská přirozenost, tak někdo chce, aby se mluvilo více, někdo méně. Někdo chce přesnou identifikaci, někdo chce spíš ty historky, někdo chce, aby se u toho výskalo. Takže samozřejmě to má spoustu pro a proti ty komentátorské styly. Nejsme Španělé, nejsme Argentinci, takže samozřejmě kdyby u toho někdo ječel jako oni, tak se ti naši diváci zblázní. Ale v zásadě opravdu divák musí dostat ty informace které chce vědět, co se tam děje měl by člověk respektovat dění na té obrazovce a sport je taky zábava, jak říká Míra Bosák a má v tom pravdu, aby se taky trošku pobavil a nebylo to totálně suchý.

Máte rád i právě tu hláškovitost, která pro Jaromíra Bosáka typická?

V zásadě mám rád, když nějaká hláška nebo nějaký vtip vyplyne ze situace. Myslím si, že Míru ospravedlňuje jednoznačně to, že je typem člověka, který je vzdělaný a velmi pohotový, takže on si ty hlášky na rozdíl od jiných nepřipravuje a opravdu to z něj vypadne, lidově řečeno, ta hláška. Míra u Míry je takový výš nastavená, takže on ta má těch hlášek někdy až moc, prostě když má den, kdy ho to popadne, tak tam sází jednu za druhou. Myslím si, že to je občas na úkor, odvádí to pozornost od toho děje, ale jinak znovu říkám Míra Bosák je typem člověka, který to má v sobě, na nic si nehraje, a to je základ. Jsou taky jiní, kteří si ty hlášky připraví na papíře a teď když je vhodná příležitost, tak to tam šoupnou, a to si myslím, že není dobře.

Takže vy patříte k té první skupině.

Rozhodně jo, ale nemám ten dar jako Míra Bosák, to rozhodně ne.

Nedílnou součástí komentování jsou určitě i experti. Máte oblíbené experty?

Dobrá otázka, obecně mám rád ty experty, kteří se na ty experty nehrajou ale jsou přirozeně dobří v tom, že umí analyzovat to, co se děje na hřišti a srozumitelným normálním způsobem skoro podtrhují skoro jako v hospodě to vylíčit těm divákům. Samozřejmě kultivovaně, ale to je taky velký dar myslím si. Pokud přejdu ke konkrétním, tak to velmi dobře umí Eva Horáková

Němcová. Dost podobně na to byl a je Jiří Zídek mladší samozřejmě, takže tyhle ti lidé jsou opravdu dobří.

Jak funguje samotná chemie u spolukomentování? Jaký je ideální poměr mluvení experta a vás?

Nevím, jestli se dá říct, že existuje ideální poměr. Myslím si, že to musí vyplynout z toho děje. Na to musí člověk myslet, ten je neustále směřodatný. Já u toho můžu vytvářet tu kulisu, ale co to se děje, ten sport, ta akce je to podstatné. Takže na to by měli reagovat jak expert, tak komentátor a já vždycky říkám všem jsme tým, nikdo to neodpáře a když budeš ty dobrej tak budu dobrej já a když budu dobrej já, tak budeš dobrej ty. Tak to prostě je a jestli si někdo namlouvá, že musí přehláskovat toho experta nebo naopak komentátora nebo že musí komentátor dát najevo, že on tomu taky rozumí, umí taky ty termíny, ví, co se tam odehrávalo na hřišti, to je nesmysl. To nikdy nepřinese nic dobrého, prostě ti dva musí nějakým způsobem souznít, to neříkám být přátelé, to je jiná kategorie. Musí chtít stejnou věc, doprovodit to co se děje, tak aby divák rozumně dostal informace a pobavili se k tomu. Ale je to prostě tým, to je úplně základ.

Při tom samotném výběru těch expertů, máte i vy jako komentátor slovo při tom, kdo bude sedět vedle vás?

Při tom mám spíš jako garant slovo zásadní a téměř si uzurpuju i po těch letech slovo konečné. Naštěstí do tohohle toho až tak nemá snahu mluvit vedení redakce, což je dobře a je u toho zajímavé, že ne všichni výborní sportovci jsou výborní komentátoři. Často se setkávám s těma výhradama, proč zrovna tenhle, když hrál jenom ligu, nikde nebyl, nevyhrál žádný pohár nebo nebyl MVP, nehrál NBA, nehrál Euroligu. Na to říkám – a co jako - umí perfektně analyzovat, umí reagovat, je pohotový a to pro je pro mě daleko víc. Co mi bude platné, že tam vedle mě sedí vítěz NBA, který se neumí vyžvýknout. Tak to je. Samozřejmě ideální je, když je vítěz NBA, který prostě má zlatá ústa no tak to je skvělé, ale to prostě to skoro nikdy není.

Jmenoval jste některé své osobně blízké experty při tom samotném komentování. Jak probíhá před samotným přenosem seznámení, aby mohla vzniknout určitá chemie?

Já osobně, tady musím mluvit pouze za sebe, nevím, jak to dělají kolegové. Já se snažím s těmi lidmi, když jsou na začátku té kariéry spolukomentátora a experta, snažím se s nimi promluvit. Ne že já jim řeknu to, co já chci, to je blbost. Řeknu, já mám takovouhle představu, jakou máš ty a vyměníme si prostě ty informace. A samozřejmě pokud s něčím výrazně nesouhlasím nebo

moje zkušenosti mluví jinak, tak se snažím ho upozornit, ovlivnit, to jo. Ale respektuju, když pak má za sebou rok dva komentování a zase přijde on s něčím. Prostě je to v duchu toho, že já jsem si stanovil to, že jsme tým, tak musím to dělat takhle a chci to dělat takhle. Že prostě si musíme říct.

Jde být v komentování skutečně objektivní?

Ještě jenom poznámka, já jsem udělal komentátorské desatero, teď se mi to zredukovalo na komentátorské sedmero tuším naposledy, a to, pokud někoho přibírám, pokud někoho pozvu ke spolukomentování, tak kromě toho povídání jim to pošlu. Nejdřív jim to pošlu, pak si popovídáme a pak jdeme na to. Jestli jde být objektivní – na to jsem rozdílné názory. Ten můj kamarád, spoluautor jak knížky, tak filmu Jirka Závozda říkal, že úplně objektivní přístup nebo informace neexistuje. Že už tím, že člověk vybírá, byť okamžitě a reaguje tak stejně tu skutečnost nějakým způsobem modifikuje.

Normálně řečeno člověk se musí pořád snažit o to být objektivní a já vím, v sobě nejlépe, jestli jsem opravdu byl objektivní nebo jestli mi to třeba jen na chvíli sklouzlo. Že jsem třeba fandil, abych vynechal národní barvy, když bude totální outsider hrát na Olympiádě s nějakou zemí, která má 5 titulu z předchozích Olympiád a bude blízko, aby porazil toho superfavorita, no tak popravdě člověk má tu tendenci proto, že by to bylo úžasné. Profík to musí zvládnout, ale nevyklučuju, že to tam sklouzne.

Mám úplně konkrétní historku – když hrál a tuším, že to bylo 2003, Nymburk první finále v basketbalové lize hrál s Opavou, komentoval jsem to s Dušanem Medveckým, bývalým výborným hráčem a seděli jsme tam v té pidi hale v Opavě. O poločase Nymburk vedl o 29 bodů jako hostující tým. Jenže pak se jim to nějak přeplo v hlavě, že to mají vyhrané a že to nějak jako dohrajou, ale Petr Czudek a jeho Melody boys začali. Bod sem, bod tam, deset tohle, to, to a oni to vyhráli. A teď jsme prostě s tím Dušanem, já teda jsem nezkoumal motivaci a pohnutky Dušana Medvedckého, ale já jsem byl čistě unešený tím zápasem. Ne, že bych fandil, ale tím vzepětím, jak se dokázali zmobilizovat, zabojovali v obraně, sebrat míče, dávat koše, atmosféra v té hale, no a my jsme to prořvali do konce skoro jak ti Argentinci. No ale to byste nevěřili, jak se na nás sesypali fanoušci Nymburka. Normálně psali, volali, stěžovali si a vrchol všeho byl, když jsme přijeli k druhému zápasu do Nymburka, tak tam bylo takové lešení. A při oddechovém čase Nymburku tam odhalili na tom lešení obrovský transparent „i my máme svého bažanta“, jakože já jsem teda fandil té Opavě, tak oni mají svého Bažanta a byl tam

vycpaný bažant z přírodopisného kabinetu. Prostě nemohli to vůbec unést, a přitom já v sobě vím a nevykládám to na setkání, že jsem rozhodně Opavě nefandil, jenom jsem ocenil přiměřeně tomu vývoji to vzepětí prohrávajícího týmu.

Pokud jde o komentování národního týmu, jak se v tomto případě stavíte k objektivitě?

No, to samozřejmě na to je spousta chytrých rad, ale je to prostě těžký. Ta hranice je velmi tenká. Já můžu říct za sebe, prostě fandit chci, můžu a možná i trošku musím, ale chci a můžu to zaprvé, jako je to obecně přijatelný princip. A co se týká té míry nebo té hranice, tak prostě nemělo by to sklouznout k tomu, že mě to zavede na slepou uličku třeba v tom, že budu říkat, že rozhodčí nás poškodili pomalu u každého faulu, který uděláme a že každý zákrok soupeře je faul na nás a budu plakat, že tohle jsme mohli vyhrát, ale rozhodčí nás nemají rádi nebo vysloveně něco zkreslím. Že prostě budu manipulovat s tím, co se děje. Tak tam je ta hranice, kde by to nikdy nemělo překročit, to je asi celé.

Ještě bych se na závěr chtěl zeptat, jak probíhá samotná vaše příprava na přenosy u komentování?

Záleží taky, co to je za přenos, ne že bych jako si myslel, že můžu odflinknout přípravu na ligu a připravit se poctivě na Olympiádu ale přece jenom to souvisí i s určitou mírou pozornosti a důležitosti, který hraje roli. Takže třeba na ligu dělám tak dejme tomu dvě hodiny, tři, maximálně, ale na MS klidně 5, 6 hodin.

A příprava probíhá stylem, že vyhledáváte informace o těch hráčích samotných nebo i si přehráváte zpětně utkání mužstev?

No tak samozřejmě u nějakých akcí, ať už je to liga nebo turnaje jde v podstatě o ten začátek, kdy de facto u těch hráčů, kteří jsou noví nebo je málo znám to musím oživit. Pak se stejně člověk nemá třetí, pátý den turnaje odkazovat k tomu, co dělal před rokem. Zaprvé se odkazuje na to, co dělal na to turnaji, co zažil a nezažil, co se odehrálo a potom může člověk vycházet z toho, že ten fanda ten turnaj sleduje. Takže je to lehčí a tu základní přípravu už mám. Nicméně před každým utkáním si člověk musí doplnit, já to tak dělám, ty aktuální statistiky. Takže já si doplním, pokud jsem to nekomentoval – já jsem třeba dělal všechny české zápasy na MS, ale když ten soupeř mezitím hrál ještě dva zápasy, které jsem nekomentoval tak jsem si musel u něj třeba doplnit, kdo byl nejlepším střelcem. Já jsem si to dělal u každého podrobně, co dělal v těch minulých zápasech, jaké jsou jeho maxima na turnaji a takhle.

A konkrétně třeba u těch ligových přenosů, tak ta příprava probíhá jak dlouho předem?

To, jak se to sejde, ale většinou dva nebo den předem.

Příloha č. 2: Videokonferenční rozhovor s Jakubem Bažantem z 23. 2. 2021

Bývalý šéfredaktor redakce sportu Jiří Baumruk tvrdí, že za vaším odchodem z ČT v květnu 1997 stály nesrovnalosti ve vyúčtování zahraničních cest a pozdní příchod na komentátorské stanoviště v zahraničí. Chcete se k tomu vyjádřit?

V podstatě ano, já klidně můžu říct, že to tam bylo. Je to pravda, ale byla to záminka. To nebyl ten důvod. Pozdní příchod na komentátorské stanoviště tam bylo kvůli nějaké zácpě, což neomlouvá a nemůže to být omluva, ale jsou to de facto jsou takové výpovědní důvody dost legrační. Rozhodně můžu říct, že to není důvod té výpovědi. To je jako ve sportu, když člověk udělá nějaký malý přestupek, ale udělá ho, tak vlastně dává šanci tomu rozhodčímu, aby to odpískal. A on měl tu píšťalku, tak to odpískal.

Od roku 1988 jste spolupracoval i na pořadu s názvem Studio kontakt, skrze který jste se v listopadu 1989 podílel i na odvysílání několika živých vstupů z Václavského náměstí. Vzpomínáte si na tu situaci?

No to si vzpomínám samozřejmě velice dobře. Bylo mi 31 a samozřejmě za změnu režimu, se kterým jsem nechtěl spolupracovat a nechtěl jsem s ním mít nic společného, jsem byl pochopitelně hrozně rád. Byl jsem rád, že se něco takového děje, jakkoli to nebylo ty první dny vůbec jasný, jestli to může dopadnout, nemůže dopadnout a jsem se hodně angažoval v redakci.

Stal jsem se členem Stávkového výboru HRTM a pak jsem se stal členem stávkového výboru celé ČST, takže jsem to hodně prožíval. A to Studio kontakt, vzhledem k tomu, že se tehdy vysílalo živě tuším dvakrát týdně, tak se rozhodlo, že ty přenosové vozy budou na Václaváku. Víím, že minimálně jednou jsem byl přímo tam a zpovídal jsem ty lidi. Pak jsem byl při tom úplně prvním vstupu z Václavského náměstí, do vysílání, kde to uváděla Libuše Šmuclerová, nyní generální ředitelka Ringieru ČR a víím, jaký nátlak tam na ní vedení televize vytvářelo, respektive tehdejší šéfredaktor pořadu pan Hořice a pan Martin Švehla, zástupce šéfredaktora Ústřední redakce televizních novin, který tam přišel a v podstatě on rozhodl, že to vysílání se přeruší a ten vstup nebude pokračovat. Já jsem tam u toho všeho byl a snažil jsem se tam tu Líbu nějakým způsobem podržet, protože to byl opravdu obrovský tlak. To bylo způsobeno tím, že celá republika na to čekala, nic jiného se v té době sledovat nedalo, všichni čekali na to, jak se co ukáže z té Prahy z toho Václaváku a to byl strašný pres. Vzpomínám na to a jsem obrovsky rád, že jsem se na tom mohl podílet.

V 90. letech jste se v anketě TýTý pravidelně objevoval v první desítce v kategorii sportovní komentátor. V letech 1991 a 1992 skončil dokonce na 2. místě. Znamenalo pro vás tohle ocenění něco?

K počtě řečeno, samozřejmě to těšilo člověka, v té době to bylo docela uznávané ocenění. Člověk se z odstupem času na ty ankety kouká všelijak, kór když dnes PR a mediální svět je takový zvláštní, ale je fakt, že tehdy se poctivě musely posílat koresponděčky, to neexistovalo nějaké klikání, takovéhle věci, to vůbec byl pravěk, takže do určité míry to ocenění bylo. Ale zase já nejsem člověk, který lítá v oblacích a dobře vím, že to druhé místo neznamenovalo, že bych byl tak populární komentátor nebo redaktor, ale že mi dost pomohlo i to, že jsem v únoru 1991 přišel pozdě do toho vysílání, to slavné běhání po schodech, to vzbudilo tak neuvěřitelný ohlas. Ještě mám schované nějaké dopisy, koresponděčky, a pár dopisů, takže to mě vykoplo nahoru na ty přední příčky.

Dříve jste uvedl, že právě smysluplný dokument považujete za vrchol novinářiny. Vy sám jste se podílel na více než šesti desítkách dokumentů, pamatujete si na první dokument, který jste tvořil?

No, to je těžká otázka. Takový klasický dokument to si opravdu nepamatuju, vím, že jsem se od začátku podílel, to rozhodně není klasický dokument to spíš byla taková publicistika na pořadu Sportovní revue. To byl poměrně známý pořad, který chvilku přežil změnu režimu, ale moc dlouho ne. No, a to byly tuším tři reportáže do té půlhodinovky a to mě bavilo, tam byl takový základ té pozdější dokumentaristiky. To jsem dělal poměrně hodně, protože starší a zkušenější kolegy nebavilo jezdit třeba na dva tři dny někam jezdit a něco natáčet. Takže tohle to jsem dělal a jsem za to opravdu rád, to mi hodně dalo. To byla ještě klasická práce, to se točilo na film. Ale ten dokument první si nepamatuju.

Co vás na dokumentech nejvíc přitahuje?

Možnost zachytit nejenom ta fakta pro jakékoli zájemci v dalších generacích, ale samozřejmě kromě fakt zachytit tu atmosféru, tu dobu a ty osobnosti, které jsou spojeny s nějakou událostí nebo s úspěchem nebo prostě něčeho dosáhli. Ono to není ryze sportovní, ale v tom sportu to platí také. Mě vždycky bavilo zachytit něco, co by opravdu v budoucnosti někoho mohlo zajímat a protože jsem se s tím setkal při tom pátrání, jak mým velkým koníčkem je basketbal a historie, tak když jsem pátral něco zpátky a vracel jsem se sto let zpět, nemohl jsem nic najít. To jsem si říkal, kéž by tenkrát byl někdo, kdo to zachytil nějakým způsobem, že by mi hrozně pomohlo. Takže tahle záliba pátrat co se, jak odehrálo v jednom konkrétním případě basketbalu,

historie basketbalu, tak mě taky mimo jiné dovedla k tomu, že ty dokumenty mě vždycky bavily.

V roce 2007 jste dal vzniknout i unikátnímu dokumentu Cílové roviny Kateřiny Neumannové. Vzpomínáte si, jak vznikl tento dokument?

To si vzpomenu. Na úplném začátku byla taková, dá se říct skoro komerční zakázka, kdy manažer Kateřiny Neumannové přišel za šéfredaktorem a řekl, že má v týmu hrozně šikovnou holku, sehnal k ní výborného trenéra a že opravdu už je mezi světovými juniorkami úplná špička, tak jestli bychom o ní něco nenatočili. Vzal jsem si to na starost a natočili jsme pořad Vstřícná, charakterní dáma. To byl taky dokument, byl čistě o ní, strávili jsme s ní na Šumavě dva nebo tři dny v době, kdy jí bylo devatenáct a byla juniorskou mistryní světa. Tak nějak jsme s ní byli v kontaktu.

No a potom šla hrozně rychle nahoru, protože byla dobrá a dřív a Standa Frühauf byl opravdu skvělý trenér. Potom jsme se potkali na Olympiádě v Lilehammeru a tam byla dobrá, ale ještě to na medaili nebylo. A tak jsme vlastně pořád byli v kontaktu, jak to šlo těma rukama a pak jsme si s režisérem Karlem Jonákem řekli, že bychom s ní mohli jet na ten poslední světový pohár, při kterém nastoupila. Potom jsme jeli k ní do penzionu a tam jsme natáčeli ohlédnutí za tou sportovní kariérou. Dá se říct, že ten navázaný osobní vztah to podpořil, ale nebyl zásadní, byl spíš jen podpůrnou záležitostí.

V našem minulém rozhovoru jste mluvil o pořadu Pocta basketbalovým legendám, který Vás podpořil v nápadu napsat knihu Nebáli se odvahy. Jak se zrodil nápad samotný a jak probíhala jeho realizace?

Ty první vznikly v roce 2009 a navazovaly na to, že jsem v roce 2007 přišel s námětem na pořad Basketmánie, který vysíláme dodnes. Je to po Buly, které je opravdu skvělé, snad druhý nejdelší pořad co do výdrže, když nepočítám zpravodajské pořady.

Čili byla Basketmánie s tím spojená Basketparáda, přehlídka nejhezčích akcí a pak jsme při tom natáčení do tohoto pořadu začali potkávat ty legendy toho sportu u nás, protože jsme s nimi dělali na nějakých reportážích. Říkali jsme si, že by to chtělo nějak je zachytit, protože u některých jsme to už nestihli, ale někteří už byli hodně, hodně staří, přes 80 let, někde už k 90 letům. Proto jsme přišli s tím, že bychom to mohli natočit a prosadil jsem to v redakci. Tehdy

byl začínající redaktor Honza Smetana, kterého to taky bavilo, takže jsme my dva, pak se přidali i další, začali točit tyhle ty medailonky.

Několik nových děl se objevilo na obrazovkách ČT Sport i v roce 2015. Z jakých důvodů byl tento formát obnoven?

No mě bylo líto. I v souvislosti s knížkou, to je takové zacyklení. Natočili jsme tehdy ty nejznámější osobnosti, které jsme ještě natočit mohli, ale pak jsme zjistili po těch 5-6 letech je hodně dobrých ještě nenatočených. To bylo tím, že Československo je, ač neexistuje, pořád do počtu medailí, pokus se sečtou mužské a ženské, nejúspěšnější zemí v Evropě po Sovětském svazu. Tak jsme si říkali že jsme měli opravdu spoustu těch hráčů na evropské úrovni.

Získali jsme nebo jsme si dali dohromady tipy a proto jsem prosadil, ať jdeme udělat další. Samozřejmě by to chtělo, o to se ještě pokusím než půjdu do penze, udělat i tu pozdější generaci teďka hráčů a hráček, kterým je 45 až 60 let.

Spolu s Jiřím Kalembou jste vytvořili i dokument T jako Tým. Jak probíhala tvorba samotného dokumentu a Vaše práce na něm?

Já jsem měl na starost, byl to v podstatě jeden z největších projektů, které jsem kdy připravoval, domácí Mistrovství světa v basketbalu žen 2010. Hodně jsem se snažil o to pojmout totálně komplexně, bylo to opravdu od přípravy, přes vlastní mistrovství, co by se mělo dít po Mistrovství světa, ať uspějeme nebo nebo ne. Byly tam třeba i menší dokumenty, publicistika, co udělat na podporu toho Mistrovství světa, jak využít jiné pořady a tak dále. Existoval třeba Večer na téma, pořad, která se v tu dobu vysílal na České televizi v neděli večer. My jsme s Honzou Smetanou domluvili, že se v rámci toho vysílal večer na téma československy a český basketbal. To byla velká věc a součást toho celého plánu, jak podpořit sledovanost toho Mistrovství světa. Ale takových součástí toho projektu bylo hodně.

Já jsem právě rozdělával ty lidi na různé věci a s Jirkou Kalembou jsem se domluvil, že bude mít na starosti právě tenhle ten dokument o týmu.

Prosadil jsem i to, že byl štáb, dokonce dva – jeden byl pro potřeby zpravodajství, který spolupracoval s prvním štábem, který měl na starosti vysloveně sledovat český tým, být mu v patách a sledovat ho vlastně dennodenně. Už jsme se štábem byli i na přípravném soustředění, počítali jsme s tím, že tam bude jak ta příprava, tak ten celý vývoj, tak ta nominace, všechno

včetně toho šampionátu. Samozřejmě nám pak nahrálo, že to dopadlo tak skvěle a dostali jsme se do toho finále a mohl vzniknout ten dokument.

Dalo by se říct, že ten plán, který jste vytvářel byl unikátní vůči těm velkým akcím, které tady probíhaly, nebo jde o běžnou součást pořadatelství?

No, myslím si, že nebyl unikátní ve smyslu, já nemám ve zvyku si natrásat peříčka, jakože by to bylo něco tak výjimečného, co tu nebylo, co do nápadu. Byl velmi doufám pečlivě připravený a co do té pečlivosti a detailnosti si myslím, že to unikátní bylo a že to snese srovnání jen s hokejovými šampionáty, které připravoval Robert Záruba. Ty ostatní akce na našem území nikdo takhle podrobně a pečlivě nepřipravoval, to zas jo.

Rovněž stojíte za časosběrným dokumentem Sokol žije. Jak se zrodil nápad na tvorbu tohoto dokumentu a jak probíhala realizace?

Ještě jenom řeknu, že když se vrátím k tomu dokumentu, že mě vždycky bavilo vymýšlet názvy a titulky. To začalo už ve Večerní Praze, když jsem byl jako elév, to mi zůstalo dodnes. Jirka nemohl přijít na název, a tak ten název T jako tým je opravdu můj.

Sokol žije, tam asi musím vysvětlit ty souvislosti. Moje babička byla velká Sokolka, náčelnice Sokola v Semilech, můj děda byl v Sokole, dokonce praděda byl jednatel Sokola, prastrejda byl taky v Sokole. Samý Sokol, kam se podíváte v rodině Bažantů. No a babička, která mě vychovávala, na ty roky vzpomínala, s velkou láskou, protože byla mladá, bavilo jí to a byl to její život. Takže podvědomě jsem k tomu Sokolu navázal vztah.

Zase se netajím s tím, že jsem dělal a mluvili jsme o tom, ty spartakiády. Potom, když se změnil režim, tak jsem se velmi rád k tomu Sokolu přihlásil tak, že to budu dělat, byl jsem na tom posledním sletu Sokola v zahraničí, to bylo tuším v Paříži, 1991. O tom jsem taky dělal dokument, ale u tohoto si ten název nepamatuju. Víím, že jsme tam byli s Pavlem Křížkem, legendou našeho kameramanského řemesla, natáčeli jsme tam a udělali jsme z toho dokument.

Potom teda jsem se tomu Sokolu věnoval, takže v roce 2012 když bylo výročí 150. let Sokola a slet samozřejmě, tak jsem vymyslel projekt sokolského magazínu. Tak, aby byl zajímavý, pestrý, takže byl takový docela členitý, kde jsme mapovali činnost těch jednotlivých tělocvičných jednot nebo žup, pak tam bylo něco o sokolské architektuře, pak tam byla osobnost. Myslím si, že to mělo na Sokolu velký úspěch, mělo to i ohlas obecně. No a poté

v roce 2018 jsem propagoval nebo chtěl na vedení, aby ten Sokolský magazín nějak udrželi, což nenašlo nějak moc odezvu. Tak jsme se k tomu vrátili až před sletem. Mě právě napadlo, že by se měly využít i ty nové technologie, a tak jsem domluvil v redakci, že se zapůjčily nejnovější telefony Samsung, který tehdy s redakcí spolupracoval nebo měl nějakou reklamu, a tak se zapůjčily skrze vedení Samsungy tady té rodině, aby měli opravdu kvalitní smartphonu. Vymyslel jsem, že bychom měli zkombinovat dokument s tím, jak to vidí mladí lidé tak, ať to točí i oni svýma očima, to co je zajímavá a vlastně jsem jim jen dal rámeček v tom, aby to bylo srozumitelné, aby točily to, co je vysloveně baví a udělaly alespoň pár záběrů z toho, co je zajímavá a pak to nějak zkombinujeme. Samozřejmě jsem je požádal, aby točili i při vlastním sletu, čili oni měli půl roku tenhle ten telefon a já jsem pak z našich záběrů a jejich záběrů sestavil dokument. U tohohle asi musím říct, že jsem byl skutečně asi první, který s něčím takovým přišel.

Bylo vzhledem k množství materiálů z toho telefonu i z těch samotných záběrů náročné to sestavit?

No, docela jo. Je fakt, že tuším to neposílali všechno najednou, ale myslím, že třeba po dvou měsících posílali vždycky to, co měli. Takže jsme si to trošku předpřipravili, ale samozřejmě vybrat to a pak sestavit s tím, co jsme měli my, zabralo to nějaký čas. Ale zase si nemyslím, že by to byl nějak extra obtížný úkol.

Dlouhá léta působíte i jako dramaturg. Známou definicí je to, že se dramaturg dívá na dílo již při tvorbě jako na celek. Co dalšího je podle vás v této profesi důležité umět?

Myslím si, že samozřejmě ideální je, když dramaturg nabídne těm, kteří to pak vysloveně zpracovávají nebo se podílejí na té tvorbě ať už jde o kolegy redaktory, režiséry, nové pohledy a inspiruje. Tak, aby jim dramaturg řekl třeba, že by bylo zajímavé nesledovat situaci z tohohle úhlu, ale tadyhle ukázat, co je za tím, třeba za tou dřinou, třeba zeptat se nejenom toho člověka, ale i jeho nejlepšího přítele v tom klubu a podobně.

Tak prostě tyhle ty impulzy, když dramaturg umí dát těm lidem, kteří pak jsou hlavními tvůrci. Až se pak dostane k předfinální podobě díla, hrubému střihu, jak se říká, tak jeho úkolem není vysloveně dílo upravit nebo zkrátit. Měl by ukazovat na věci k zamyšlení, že třeba tahle ta pasáž je důležitá proto, aby ti lidi pochopili, jak ten sportovec přemýšlí nebo jak se k tomu dostal, probere pak s režisérem, co je to důležité nebo co zpomaluje ten děj. Čili prostě uplatnit ten nadhled, aby všem byl pro toho příjemce co nejlepší, to si myslím, že je hlavní úkol dramaturga.

Jak probíhá vaše dramaturgická práce na pořadu Basketmánie? Mluvil jsem s Janem Smetanou, který mi říkal, že role dramaturga se proměnila tím, že ten pořad běží tak dlouho. Vnímáte to stejně?

Jo, určitě s tím souhlasím. Daleko víc jsme ovlivňovali ten pořad, teď i tím, jak ti kolegové, kteří se do toho zapojují jsou zkušenější a zkušenější tak nepotřebuju už prostě tolik těch impulzů, umí si poradit a najít si sami svůj přístup k tomu, jak to celé téma pojmout. Já jsem dlouho součástí té dramaturgie, v případě Basketmánie jsem to tak bral určitě. Já jsem psal dlouhý dá se říct roky hodnocení, ve smyslu, co bylo špatný a co výborný, ale takové, ve kterém jsem se snažil postihnout ty věci v těch odvysílaných pořadech a nabídnout nějaký nadhled. Psal jsem třeba, že tohle se mi zdálo, že se trefilo a rázem jsme zjistili proč třeba tenhle ten reprezentant je tak dobřej, že jsme za ním zajeli a vyzpovídali ho a tady se to trefilo úplně perfektně.

Takže tento stejný přístup jsem k tomu pořad nabízel. No a teď je fakt, že ta dramaturgie nemusí být zdaleka tak intenzivní. Spíše se snažím přicházet s nějakýma tématama a námětama, jak je zpracovat, jak na to jít, ale to už se spíš týká hledání těch témat a jejich uchopení. Tak v tom se snažím samozřejmě být furt aktivní. Ale je fakt, že takovou tu největší kládu, koneckonců stejně to bude muset jednou převzít, nese Honza.

My skoro každý díl probíráme předem a říkáme si, jak to můžeme poskládat, nebo kam zajet, co doplnit. Bohužel jsme limitovaní i téma výrobníma možnostma, s tím se člověk musí poprat, což taky není úplně jednoduché a samozřejmě to tu myšlenku limituje. Když byste chtěl jet za nějakým reprezentantem na celý den a jít s ním, jak ráno odvede děti do školy, pak jde na trénink, tak na to štáb nedostanete. To si nestěžuju, to je realita, která ovšem omezuje ty možnosti k přípravě.

Dramaturgicky jste se podílel i na pořadu Sokol, síla, tradice, o kterém jste již mluvil. Byla to náročnější práce než na Basketmáníi tím, že Sokol není dnes tak všeobecně sledovaný?

Bylo to trošičku náročnější v tom, že těch témat je asi víc. Zaprvé to bylo členěné těmi žánry, jedno byl medailonek, jedno jsme se soustředili spíš na to, co ukazujeme, ta architektura, dokonce jsme tam měli významného architekta jako poradce i co se týkalo těch akcí tak jich je víc, protože Sokol je velká organizace, takže na tu dramaturgicko-logistickou práci to určitě

bylo o hodně náročnější. Volání, shánění tipů, konzultací, bylo to náročnější. Ten basket je prostě jedno téma, ale samozřejmě taky členěné a může být dost pestré, ale tohle je určitě o dost větší prostor a bylo to náročnější.

Rád bych se ještě vrátil ke komentování a rozebral různé sporty, které jste komentoval/komentujete z hlediska backgroundu informací, hodnocení i popisu. Rád bych tím poodhalil, jaké komentátorské styly jste při komentování různých sportů použil. Obecně když se zeptám, na kterou z těchto složek dbáte nejvíce, dokázal byste to říct?

Určitě teď rozhodně, snad jako skoro vždycky, ale samozřejmě na to člověk přichází z odkomentovanými lety, tak je to ten popis. Je fakt, že nám to říkal už pan vít Holubec, dívejte se na monitor, protože divák chce slyšet informace k tomu co vidí. ‚Vy, když se díváte na plochu, tak můžete vidět teoreticky víc, než vidí ta kamera, to pak znamená víc než je na televizoru toho diváka. Dívejte se na monitor protože tam je to co vidí divák doma na pohovce.‘

Vnímal jsem to, rozhodně jsem cítil, že je to rozumné, ale u těch sportů to svádí koukat přímo na to dění. Někdy začátkem dalšího tisíciletí jsem se k tomu začal čím dál víc vracet a byla to pravda, to, co říkal, je to skutečně rozhodující složka. Informace, zpravodajství, to, co ten divák vidí prostě tak aby viděl, co se tam děje, kdo je v akci a jak.

A to hodnocení poté, to byla Robertova zásluha, který přišel s tím, že bychom měli mít experty vedle sebe. Takže poté, co se objevili experti, tak dominantně přenecháváme a já taky, to hodnocení na ty experty jakkoli samozřejmě občas se tomu člověk nevyhne. Ale to není to nic špatného, když nějaký ten úsek zhodnotí. Buď ho ten expert doplní nebo souhlasí nebo naopak expert řekne hodnocení a komentátor může říct, že se mu zdálo, že tam viděl i tenhle prvek, to nemůže být k neprospěchu věci ba naopak.

Já vždycky říkám, že zaprvé ten komentátor a expert to je tým a ti nesmějí být proti sobě. Nejhorší věc, která se může stát a stává se to bohužel i dneska, že se začnou ti dva trumfovat. Jakože i ten komentátor chce ukázat, že o tom sportu ví strašně moc a možná, že se mi to taky stávalo, ale už dávno zpět vím, že je to nesmysl, že to diváka ruší, že to nejde, není to správné. Snažím se toho vyvarovat a vždycky říkám těm expertům, kteří přicházejí, začínají, nekomentují dlouho: ‚Hele, když budeš dobrej ty, budu dobrej i já a naopak‘. Opravdu je to týmový výkon, tomu divákovi je, když je to strhující zápas, v podstatě jedno, jestli je to Záruba,

Bažant nebo nějaký mladý. Jeho baví to, co se děje na té obrazovce a musí k tomu mít ty informace, to je základ.

Ale ještě dodám k tomu takové vcítění do sportu. Já jsem přesvědčený, že to, co ten komentátor komentuje by jej mělo elementárně bavit. Ono se to zdá jako formalita nebo samozřejmost ale někdy se mi zdá, že prostě slyším komentátora – a teď vůbec neříkám stanice nebo jména – který buď má blbý den, nebo má raději jiný sport. Takže pokud nastane tohle to myslím si, že ti citlivější diváci to můžou poznat. Myslím si, že je důležité i když dostanu za úkol nějaký sport, který jsem doteď nedělal, tak si samozřejmě musím sehnat nějaké informace, protože jsem ten sport nedělal.

To mě potkalo s tou gymnastikou před Barcelonou. Dostal jsem sport, ke kterému jsem získal niterný vztah, když jsem si začal hledat informace a tak dále, našel jsem si lidi a pomocí s nimi jsem zjišťoval, že je to opravdu hezký sport, náročný sport, jak velké úsilí se musí v tom tréninku vyvinout, aby byly dobří. Takže já jsem si možná přes ty lidi a ponoření do toho sportu našel vztah, a i když jsem tomu zdaleka tak nerozuměl, prostě to je náročná záležitost ta gymnastika, tak tím, že mě to bavilo a chtěl jsem to zprostředkovat těm divákům věřím, že to snad bylo přijatelné nebo dobré a je to důležité.

Dříve jste komentoval i estetické sporty, sportovní gymnastiku, jezdeckví. Michal Langer v našem rozhovoru mluvil o tom, že u těchto sportů je zejména vinou způsobu bodování velmi důležitá právě ta složka hodnocení. Souhlasíte s tímto tvrzením a co ještě byste vypíchnul, že je na komentování sportovní gymnastiky specifické?

Musel bych se vrátit k tomu, co jsem říkal. Přiblížit toho diváka k faktům, co se děje, nejenom skrze ty prvky, které možná že úplně všechny člověk ani nestihne. Třeba na hrazdě je to velmi obtížné nebo v těch sokových řadách. Koneckonců je tam ten expert, to je první věc a druhá věc, že ten komentátor musí tušit, co je opravdu náročný prvek a kombinace prvku a nějakým způsobem to tomu divákovi vyjádřit a musí to sedět. To znamená že když já budu jásat nad sestavou na hrazdě a tím emočním způsobem to podpořím, tak to musí sedět, já musím vědět, byť třeba nestihnu všechny ty vruty a obraty tak musím vědět, že tohle byla náročná sestava a tohle byl prozatímní vrchol toho závod.

To je obecný princip u všeho nemůžu jásat v míčových hrách, když někdo někam uteče, obránce zakopne a já budu jásat že dal gól, koš, smeč. To si ti diváci budou myslet to, že je ten člověk

blázen a že mu to třeba umožnili ti, kteří udělali v obraně chybu. To je ten princip podle mě ať už v gymnastice v jiných sportech a to hodnocení. Znova no, hodnocení je dominantně na expertovi, a to hodnocení toho redaktora to není chyba. Může se přidat i oponovat, když nebudou mít expert a komentátor stejný názor a budou ve vhodném okamžiku a přiměřeně krátkým způsobem se o tom dohadovat, tak to není špatně, protože alespoň to toho diváka vytrhne z takového plynulého rytmu. Čili znova říkám ve vhodný okamžik vhodným způsobem a ne dlouho, ale dominantní to hodnocení to by mělo být zejména na experech.

U těch estetických sportů jsou specifické i relativně dlouhé pauzy mezi těmi různými vystoupeními, je náročnější to komentovat tím, že ta pauza je dlouhá a nic se v ní neděje?

No, samozřejmě jak jde doba dál, tak pochopitelně i ty, ať už televizní stanice nebo samotní organizátoři se snaží ty pauzy maximálně zkracovat. Samozřejmě platí to v té gymnastice, protože taková ta pauza, která v jiném sportu prakticky neexistuje nebo je vyplněná něčím jiným. Třeba ku příkladu nástupem plavců a představováním plavců v drahách u plavání. Takže to tam může nastat, v tom je ta sport gymnastika specifická dost, ale jednak pokud tyhle ty věci jsou, tak se i ty televize snaží do toho nabízet nějaké highlighty toho předchozího co jsme viděli, zpomalené záběry, které baví diváky.

Ale myslím si, že pokud je dobrý expert, pokud je ta dvojice sehraná tak nějakou pauzu, která stejně – a teď střílím od boku – podle mě není delší než 5 minut, zvládne. To musí být spíš, že se tam něco stane, to snad výjimečně může něco takového nastat, třeba, že se rozbije deska na koši, ale myslím si že jinak do těch 2 až 5 minut to se dá samozřejmě vyplnit smysluplným způsobem. Stávalo se nám to třeba i v bobech, překotí se bob a teď to udělá rýhy v tom korytu, které se musí zaledovat, tak tam nastanou tři minuty. Ale i na ty dvě až tři minuty se člověk může nebo měl by být připraven, v té gymnastice navíc ví že takovéhle přerucha lidově řečeno může nastat.

Existuje podle Vás v komentování určitá univerzálnost nebo je potřeba se na každý sport připravovat naprosto jinak?

Těžká otázka. Určitý univerzální základ bych viděl v tom mít takové ty základní komentátorské zásady zažité. To je prostě ten osobní základ, znát alespoň rámcově to dění, spíš jako chápat, co se na tom sportovišti děje. Ať je to snowboardcross, kuželky nebo šipky. Pokud to člověk náhodou neví a opravdu se dostane ke sportu který je malý, okrajový, třeba ty šipky, tak se do toho prostě dostat. O šípkách v podstatě nic nevím, musel bych se do toho dostat. Pořád ten

základní stavební kámen, první cihla jsou ty principy – chápat dění, znát ty komentátorské zásady, hlavní je popis a mít dobrého experta, kterému vysvětlím pokud ním začínám co je důležité.

Musel bych najít experta, který samozřejmě bezvadně šipky zná, geniálně zná ty aktéry, ale třeba v životě nekomentoval. A já mu musím říct jak na to a co si představuju, jak budeme spolupracovat a jak to udělat, aby ten výstup pro toho fanouška u televize nebo diváka byl co nejlepší obecně. Vždycky můj názor je, že vždycky je důležité si tu přípravu udělat, to znamená projít si ty statistiky, aktuální věci, doplnit si nějaké zajímavosti. Nechci říkat obecně, že prostě udělám 100 % přípravu a použiju 20 %. Nevím, tohle neumím říct, ale opravdu ty přípravy, které si dělám, nevyužiju ani z poloviny. Prostě když je strhující zápas, dění na sportovišti, tak má rozhodně přednost to dění a toho diváka nezajímá, že ten aktér támhle před pěti lety něco někde.

To je důležité v tom, abych věděl, že není žádné ořezávání a už něco důležitého dokázal, což ale můžu říct klidně při vyhlášení, že je to zkušený závodník.

Dlouhodobě spolupracujete i na tvorbě Paralympijského magazínu, jak jste se ke sportu handicapovaných dostal?

Dostal jsem se k tomu tak, že těsně před paralympiádou v Barceloně začátkem 90. let. Někdo mi ukázal záznam z VHS tehdy z nějaké letní paralympiády, kde prostě byl skokan do výšky, který měl jednu nohu. Byl zabraný kamerou z té druhé strany, takže prostě stál člověk, takhle ve sportovním skokanském tenkém tílku, trenkách, sympatický a najednou se rozhoupal a teď po té jedné noze skočil flopem zhruba metr osmdesát. To mě tak fascinovalo, mám to úplně před očima, a říkal jsem si, že to je něco úžasného. Nejenom to, že dokázal skočit 1,80. Hlavně to, že ten člověk nemá nohu, ale protože miloval atletiku nebo si ji zamiloval po nějaké události, tak jsem si říkal, že to je povzbuzení pro ty běžné bolístky a stojí to za to ten sport nějak prezentovat. Tak jsem s tím tak nějak nesměle začal. Pak byly nějaké příležitosti, já jsem spolupracoval s Českou nadací sportovní reprezentace, a tak jsme řekli, že nikdy do roku 1992 se to nezkusilo – tak poté, co se domluvili s Jiřím Baumrukem, jsme vysílali ten prvním přenos té Vaničkové z paralympiády. To byl první přímý přenos z paralympiády na území Československa v historii.

Mluvil jste o tom komentování přímých přenosů z paralympiády. Odlišuje se v něčem ten komentář oproti klasické olympiádě?

Upřímně řečeno těch přímých přenosů z paralympiády moc nebylo, ať už letní nebo zimní. Já jsem o to poctivě usiloval, neustále jsem to v posledních 10 letech nabízel vedení naší redakce, ať bylo jakékoli, aby odvysílali přímý přenos. Protože my jsme vždycky od roku 2000 vysílali z paralympiády takové ty summary, zpravodajské souhrny, které jsou výborné v tom, že je tam mnoho sportů, mnoho disciplín, je to velmi pestré. Důvod proč se nevysílaly přímé přenosy byl v tom, že zejména v zimě, než se zvedli naši para hokejisté, tak jsme neměli příliš úspěchů, tedy lyžaře, nevidomé sjezdačky byly velmi dobré, ale byly to spíš jedinci. Pak k tomu přibyl ten parahokej. V létě těch sportovců bylo hodně, ale z nějakého důvodu se vedení k těm přenosům nemělo. Možná si říkali, že by na to nikdo nekoukal, to je otázka na ně, ale já jsem byl vždycky přesvědčený, že by to bylo velmi dobré a zajímavé. Ale s tím přímým přenosem jsem skončil u toho prvního v tom roce 1992, protože pak byly jen sestřihy, samozřejmě byly summary, přímé vstupy ale nebyly přenosy. Ty začaly ze Soči v roce 2014, se s Robertem, který to podpořil, vysílal parahokej. Tam jsem se vrátil k reportéřině, protože jsme dělali nějaké rozhovory po utkáním, před utkáním a podobně.

Myslíte si třeba, že i třeba vzhledem k zásahu toho parahokejového šampionátu v Ostravě před dvěma lety, který byl návštěvností velmi sledovaný a měl velký dosah, tak by i další parasporthy měli dostat na obrazovkách ČT Sport větší prostor?

Myslím si, že jo. Myslím si, že by to bylo i správné, je to prostě veřejnoprávní téma z toho důvodu, o kterém jsme mluvili před chvílí. Malinko předešlu, já jsem se naučil vnímat hendikepované sportovce tak, jak oni chtějí. Oni mi vždycky říkali, že nepotřebují obdivovat, že jsou superhrdinové, říkali mi ,my jsme lidi jako vy, kterým akorát něco schází,‘ což je od nich hezký přístup čili já jsem to respektoval. Myslím si ale, že když jim něco schází a stejně se dokážou snažit o plnohodnotný život co to jde, je dobré to ukázat. To, že ti lidi o to pokusili, daří se jim a že opravdu v nějakém sportu konkrétně uspěli. Proto si myslím, že by to chtělo i ty přenosy.

Ono, co se týče toho parahokejového šampionátu, tak nejenom ta návštěva, ale atmosféra i ty přenosy byly velmi dobře sledované, což doplňuje to, že to samozřejmě má smysl vysílat. Důležitá věc u té para atletiky je ta, že by se to muselo dobře připravit, protože ta samotná paralympiáda nebo třeba atletické soutěže na paralympiádě jsou komplikované. Dejme tomu vrhačské soutěže jsou hrozně pomalé, poté, co si závodník sedne, tři pokusy, pak ho musí opět

dát na vozík, to by se muselo hodně připravit. Jsem ale rozhodně pro to, abychom to vysílali víc. Budu i nyní apelovat na pana ředitele Ponikelského, aby to alespoň zkusil nějak výběrově, tak aby se vybralo to, kde máme šanci na úspěch, a to se vysílalo. Má to místo, určitě.

Věnujete se i charitativní činnosti, v roce 2007 jste spoluzakládal iniciativu Každý koš pomáhá, která má unikátní princip. Jak se ten nápad samotný zrodil?

Já ten sport, basketbal, mám tak rád, že jsem si říkal, že by to chtělo, aby podpora toho sportu dostala širší rozměr. To jsem si opravdu řekl, jednak šlo o připomínání legend, jaké jsme měli úspěchy, druhá věc, kdy jsme se snažili i o ty společenské akce - koneckonců v roce 2010 jsem udělal upoutávku, kde právě jsem se snažil ukázat ten přesah toho basketbalu – to byl třeba další snaha pozvednout basket jinak. Do třetice jsem si říkal to, že sportovci a basketbalisti nebudou myslet na sebe, takže jsem si sednul a přemýšlel jsem, jak to udělat.

Vymyslel jsem tuhle charitu a chtěl jsem, aby to bylo ryze spojené s basketbalem. Hraje se to na body, tak jsem si říkal, že klub by mohl přispět prostřednictvím toho, kolik bodů nastřílí jako tým a aby to bylo znásobené tak aby i jedinec, mohl nějak přispět. To byl ten model. Za každý bod klubu je stovka, bylo to ryze dobrovolné, a korunu a víc by dal ten hráč. To znamená, že když vyhrajou 70:50, tak klub dá 7000 na tu charitativní věc, o které bude předem známo. A když někdo dá 30 bodů, tak dá třeba 300 korun.

Setkalo se to s velkým ohlasem a co je určitě fakt je to, že se to podařilo hodně prezentovat. Já jsem tehdy byl na Fóru dárců na začátku, to byl druhý, třetí ročník a dárcovské DMS byly novum. Já jsem se s nima domluvil a začali jsme vybírat prostřednictvím DMS, což bylo hodně zajímavé. V těch prvních dvou ročnících se vybralo zhruba 50 tisíc korun jenom těmi dárcovskými DMS, což bylo opravdu hodně, plus k tomu byly ty peníze vybrané od kluků za tyhle ty vstřelené body.

No a chtěl jsem říct, že tím, že to mělo mediální podporu a bylo to vidět při těch přenosech tak se přišli zeptat i volejbalisti a pak dělali Každý smeč pomáhá, shodou náhod nedávno přišel i pořadatel golfových turnajů pro podnikatele i zájemce, že by prostřednictvím Každý koš pomáhá vybíral na charitativní účely nebo že by sám přišel s nějakým námětem.

Můžu dokonce říct, že můj tehdejší kolega, kamarád, dokonce spoluhráč basketbalu Lukáš Příbyl, který byl velký fanda fotbalu, Bohemky, Sparty, kde pak i pracoval, tak ten pak přišel,

dokonce v tom roce, kdy zemřel, že se dohodneme a že chce něco podobného udělat ve fotbale. Myslím si, že kdyby bohužel nezemřel, tak že bychom vzhledem k tomu, že byl v představenstvu Sparty, se k tomu propracovali.

Moderoval jste i adventní koncerty, při loňských jste byl jejich patronem. Jde pro vás o srdeční záležitost?

Dá se říct, já prostě jsem se k tomu dostal takovou šťastnou náhodou. Moderoval jsem ta studia kontakt pan režisér Jaromír Vaštas si mě tenkrát vyhlédl. Samozřejmě primárně počítal s paní Kubišovou a říkal si, že to nemůže nechat na chudákovi Martě, která byla nuceně v ustraní a odvykla si vystupovat veřejně, takže přišel s tím, že tenhle sport'ák moderuje ještě ten kontakt, má nějaké přesah, a proto mě oslovil. To považuju za životní štěstí, že jsem mohl být u toho, kdy se takováhle krásná tradice založila, a navíc i to, že jsem se mohl seznámit s paní Martou Kubišovou, kterou obdivuju a jsem dvakrát tak šťastný, že mi ta náhoda přihrála a že jsme ty dva ročníky moderovali. Já bych býval i pak pokračoval ale chtěli to pojmout jinak, hold život přinesl změnu, ale vzpomínám na to hrozně rád a opravdu jsem strašně rád, že jsem to mohl moderovat.

Jaká je vaše současná pozice v redakci sportu pro upřesnění?

Tak v podstatě jsem redaktor-komentátor, to je dá se říct je oficiální označení v pracovní smlouvě.

Dokázal byste jmenovat do jakých pořadu jste v letošním nebo loňském roce tvůrčím způsobem zasáhl?

Tak to, co pořad trvá platí pokračuje to je určitě Paralympijský magazín, Sokolský zpravodaj, tam je hodně práce. Pořád platí to, co jsem říkal, že i když nejezdím nebo občas jen jedu natáčet, tak mám výborné kolegyně – i v tom spočívá koneckonců práce dramaturga pořadu, že si musí najít lidi, kteří k tomu najdou vztah. Já mám tři externí kolegyně, mladé ženy, které opravdu baví natáčet ta sokolská témata. Snažím se jim vytvářet to zázemí, to znamená hledám témata, nabízím, ale vítám i když s něčím přijdou, pobavíme se o tom, jestli ano a jak to uchopit a podporuju je. Pokračuje i Basketmánie, tím stylem, jak jsme si řekli. Ještě co týká zpravodajství mám Sportovní zprávy, jsem členem týmu. No a přenosy jsou dominantně z basketu a boby skeleton.

Poslední dotaz. Když jsme se bavili minule, tak jste říkal, že vaším cílem je to, aby český basket šel nahoru, měl lepší mediální výstupy, byl podporovaný a podobně. Tím, že se basketbalu věnujete několik dekád cítíte nějaké posun a věříte, že to do budoucna může být ještě lepší?

Posun určitě cítím, myslím si, že posledních dejme tomu 5 až 10 let zpátky je výraznější a intenzivnější. Souvisí to i s tím, že na basketbalovou federaci přišel Martin Peterka, kterému je 34 let a mě to vždycky bavilo spolupracovat s mladýma lidma. On na to má energii a myslím si, že toho hodně udělal. Změnily se weby, prezentace, hodně se udělalo, hodně se ještě udělat může, pořád je ještě velký prostor v té prezentaci nebo v podpoře basketu jako společenského fenoménu, protože já věřím, že basket je hra lidí, co musí mít v hlavě srovnání, že to je sport chytrých lidí minimálně na té rekreační úrovni. Chápu, že tam jsou různá úskalí a taky chápu, že se může stát, že ,támhle to hraje nějaký jantar‘, ale myslím si, že je to opravdu náročný sport na ten intelekt a to vnímání.

To nejpodstatnější, co basket může posunout jsou úspěchy. Tam se trochu obávám, že se pro to dělá málo v tom nejdůležitějším, a to je samozřejmě aby fungovali trenéři, samotný sport jako takový. Aby byli dobře odměňováni a aby mladí lidé byli v konkurenčním prostředí a rostlo tu spoustu mladých hráčů a hráček. Takže v tom si myslím, že je ta největší rezerva. Vždycky jsem říkal a tvrdím to, že sebelepší PR nemůže nahradit úspěchy a podstatu toho sportu.

Já dělám, co můžu a tím posledním počinem je to, že příští týden se otevře v hale v Pelhřimově úplný základ Basketbalového muzea, které jsem vymyslel a založil s přáteli a kamarády a se vstřícností města Pelhřimova. Vznikne muzeum v pelhřimovské hale a příští týden tam instalujeme nadživotní fotky dvanácti nejslavnějších hráčů a hráček a snad do měsíce by tam mohla být první mini část té expozice. Takže tohle já dělám pro ten sport a pro ty lidi, které znám a stojí za to.

Příloha č. 3: Elektronická komunikace s Ivem Mathém z 25. 1. 2021

V jednom z mých rozhovorů Jakub Bažant vzpomíná na to, jak navštěvoval v mládí redakci zábavy Československé televize, kde pracovala jeho matka. Pamatuje si, jak odnášel do sběru staré nepotřebné scénáře a právě Vy, jako tehdejší asistent produkce, jste mu právě tyto nepotřebné scénáře shromažďoval a dával. Vzpomínáte si na tento moment? Víte, kdy jste se s Jakubem Bažantem poprvé setkal?

V Hlavní redakci zábavných pořadů Československé televize, tehdy v Jindřišské ulici číslo 16, jsem si coby asistent produkce přivydělával před a během studií na FAMU na počátku 70. let minulého století, Jakub tam tedy mohl docházet v té době. Bylo mu tak 12 až 15 let, tehdy žáci základních škol skutečně museli vykazovat aktivitu při sběru starého papíru... Ty nepoužité scénáře schraňovala především jeho maminka Hana, my ostatní spíš jen nečinně přihlíželi.

Sledoval jste a nadále sledujete profesní dráhu Jakuba Bažanta? Dokázal byste zhodnotit jeho moderátorskou činnost na obrazovkách České respektive Československé televize?

Do roku 1991 jsem Jakuba vnímal spíš jako vzdáleného kolegu v redakci sportu v juniorním věku. Od počátku roku 1992 však bylo nutno mít v pozici generálního ředitele jasný názor nejen na strategii vysílání sportu, ale i na jednotlivé redaktory, skrze něž byla prezentace sportu diváky vnímána. Jakub se věnoval přirozeně nejvíc basketbalu, ale – jak bylo tehdy zvykem i nutností – musel rozumět stejně jako jeho kolegové vícero disciplínám. Celá redakce byla ve srovnání se současnou mnohem menší a tím pádem univerzálnější, technické a kapacitní možnosti přenosů, záznamů a reportáží nesrovnatelně nižší. Jakub se nikdy nestal „moderátorskou hvězdou“, avšak basketbal během většiny jeho profesní dráhy nebyl na výsluní zájmu jako fotbal či lední hokej.

Co bylo vrcholem vaší spolupráce s Jakubem Bažantem?"

Jakkoli to možná zní nabubřele, spolupráce generálního ředitele s řadovým redaktorem nemá „vrcholy“.

Nedílnou součástí sportovního televizního vysílání jsou i komentované přímé přenosy. Jaké by podle Vás měl vypadat komentář sportovního přímého přenosu?

Zasvěceně (ale nikoli příliš odborně, opravdových expertů znalých terminologie zase u obrazovek tolik nebývá), zdrženlivě (nejsme v Argentině), sdílně, empaticky (vůči divákům i

sportovcům), neukecaně (nemá smysl zavalovat diváky přemírou informací a exhibicí znalostí), ale zajímavě, bez vulgarit a bonmotů za každou cenu... a tak dále.

Naplňuje Jakub Bažant tyto očekávání? Jak byste charakterizoval jeho styl komentování sportovních přenosů?

Víceméně ano, patřil spíše ke klidnějším klasikům, u nichž výše uvedené prvky nepřevládaly.

Je podle vašeho názoru osobnost Jakuba Bažanta přínosem pro prostředí české sportovní žurnalistiky? Proč?

Určitě ano, kromě Jiřího Baumruka basketbalu nikdo tolik nerozuměl a nezvládal komentovat. A měl již zmíněný přesah do dalších sportů, což je při převažující specializaci v posledních zhruba dvaceti letech stále vzácnější (nyní dva sporty a dost...).

Příloha č. 4: Elektronická komunikace s Pavlem Jahodou z 4. 2. 2021

Vzpomínáte, za jakých okolností a kdy jste se s Jakubem Bažantem poprvé setkal?

Jestli myšleno pracovně, tak to bylo v momentě, kdy jsem dostal nabídku dělat rubriku Zachyceno na sítích. Zejména v začátcích mi posílal občas zpětnou vazbu. Takto z hlavy si zejména pamatuji, že mě upozorňoval na zmačkanou košili :) Což se obávám, že pořád opakuji :) Jinak pokud myslíte obecně, třeba jako divák televize, tak to skutečně nevím. Určitě někdy dávno, kdy komentoval nějaký sport, ale nejsem si jistý, že bych si ho tehdy zařadil

Jste členem týmu, vytvářející pořad Basketmánie, kde Jakub Bažant působí v roli dramaturga. Jak byste charakterizoval jeho práci na pořadu?

Na toto upřímně nedokážu adekvátně odpovědět. Tím, že pracuji primárně pro web ČT sport, tak Basketmánie je pro mě něco navíc, co mi obzvlášťňuje práci. Jakub posílá zpětnou vazbu mailem na bodový scénář a třeba i finální podobu, ale detailní proces práce na scénáři a úpravě úplně neznám. Na to by lépe odpověděl Honza Smetana.

Hrají, podle Vašeho názoru, mnohaleté zkušenosti Jakuba Bažanta s televizními pořady zásadní roli při tvorbě Basketmánie?

Opět netuším. Rozhodně má díky zkušenostem výrazné slovo a jeho názor je brán na zřetel, ale toto se bude týkat spíše redaktorů, kteří připravují reportáže do pořadu apod. Já si vlastně ve své rubrice jedu tak trochu freestyle. Což ale neznamená, že kdybych něco udělal špatně, nikdo mi nic neřekne. To rozhodně ne.

Co považujete za vrchol vaší spolupráce?

Naše spolupráce není tak intenzivní. Funguji v jiné redakci, moje náplň práce je úplně odlišná, mám jiného šéfa atd. Tudíž skutečně vrchol je občasná zpětná vazba,

Jak byste charakterizoval jeho styl komentování sportovních přenosů?

Toto úplně nechci hodnotit, jelikož bych si musel pustit pár zápasů apod. Zároveň nejsem komentátor.

Sám jste dlouholetým sportovním redaktorem ČT Sport i tvůrcem jednoho z nejsledovanějších sportovních podcastů na českém internetu. Co je podle Vás klíčem k úspěšné žurnalistické kariéře?

Tady je otázka, zda lze brát moji kariéru jako natolik úspěšnou v porovnání s jinými žurnalisty. Ale pokud bych měl skutečně říct klíče, co mě napadají a vlastně nějak spojit i zkušenost ze školy, tak naprostým klíčem je to, aby člověk zkusil co nejdřív praxi. Aby si ověřil, zda ho to baví, což si myslím, že dělá obrovské procento. Pak pracovitost, štěstí na okolnosti a lidi, s kterými spolupracujete.

Je podle vašeho názoru osobnost Jakuba Bažanta přínosem pro prostředí české sportovní žurnalistiky? Proč?

Rozhodně. Je dlouholetým redaktorem, který se podílel na velkých akcích od 90. let tuším. To budete asi vědět lépe než já. Každopádně. Určitě se postaral i o růst popularity například basketbalu, když vezmu v potaz práci na filmu Zlatý podraz.

Příloha č. 5: Elektronická komunikace s Jiřím Baumrukem z 8. 2. 2021

Vzpomínáte, za jakých okolností a kdy jste se s Jakubem Bažantem poprvé setkal/a?

Když jsem nastoupil po konkurzu do redakce (tehdy HRTM) 1.12. 1986, dřív to nešlo kvůli mé nedostatečné politické aktivitě.

Co bylo vrcholem vaší spolupráce s Jakubem Bažantem?

My jsme přímo nespolupracovali.

Sám jste dlouhodobým úspěšným komentátorem zejména basketbalu. Jaké vlastnosti podle Vašeho názoru musí komentátor právě tohoto sportu mít?

Komentátor obecně musí znát sport, který komentuje, musí být dobře hlasově vybaven, musí ovládat téměř dokonale český jazyk, kromě toho basketbal jako rychlá, takticky docela složitá hra vyžaduje velkou pohotovost ve vyjadřování a umění číst hru - víc než při komentování jiných sportů je výhodou aktivní basketbalová minulost, případně i přítomnost (hráč, trenér).

Splňuje tyto kritéria Jakub Bažant? Jak byste charakterizoval jeho styl komentování sportovních přenosů?

Zásadně veřejně nehodnotím jiné komentátory, a tak snad jedině, že kolegovi trochu chybí poslední dva atributy.

V době, kdy jste působil jako šéfredaktor redakce sportu České televize, se Vám podařilo zdvojnásobit objem sportovního vysílání v ČT. Jakými kroky jste tohoto úspěchu redakce sportu dosáhnul?

Na jednání o zařazení přímých přenosů jsem se snažil být vždy argumentačně připraven, spolu s dalšími kolegy ve vedení redakce (už Redakce sportu) jsme pečlivě připravili termínový kalendář sportovních akcí, vyjednali jsme zakoupení TV práv, v případě domácích akcí zajistili dopředu vysílací techniku, a tak se podařilo výrazně zvýšit objem sportovních přenosů a také pohlédnout nově na trendy ve vysílání sportu.

Od poloviny 90. let probíhala podle Jakuba Bažanta v redakci otevřená kritika Vašich manažerských kroků, která vyústila až v jeho odchod. Jak jste vnímal tuto situaci a proč jste se rozhodl pro jeho odchod?

Kritika je vždy, moje manažerské kroky vedly k vývoji zmíněném v bodě 5) a kromě jiného se mi podařilo téměř 100% zajistit cesty komentátorům přímo do dějiště komentovaných akcí. To do té doby nebylo v takovém rozsahu obvyklé, dnes už komentátoři velmi často komentují z hlasatelny v ČR. Když tedy dotaz takto skoro osobní, tak dobrá, uvedu na pravou míru. Za jeho odchodem (výpověď dohodou) byly jeho nesrovnalosti ve vyúčtování zahraničních cest (právě za komentování), podrobnosti z pochopitelných důvodů neuvedu, pozdní příchod na komentátorské stanoviště v zahraničí (cca v polovině probíhající události) apod.

Je podle vašeho názoru osobnost Jakuba Bažanta přínosem pro prostředí české sportovní žurnalistiky? Proč?

Sportovní komentátor dělá svojí práci, někdo lépe, někdo hůře. Někdo zanechá výraznější stopu, závisí to mj. i na konkrétním sportu či události, kterou komentuje. Jakub Bažant je podle mě lepším redaktorem - dramaturgem než komentátorem.

Příloha č. 6: Videokonferenční rozhovor s Miroslavem Langerem z 8. 2. 2021

Nedávno jste na svém Twitteru vzpomínal na svůj první odkomentovaný přímý přenos ze Sydney 2000, kde jste komentoval sportovní gymnastiku mužů právě spolu s Jakubem Bažantem. Vybavujete si tento konkrétní přenos a jak na Vaši spolupráci v Sydney vzpomínáte?

Už si to tak úplně moc nevybavuji, protože přece jenom už je to opravdu dvacet roků. Tenkrát jsem byl vyloženě začínající komentátor, protože ve skutečnosti ten přímý přenos ze Sydney ze sportovní gymnastiky z kvalifikace byl vůbec můj úplně první přímý přenos v České televizi, což mám pocit, že ani v ČT nikdo nevěděl. Já jsem tam odkomentoval několik záznamů i způsobem podobným přímému přenosu, protože tehdy se to dělalo mnohem víc právě způsobem jedna ku jedné.

Formálně vím, že jsme komentovali s Jakubem Bažantem rozděleně podle disciplín, podle náradí jinak řečeno, přičemž si ale tedy nepamatuju, jak to rozdělení vypadalo. Téměř jistě vím, že jsem určitě komentoval přeskok, protože ten má určitou výhodu pro identifikaci prvků, a tak jsem si to chtěl tak trošku usnadnit a Jakobovi to nevadilo.

Takže v zásadě to fungovalo takovým způsobem, že v okamžiku, když režie na té ploše přešla z nějakého náradí, které dělal Jakub na náradí, které jsem dělal já, tak přišla moje chvíle. A naopak, když se to vrátilo zpátky, tak jsem mu slovo vrátil. K tomu jsme měli experty v Praze, ale nepamatuju si úplně přesně, kdo tam byl.

Zvláštností bylo, že po cestě do Austrálie a vzhledem k počasí mě chytla nějaká chřipka nebo něco takového, takže pokud se nepletu tak první den jsem odkomentoval a druhý už nikoliv, protože jsem přišel o hlas. A komentoval teda Jakub Bažant sám. Potom jsem se tedy ale zase vrátil, ale mezitím komentoval Jakub Bažant sám a já jako začínající komentátor, možná ještě ani pomalu ne, tak jsem mu tam podstrkával svoje vlastní poznámky a snažil jsem se mu podle mého pomáhat, ale myslím si, jeho to spíš asi muselo docela štvát. Jinak ta spolupráce fungovala velice dobře, je pravda, že možná kdyby to přišlo v trošku jiné konstelaci, tak bych si z ní dokázal vzít i víc, ale tam opravdu to množství těch dojmů, a i koneckonců ta naprostá novost, tedy toho, že i sám, když jsem to dělal poprvé, tak jsem měl spoustu svých vlastních starostí.

A na druhou stranu jsem určitě jaksi byl v takové té mladé nerozváženosti, přesvědčený, že spousta z toho vím naprosto perfektně, takže se nemusím učit. Tak možná bych si z toho později vzal něco víc, ale to se zkrátka nestalo. A gymnastika se vysílala v té době velice málo, trochu víc vlastně až mezi lety 2005 až 2008, 2006 až 2008, takže jednak se k té gymnastice člověk v podstatě nedostal a to znamená, že i jakoby naše cesty s Jakubem v tomhle směru se docela rozešly a ta další spolupráce probíhala většinou už jako na jiných typech pořadů, než komentovaných.

Pamatujete si, za jakých okolností a kdy jste se s Jakubem Bažantem poprvé setkal?

No, tak to tedy těžko. Určitě jsme se prostě potkali v redakci, já jsem v redakci nastalo od roku 1997 nebo nepřetržitě od té doby, v té době jako externista ale v podstatě nepřetržitě od té doby tam jsem. Ale popravdě řečeno už předtím v roce 1996 jsem tam byl na stáži při Olympiádě v Atlantě, což on samozřejmě tou dobou musel být v Atlantě, takže pravděpodobnost, že jsem se s ním potkal v tom 96 je poměrně malá – ale nevylučuju to. A pak jsem se s ním tedy určitě musel potkat v tom roce 97 a později.

Na čem jsme v té době mohli spolupracovat poprvé spolu nějakým větším způsobem, to si nejsem úplně jistý. Tam je taky určitě zajímavá věc, že já jsem po určitou dobu v těch začátcích byl zapojený také do komentování sestřihů z paralympiád, což Kuba byl v tom vždycky a doteď jako je jeden z hlavních, takže tam jsme taky museli nějakým způsobem spolupracovat.

Co zpětně považujete za vrchol vaší spolupráce s Jakubem Bažantem? Je to ta účast na Olympiádě v Sydney?

Z hlediska nějaké intenzity a jaksi toho, jak blízko jsme spolu byli a určitě pokud jde o oblast komentování tak jako jasně, protože nic jiného jsme spolu v zásadě takhle intenzivně nedělali. Na druhou stranu, právě vzhledem k těm okolnostem, tak bych řekl, že byt' třeba to nikdy nebyla tak intenzivní spolupráce, že bychom spolu strávili... sportovní gymnastika má na olympiádě asi osm dní, tak že bychom spolu strávili osm dní v kuse, tak přece jenom spolupráce třeba na některých věcech, které se týkají zpravodajství – a to jsou třeba záležitosti na jeden dva dny nebo dokonce jen na pár hodin, tak můžou být závažnější a můžu mu být opravdu reálným partnerem a někam to případně společně dotáhnout, což tenkrát v Sydney, když Kuba si do toho asi ode mne asi moc mluvit nenechal a já bohužel od něj asi taky ne.

Dlouhá léta působíte jako sportovní komentátor, co je podle Vás obecně při komentování samotném nejdůležitější?

Já myslím, že se nedá říct, co je jedna nejdůležitější věc, protože těch pouček je taková strašlivá spousta a v okamžiku, když se řekne, co je nejdůležitější, tak se na něco jiného zapomene a v tu chvíli nastane problém v tom, že se právě to stane tím nejdůležitějším. A navíc i styl komentování se poměrně zásadním způsobem mění.

Já to můžu vždycky snadno ilustrovat na historce, kterou vyprávěl Robert Záruba, kterého vlastně – i když už to měl možná také z druhé ruky – zkrátka vyprávěl o tom, jak se přijímalo do redakce s tím výhledem, že půjde o komentátory v dávných dobách, tedy v dobách tedy možná ještě před rokem 1989 a nebo těsně po tom, zkrátka ještě v té době, když to přijímání měli na starost redaktoři té v uvozovkách tehdejší staré školy, přičemž Robert tedy jaksi prezentuje tu novou a i ta se právě jako měnila v průběhu času.

V zásadě to prý probíhalo tím způsobem, že přijímající tomu adeptovi řekl: Podívejte se z okna a popište mi, co se venku děje. A v okamžiku, když z toho popisu byl schopný poznat, co se venku děje, tak ho nevzal. Protože to zdůvodňoval tím, že vlastně v tu chvíli ten komentář, pokus o ten komentář situace na té ulici, byl rozhlasový. Protože rozhlasový posluchač nemá ten zrakový vjem a to znamená, že si potřebuje udělat obrázek na základě toho komentáře, zatímco televizní komentář ten má vlastně jenom dokreslovat to, co ten divák už vidí a přidávat nějaké další informace.

A tohle už se hodně změnilo. To už hodně neplatí, i z toho důvodu, že je asi zcela správná zásada, že je v současné době sledování televize úplně jiné než dříve. Ta soustředěnost na televizní pořady a sportovní přenosy je úplně jiná a spousta lidí to má prostě jako kulisu a je tedy potřeba aby měla ten rozhlasový komentář a aby byla přitáhnuta v pravou chvíli k tomu, co se děje v té televizní obrazovce.

Takže tohle se třeba hodně změnilo a mění se spousta dalších věcí. Samozřejmě se mění to, jaké jsou k dispozici informace, a to jak na straně toho komentátora, tak na straně těch diváků. Takže zatímco dřív v uvozovkách jakákoli informace, kterou ten komentátor přidal nad rámec toho, co ten divák viděl, byla bonus, tak v současné době už spoustu těch informací skutečně ten divák zná. Zvláště v okamžiku, kdy se zase ještě vysílají přenosy z menšinových sportů a nejde třeba o Olympiádu, kde se publikum schází nezasvěcené – a v takové chvíli, když je to publikum, kde se předpokládá, že ví, o čem je řeč, tak zase ta jeho znalostní fáze je větší a je potřeba k tomu zase přistupovat jinak. Takže těch zásad je spousta, říká se, že ten komentář by neměl rušit. Že nejhorší je takový ten komentátor, který sedí na té tribuně vedle vás, když je skutečný fotbal nebo skutečný hokej, neustále na vás něco mluví a vy se nemůžete soustředit na hru.

Ale neřekl bych, že je to ta nejdůležitější věc. Ten komentář by neměl samozřejmě obsahovat chyby. Měl by být poctivý ve smyslu toho, že si nehraje na něco víc, než aktuálně ten komentátor má, snaží se prostě upřímně říkat, jakou váhu má to, co zrovna říká. Jestli je to obecná pravda, jestli jsou to pravidla napsaná a nebo jestli je to jeho osobní názor a tak dál a tak dál. Měl by umět česky, neměl by pokud možno nemít asi vadu řeči, měl by mít příjemný hlas, měl by udržet správné tempo, měl by reagovat na to, jaký ten sport komentuje, protože každý sport potřebuje něco jiného v každém tomu sportu každé utkání potřebuje něco jiného, každý závod potřebuje něco jiného, každá fáze toho závodu, která je jiná, zase potřebuje něco jiného.

Mluvil jste právě o tom, že každý sport potřebuje něco jiného, co je podle Vás specifikum komentování sportovní gymnastiky jako takové?

Tady by asi bylo potřeba nejdřív říct specifikum vůči čemu, protože samozřejmě specifikum vůči fotbalu je něco jiného než specifikum vůči moderní gymnastice. Takže vůči čemu?

Dejme tomu vůči tradičním kolektivním sportům.

Řekl bych, že nejzásadnější rozdíl mezi gymnastikou obecně, koneckonců třeba i tou moderní a podobnými sporty a kolektivními sporty je v zásadě ten, že zaprvé je to tedy sport, ve kterém se sportovci střídají, což není úplně typické pro gymnastiku, ale liší se to tím právě od těch kolektivních sportů. Je to sport, ve kterém se střídají nejen sportovci, ale i fáze výkonu a fáze čekání na známky. Chodí se z jednoho náradí na druhé náradí, a to čekání na ty známky a pauzy jsou ve skutečnosti mnohem kratší, ale třeba v krasobruslení u krátkých programů to je skoro jedna ku jedné a ty dlouhé pauzy toho čekání na to hodnocení jsou významnou součástí toho přenosu, a i toho komentáře tedy.

Úplně zásadní rozdíl je u těch sportů je způsob toho, jak se ten sport počítá. To znamená v kolektivních sportech, tedy pokud myslíme kolektivní míčové hry, se zkrátka všechny počítají buď na skóre gólů nebo v nějakém případě třeba na sety u volejbalu. Zatímco ve sportovní gymnastice a podobných sportech jde o hodnocení výkonu dodatečně pomocí panelů rozhodčích a s velkou dávkou subjektivity, která samozřejmě má různou míru v těch různých sportech a koneckonců i v těch různých disciplínách sportovní gymnastiky.

Když se vrátím ještě do takové té teorie toho, co vypráví Robert Záruba, odněkud to převzal, nevím přesně odkud, to cituji za něj. Ten říká, že v komentáři být v rovnováze tři věci, segmenty a to popis, background informací a pak hodnocení. To hodnocení v kolektivních sportech má prostě extrémně odlišnou rovinu ve srovnání s hodnocením v těch estetických sportech, tam se to právě liší nejvíc. Ten background to je v zásadě asi stejná disciplína, ale to hodnocení má prostě úplně jinou úroveň. Zatímco v kolektivních hrách je hodnocení výkonu něco, co může vést třeba i k souhlasu nebo nesouhlasu s tím divákem, což je věc, která hraje velikou roli a pro úspěšnost a náboj celého přenosu, tak ale neovlivní výsledek. Tam v těch estetických sportech, ne, že by ten můj komentář mohl ovlivnit ten výsledek, ale mělo by to hodnocení vysvětlovat proč ten výsledek je takový, jaký je.

Patří tím pádem podle Vašeho názoru estetické sporty, které komentujete jako krasobruslení, sportovní gymnastika patří mezi ty, co se komentáře týče, nejtěžším způsobem komentovatelné tím, že tam není jasné skóre?

Já bych to takhle neřekl, protože skutečně každý ten sport má něco. Komentovat fotbal se zdá být jednodušší, protože to všichni v uvozovkách znají, pravidla se v zásadě nějak zvlášť nemění. Na druhou stranu právě to, že to všichni znají je nepříjemná věc, protože každý na to má mnohem jasnější názor. Ten pohled na to je prostě jiný než u té gymnastiky, kde sice spousta lidí cvičilo někde v Sokole, ale už v žádném případě ne na té úrovni, která je tam pak vidět.

Komentovat Tour de France je úplně jiná disciplína a komentovat takhle dlouhý závod, aby to bylo zajímavé, jak to dělá Tomáš Jílek s kolegy, je prostě zase úplně jiná věc a v žádném případě bych neřekl, že jednodušší než komentovat gymnastiku.

Jedna z věcí, které bych nerad komentoval, protože udržet tu pozornost pro diváky a udělat to zajímavé je strašně těžké, je chodecký závod na 50 km, který se typicky chodívá na okruhu, který má dva kilometry. Chodí se pětadvacetkrát furt dokola odněkud nikam, často někde po dálnici a nic se tam neděje, protože v okamžiku, kdy nastane únik, něco dramatického, tak ten únik trvá tak dvě minuty, i to je dlouho.

Já jsem komentoval jednu šerm. Snažil jsem se dohledat si šerm, jak se hodnotí, jaká jsou pravidla. Nakonec jsem dospěl k názoru, že když je tam nějaký jeden souboj, ta dílčí část toho zápasu, tak na konci se tedy rozsvítí zelené světlo, červené světlo, zelené a červené světlo a nebo bílé světlo. A pak přijde rozhodčí a jde se podívat na video a nějak rozhodne. A v podstatě tak ze třetiny případů rozhodně jinak, než jak se rozsvítily ty světla. A pokud nemá ten komentátor vycvičené oko, tak nemá šanci si všimnout ani v těch zpomalených záběrech

zpravidla, co se tam přesně stalo. Takže šerm bych už opravdu nerad komentoval a v tomhle tom směru nakonec je ten sport mnohem jednodušší v okamžiku, kdy se do toho člověk dostane a pokud k tomu má nějaký vztah.

Já komentuji sporty velice odlišné, protože komentuju i jezdeckví, což je zase mimochodem ten sport, kde se střídají jeden po druhém, ale nejsou tam většinou tedy zas tak dlouhé ty prostory mezi tím a je to naopak tedy víceméně všechno jasně měřitelné. Takže to je úplně jiný sport no a v zimě komentuju taky shorttrack a to je úplně jiná disciplína než jezdeckví a gymnastika. A zase je to příjemné oživení a zase něco úplně jiného. Takže neřekl bych, že je to těžší.

Když se vrátím k tomu jezdeckví. To je disciplína, kterou jste zhruba na přelomu tisíciletí převzal, před vámi ji komentoval právě Jakub Bažant před svým odchodem z České televize. Dokázal byste tuhle disciplínu z hlediska komentáře charakterizovat hlouběji?

Já bych ještě s dovolením pro jistotu upřesnil, já jsem ji nepřebíral tehdy od Jakuba Bažanta a nepřebíral jsem ji na přelomu století, protože já jsem se k jezdeckví dostal v roce zhruba 2000... taky to nevím úplně přesně. Myslím si, že to bylo někdy kolem roku 2005 a předtím už to dělal Marek Svačina, který se k tomu dostal přes dostihy pravděpodobně, a ještě předtím a nevím, jestli to bylo před Jakubem a nebo po Jakubovi, to dělal Vláďa Drbohlav. Ale to těžko říct, takže tam určitě bylo několik mezistupňů a nebylo to tak, že já jsem přicházel a bral to po Jakubovi. Mě ten úkol dával Marek Svačina, který mě dokonce předtím vyzkoušel jako reportéra na nějaké dostihy a jezdeckví a pak mně nechal komentovat.

Dokázal byste tedy tu disciplínu z hlediska komentáře obsáhnout?

Ještě představím takovou jednu důležitou věc, že to jezdeckví je sport, který je velice různorodý v tom, že má taky spoustu různých disciplín. My sice velmi a nejen my, celosvětově to platí, dáváme přesnost samozřejmě parkuru, ale kromě toho vysíláme v menším rozsahu i ty další disciplíny. Třeba já jsem za začátku dělal často všestrannost, tradiční závody v Humpolci, Zlatou podkovu a mezinárodní závody.

Takže z tohoto pohledu i ta charakteristika toho jezdeckého sportu z hlediska komentování je taky ne tak jednoznačná, protože těch disciplín je několik a každá ta disciplína má trochu něco jiného. Když vezmeme jezdeckou drezúru nebo voltíž, tak to je v podstatě gymnastika svým způsobem. Pokud vezmeme ten parkur jako nejčastější disciplínu, ten se komentuje relativně snadno v tom smyslu, že je podle mě jasně většinou vidět, co rozhodlo o výsledku. Byť není vždy tak jasně vidět, co rozhodlo o chybách, které rozhodly o výsledku. A to už je ale zase věc,

kteřou si já, jako komentátor, netroufnu úplně přesně posuzovat, protože nejsem aktivní jezdec, nejždím na koni, neseděl jsem na koni, a to je samozřejmě nevýhoda.

Jinak určitým specifíkem jezdeckého sportu je jeho určitá elegance. Myslím si, že jezdecký sport si i třeba ve srovnání se shorttrackem vyžaduje určitou noblesu v komentování, a i když třeba průběh toho závodu bych přirovnal ke skoku do dálky v atletice, tak ten komentář by byl právě trochu jiný u té atletiky a u toho jezdeckví, v tom smyslu, že je to prostě krásný sport. Jsou tam krásní koně, jezdci mají povinnou výstroj, ty překážky jsou umělecké díla, zvlášť na Olympiádě, tam je to úplná nádhera, celé to prostě vypadá krásně. Má to i takovou úroveň, že to publikum by mělo být poučené jakým způsobem reagovat, že do parkuru se netleská a tak dále, a tak dále.

Další specifíkem je samozřejmě právě to, že je tam ten kůň. Že ten sport představuje tu hru dvou sportovců, kde pro laika je naprosto nepředstavitelný ten způsob komunikace s tím koněm a mnohdy mají ti diváci, a i já jsem měl a mám, velmi zkreslené představy o tom jak ta komunikace a jen ten sportovní výkon probíhá. To je pak cílem, to nějakým způsobem vysvětlit ve spolupráci s experty, které se k tomu snažíme využívat.

Ještě jedno zajímavé specifíkem je, že komunita koňské veřejnosti je u nás už taky poměrně veliká a opět má velice rozdílnou úroveň odborného zapojení, jak moc jsou prostě do toho, když to řeknu lidově, zažraní. Vyvážit někdy jejich požadavky nebo představy o tom, jak by komentář měl vypadat a co by měl přinášet s odhadem toho, co asi předpokládáme u většinového publika bývá poměrně těžké.

Takže v tomhle směru, jak jsem říkal na začátku hodnocení, popis a background, tak tady je nejtěžší ten background. Typicky to bývá otázka třeba chovatelských informací. Publikum, které běžně chodí na závody na místě, kolbiště, závodistiě, tak se u každého účastníka dozvídá ty chovatelské informace, původ koní, maminku, tatínka, plemeno a tak dál a tak dál jméno chovatele a tak dál. A tihle lidé, kteří chodí na ty závody by to rádi slyšeli u televizního přenosu, ale ve skutečnosti pro běžného diváka informace jenom o jménech těch předků toho koně nedá žádnou informaci. Prostě když je v tom závodě šedesát koní, tak je to přehled 120 rodičů koní ve kterých už se nemají šanci se zorientovat.

Takže v tomhle směru bych řekl, že zatímco u těch estetických sportů je důležitá ta část hodnocení, tak u jezdeckví je ten background mnohem složitější, než v tom fotbalu nebo gymnastice. Tam samozřejmě obecně u toho backgroundu platí, že ten komentátor by měl najít

nějakou zlatou střední cestu, aby nezačal mluvit o něčem co si myslí, že je zajímavé, ale toho diváka to vůbec nezajímá. To platí obecně u každého sportu, ale tady to jezdeckví je jedno z malá, kde je tu ten protiklad, protitlak z té úzké části té odborné veřejnosti.

Jak byste charakterizoval styl Jakuba Bažanta, co se týče komentování sportovních přenosů?

To je těžké. Popravdě řečeno my jsme se po té gymnastice docela dost rozešli, on se věnuje sportům, které nepatří do mého základního rámce sledování. Komentuje hodně basketbalu zejména, komentuje boby, komentuje paralympijské hry, i když tam v poslední době býval právě tím reportérem na místě. Já jsem v zásadě, když jsem ho sledoval, tak jsem oceňoval, že skutečně ten komentář mi přišel zaprvé po televizní stránce jaksi komentování té kvalifikace televizního komentátora velice dobrý. Ne všichni komentátoři mají ten standart, v něčem jsou lepší, v něčem jsou horší, někdy má ten standart kolísající tendenci a to myslím, že u Jakuba skutečně není. Ten si udržuje velice dobrou úroveň, velice stabilní úroveň a jakoby ať už jsme se o tom nikdy nebavili, jestli je to jeho přirozený talent a nebo jestli nad tím nějakým způsobem uvažuje, tak mám prostě pocit, že má jakoby dobrý cit proto jak komentovat. A ty zásady, které se nějak říkají o tom, jak by ten komentář měl vypadat a být se třeba mění, tak je víceméně dokáže bez problémů dodržovat. Pak si taky myslím, že z hlediska nějaké informační úrovně toho komentáře je tam taky jeho silná stránka, protože se drží těch sportů poměrně dlouho a mám pocit zase z toho komentáře - ale v tomhle směru jsem jako divák, který by měl vědět, co má hledat v tom komentáři, ale ne že bych už vyloženě Jakuba poslouchal a dlouhodobě si dělal statistiky, přehledy, poznámky, jak mu to jde, ale mám pocit - že třeba když spolupracuje s experty, tak je poslouchá, což taky není vždy pravidlo a učí se od nich. A to má pak tu výhodu, že v okamžiku, kdy ten expert vypadne z nějakého důvodu, tak je schopný jej nahradit nebo že může i ty komentáře v průběhu sezóny posouvat někam dál.

Některé ty věci, které se opakují už delší dobu, tak ono se nedá říct, že se nejdou opakovat, protože vždycky může přijít divák, který to v životě neslyšel, ale už to není potřeba tak často. A může to posouvat dál, hledat další zajímavosti, kterými překvapí diváka, který se dívá častěji. A tohle bych řekl, že jsou takové jeho důležité věci. Navíc si myslím, že Jakub – což už je teda osobní vlastnost – je hodně zásadový, takže se nebojí jít s kůží na trh, typicky v případě hodnocení nějakých velkých akcí, úspěchů, neúspěchu, vyložených nezdarů a podobně. Víím, že třeba jak s Paralympijským hnutím, tak s basketbalovou federací to vedlo k různým třecím plochám a neměl to vždycky v tomhle směru jednoduché. A i když to nesouvisí s jeho

komentováním, ale určitě pokud byste se mne zeptal, čeho si vážím nejvíc na Jakubovi, tak bych zmínil jako jednu věc, která by mě napadla a to je, že – nevím, jestli úplně vymyslel, ale byl zásadním činitelem u té akce každý koš pomáhá, kterou prostě nemusel nikdy dělat samozřejmě, ale nepamatuji si, že by redakci ČT byla akce tohoto rámce někdy tak úspěšná jako právě každý koš pomáhá a to je Kubova zásluha.

Poslední závěrečný dotaz. Je podle vašeho názoru osobnost Jakuba Bažanta přínosem pro prostředí české sportovní žurnalistiky? Proč?

Já bych řekl, že je, ale samozřejmě nechci mluvit za celou sportovní žurnalistiku. Nemám skutečně představu, jak moc to, co já vnímám rezonuje mezi odbornou veřejností tohoto žurnalistického typu. Komentátor je zvláštní typ novináře. Není to úplně novinář, jak se píše ve všech poučkách o novinářině, je to skutečně zvláštní typ práce, někdy si říkám skutečně, že to opravdu úplně novinářina není, ale právě Jakub... to budete vědět, vystudoval Jakub žurnalistiku nebo nevystudoval?

Ano, vystudoval.

Já jsem si to jako tipnul, byť samozřejmě on samozřejmě je jako sportovec, takže nevystudoval on ještě nějakou tělovýchovu? Takže ono je to tam vidět. Ti absolventi žurnalistiky přece jenom na ten celý televizní kolotoč přenosu a zpravodajství mají jiný pohled než ti, kteří se k tomu dostali jako třeba dobří sportovci, nebo výborní sportovci, ale tu žurnalistiku za sebou vystudovanou nemají. A nejsem si jistý, jestli dokonce nedochází k tomuhle většímu odklonu jak té žurnalistiky, tak těch lidí, kteří to studium žurnalistiky jako obor mají za sebou a v tomhle směru, aby se to tam udrželo, tak by právě Jakub měl být jeden z těch kteří by měli mít nějaké slovo. Jestli to tak může fungovat nebo ne nevím, to už je jiná věc, i ty podmínky v médiích obecně, i v České televizi, tomu úplně nenahrávají a o současném koronaviru ani nemluvě, tak ten úplně celou tu sportovní žurnalistiku zdeformoval, stejně jako sportovní kalendář a soutěže.

Ono to má dvě stránky, ale přerod nebo mírný nebo-li posun, těžko říct jak trvalý, od žurnalistického pokrytí k nějakému public relations vztahu, tak ten se zase v těchto podmínkách zvýraznil. A tohle je věc, kterou podle mě Jakub ne, že by se vyhýbal tomu využívat, pokud to má nějaký přínos, ale na druhou stranu, pokud cítí, že to někde škodí, tak ta novinářská nátura mu podle mě alespoň řekne „hele, tady je něco špatně“ a teď je otázka, jestli mu to ty podmínky dovolí nebo nedovolí opravdu napravit. A z nějakých minulých nejen konkrétních případů vím,

že právě ta frustrace, kdy se to srazilo a Jakub neměl tu oporu třeba v redakci a musel ustoupit, pak nese těžce.

Příloha č. 7: Telefonický rozhovor s Janem Smetanou z 16. 2. 2021

Vzpomínáte si, za jakých okolností a kdy jste se s Jakubem Bažantem poprvé setkal?

Naše první setkání proběhlo v redakci sportu České televize, se kterou spolupracuji od roku 2001. Kubu Bažanta jsem oslovil prakticky hned s tím, jestli bych mu nemohl pomáhat s nějakým basketbalem, třeba s archivací kazet, protože já sám jsem basketbal dlouho hrál závodně a hodně mě zajímal. Kuba svolil a já jsem mu pomáhal nejprve s těma kazetama. A po čase se ta práce nabalovala. Třeba mi řekl, ať si zkusím natáčení a pojedu tam, tam, tam.. vlastně on byl první, kdo mi dával práci.

Jste dlouholetým sportovním komentátorem, v rozhovoru u Jana Rosáka jste přiznal, že k prvnímu komentování Vás přivedl právě Jakub Bažant.

To je pravda, protože Kuba Bažant mi dal tu šanci, a to mu nikdy, v dobrém slova smyslu, nezapomenu. Šlo o utkání ženského národního týmu v Brně, zápas Česko - Belgie v roce 2005 a bylo to nejdelší ticho v dějinách přímých televizních přenosů, já jsem vůbec nevěděl, co mám říkat. A Kuba seděl vedle mě a měli jsme to rozdělené tak, že on třeba komentoval pět minut, pak já pět minut a pak zpátky.

Dokázal byste charakterizovat styl komentování Jakuba Bažanta a co jste z něj převzal do svého komentování?

Já nerad hodnotím kolegy, protože každý má svůj osobitý styl, na tohle by byl nejlepší šéfkomentátor Robert Záruba. Je to těžké hodnotit, to je jako kdyby měl zpěvák hodnotit zpěváka. Prostě oba dva dělají totéž, ale každý má svůj osobitý styl, projev, slovník, intonaci, cit pro to. Já bych skutečně nerad hodnotil, ještě z pozice mladšího, takového ostříleného barda. Ale Kuba je samozřejmě profesionál, který to dělá několik desítek let. Jen tak něco už jej nezaskočí. Když se k tomu vrátím, je právě něco, co jste převzal od něj? Já vyznávám spíše takový rozhlasový styl komentování, to znamená, že ten komentátor furt mluví, mluví, mluví, popisuje, ten má balón, přihrál, to se tam odehrálo. Já mám rád, když je to v pohybu, pořád o něčem mluvit. To je styl, který vyznávám já. Mám dojem, že Kuba je spíše klidnější a spíše nechává hrát pauzy. To je věc, u které mi Kuba třeba říkal ať se nad tím zamyslím, jestli bych nechtěl víc nechat hrát tu samotnou hru než do toho pořád mluvit.

Tvoříte společně pořad Basketmánie. Dokázal byste popsat, jak tento pořad vzniká a jak vaše spolupráce na pořadu probíhá?

Basketmáníi děláme od roku 2007, čili čtrnáct let, je to jeden z nejdelších pořadů pravidelně se objevujících na obrazovkách ČT Sport. Dáváme spolu dohromady náměty, bavíme se o nich, debatujeme nad tím a společnými silami tvoříme nějakou hlavní osu toho pořadu.

Dokázal byste konkrétně specifikovat co Jakub Bažant na tom pořadu dělá? Třeba Pavel Jahoda mluvil o určitém bodovém plánu, který doplňuje a podobně, dokázal byste to ještě rozvést?

Kuba je garantem basketbalu v České televizi. Například jsou situace, kdy já sám zavolám Kubovi a ptám se ho, co si o tom myslí. Kdybych měl vzpomenout konkrétně nějakou situaci, tak si například vzpomenu - sice už je to déle – že Pepa Jelínek, nejlepší střelec historie českého ligového basketbalu, řekl o Levellu Sandersovi a teď to budu parafrázovat, že „je to sice černoš, ale přemýšlí jako běloch“. To je situace, kdy se s Kubou poradím, jestli to v pořadu použít. Nebo si vzpomínám, když Tomáš Satoranský po o nepovedeném Mistrovství Evropy 2017, kdy Češi skončili až na nějakém dvacátém místě v rozhovoru řekl, že „tým potřebuje nějakého hajzla, který by nás všechny seřval.“ To bylo v živém vysílání, takže se tomu těžko dalo předejít, ale já jsem to potom použil asi o půlrok později, když jsem dělal příběh českého národáku, tak jsem se taky radil, jestli to použít nebo vypípat.

Dlouhá léta působíte jako moderátor BBV. Jaké jsou podle vás vlastnosti dobrého moderátora?

Diváci mu musí věřit. Musí být přirozený a na nic si nehrát. Strašně se pozná, když je z někoho takzvaně udělaný moderátor. Já si myslím, že člověk tu práci musí chtít dělat a být ochoten ji obětovat víc než běžnou pracovní dobu.

Je podle vašeho názoru osobnost Jakuba Bažanta přínosem pro prostředí české sportovní žurnalistiky? Proč?

Určitě ano. Vím, jak o některých tématech přemýšlí a uvažuje. Kdyby jeho přínos pro sportovní žurnalistiku nebyl, tak by nepracoval čtyřicet let v redakci sportu.

Příloha č. 8: Elektronická komunikace s Jurajem Grochem z 24. 2. 2021

V roce 1997 jste přizval Jakuba Bažanta k vytváření projekt Národní basketbalové ligy. Pamatujete si, proč jste si vybral právě jej?

Jakuba Bažanta jsem přizval ke spolupráci proto, že ho považuji za jednoho z největších odborníků českého, a nejenom českého, basketbalu.

Jak vzpomínáte na Vaši vzájemnou spolupráci? Dokázal byste konkretizovat, na čem jste v rámci projektu spolupracovali?

Na naši spolupráci vzpomínám jako na velmi korektní. Pan Bažant je svým založením korektní člověk, který si na nic nehraje a co slíbí, to dodrží. Navíc jeho encyklopedické znalosti v téhle oblasti jsou neocenitelné.

Ten projekt byl velmi rozsáhlý, z velké části se týkal popularizace tohoto sportu podle vzoru NBA, v jejichž centrále jsem strávil měsíc, abych pochopil, v čem tkvěl a tkví jejich úspěch. Ještě v roce 1972 byla průměrná návštěvnost zápasů pár set lidí, nevysílal to žádný rozumný kanál americké televize, jen místní kabelové televize. NBA proto založila televizi ESPN, aby bylo kde vysílat basket. V době, kdy jsem byl u nich, navýšili obrat z několika desítek milionů USD na 6 miliard USD, vysílací čas (započítávají i zahraniční TV práva) přesahoval 100 hodin denně.

Majitelé NBA a NBL se dohodli na jedné soutěžit, vytvořili přesná marketingová, herní a mediální pravidla. Vytvořili velmi jasné hráčské smlouvy, dohodli se s federální vládou USA, že zavedou basketbal na problémových sídlištích jako sportem proti drogám, spolupracovali na středoškolské a vysokoškolské basketbalové lize, na přísném oddělení profi sportu od amatérského sportu s tím, že amatéři nesmí dostávat žádnou odměnu (ani hmotnou) a profesionálové nesmí dostat žádnou finančních podporu z jakýchkoliv veřejných peněz.

Dohodl jsem se s majiteli NBA, že pošlou jednoho ze svých hlavních kameramanů, aby zaškolil naše kameramany snímat basket na 9 kamer (oni snímají na 18 kamer), protože v té době se snímal u nás na 3 kamery. Dohodl jsem s NBA, že nám za symbolickou cenu prodají na tři roky NBA Highlights, což je 30 minutový komponovaný pořad, do kterého bychom měli právo stříhat i český basket a vysílalo by se to v sobotu dopoledne na Nově. Dále s Vladimírem Železným jsme se dohodli, že zavede na Nově tzv. soap opera (dnes je to vlastně seriál Ulice)

na téma basketbal, který by se odehrával na malém městě, kde by soupeřila stará garda s mladými kluky. Železný byl ochoten do toho investovat až 450 MIO CZK. S Primou jsme se domluvili na pravidelných televizních přenosech basket ligy (ČT nejevila zájem) a to vše vyžadovalo televizního profíka, který tomu rozumí.

Pamatujete si, z jakého důvodu v roce 2000 spolupráce skončila?

To si pamatuji přesně. Svolal jsem všechny kluby, myslím do Nymburka, kde jsem jim předložil koncepci soutěže, kluby by byly akcionáři NBL společně s Českou basketbalovou federací a s firmou APC, která by zajišťovala celý projekt a měla mít 20% z výnosů. Poté, co jsem projekt zevrubně vysvětlil, tak vstal Jiří Vlach (tehdy 1. místopředseda ODS), kterého jsem navrhnul na ředitele NBL a řekl, že s tímhle projektem mohu přinést do basketu až 500 MIO CZK ročně, ale moje firma na tom vydělá 100 MIO CZK to byl začátek konce.

Vnímáte Váš projekt Národní basketbalové ligy s. r. o. jako úspěšný?

Ten projekt mohl být veleúspěšný. 13 primátorů krajských měst souhlasilo s tím, že osadí velká sídliště basketbalovými koši, Nová huť souhlasila, že darem vyrobí několik set železných nezničitelných košů (jaké najdete v Harlemu nebo v Queens), Ministerstvo školství souhlasilo se zavedením basketbalové ligy na středních školách a basketbal mohl být určitě dnes bohatým sportem, v popularitě na prvním anebo druhém místě. Připomíná to situaci s olympijským projektem, kde jsme hned v prvním období spolupráce navýšili příjem od sponzorů a z reklamy z 3.8 MIO CZK na 150 MIO CZK (agentura si účtovala 17%), zavedli jsme jako první na světě Olympijský dům (dnes už ho má velké množství států), se sponzory jsme podepsali smlouvy na 250 MIO CZK na další období, tak jsme kvůli velkému úspěchu museli skončit. Ta věc už nejde opakovat, protože doba je jiná. Nicméně byl úspěšný byl v tom, že jsme ho prodali FIBA, která ho použila v částech pro svoji marketingovou činnost.

Příloha č. 9: Elektronická komunikace s Robertem Zárubou z 3. 3. 2021

Vzpomínáte, za jakých okolností a kdy jste se s Jakubem Bažantem poprvé setkal?

1984 v redakci na Kavčích horách.

Co bylo vrcholem vaší spolupráce s Jakubem Bažantem?

Nemohu uvést.

Jak byste charakterizoval jeho styl komentování sportovních přenosů?

Intuitivní.

Je podle vašeho názoru osobnost Jakuba Bažanta přínosem pro prostředí české sportovní žurnalistiky? Proč?

Obávám se, že nenajdu tak výrazný a opravdu přelomový prvek, který bych mohl uvést.

Příloha č. 10: Elektronická komunikace s Jiřím Kalembou z 9. 3. 2021

Vzpomínáte, za jakých okolností a kdy jste se s Jakubem Bažantem poprvé setkal?

Bylo to v roce 2006, kdy jsem během olympijských her v Turíně začal spolupracovat s nově vzniklým kanálem ČT4 Sport a v rámci přípravy curlingových sestřihů jsme spolu poprvé přišli do kontaktu. Zanedlouho jsem pak za Jakubem Bažantem přišel se žádostí o zařazení do basketbalové sekce, protože jsem se coby dlouholetý basketbalista chtěl v redakci tomuto sportu věnovat.

Co bylo vrcholem vaší spolupráce s Jakubem Bažantem?

Pravděpodobně naše společné cestování a práce kolem národního týmu na MS v Číně 2019.

V roce jste vytvořil oceňovaný dokument T... jako tým!, na kterém s Vámi spolupracoval právě Jakub Bažant coby dramaturg. Jak probíhala Vaše spolupráce a tvorba samotného dokumentu?

Spolupráce na dokumentu spočívala pouze v tom, že jej Jakub Bažant v roce 2010 vedení navrhl do výroby a mě jako jeho autora. Dokument ale neměl přesně určenou strukturu a během šampionátu nebylo moc času na konzultace ohledně jeho obsahu. Ten pak samozřejmě určilo senzační tažení českých basketbalistek až do finále.

Dlouhá léta jste působil jako reportér Basketmánie. Jak byste popsal tvorbu tohoto pořadu?

Pořad Basketmánie od svého vzniku prošel několika vývojovými etapami. V té počáteční od roku 2007 se dá směle tvrdit, že určoval trend publicistické magazínové tvorby, protože jsme v něm s dalšími redaktory Janem Smetanou a Tomášem Budkou týden co týden přicházeli s do té doby nezpracovanými tématy, používali stříhové triky, archivní (někdy i filmové) záběry a netradiční kamerové postupy a perspektivy. Tohle období, které trvalo přibližně 4 roky, bylo pracovně náročné, zároveň ale po profesní stránce nesmírně přínosné.

Máte i zkušenosti s komentováním basketbalu. Co je podle vašeho názoru pro komentátora nejdůležitější?

Je to kombinace pečlivé teoretické přípravy na utkání (jejího vhodného použití během přenosu), jazykové vybavenosti, umění reakce a někdy improvizace a také dobré dávkování emocí a znalost kontextu daného sportu (historie hráčů, umění vyhodnocení různých situací atd.)

Dokázal byste charakterizovat komentátorský styl Jakuba Bažanta?

V tomto bodě se omlouvám. Nerad hodnotím komentátorský styl svých kolegů. Je to velmi subjektivní disciplína. Možná bude lepší sehnat nějaký reprezentativní vzorek „zvenčí“ od fanoušků nebo basketbalistů.

Je podle vašeho názoru osobnost Jakuba Bažanta přínosem pro prostředí české sportovní žurnalistiky? Proč?

Pro mediální obraz basketbalu a jeho zviditelnění v rámci televizního vysílání odvedl Jakub Bažant opravdu velký kus práce. Má mnohaleté zkušenosti a svému řemeslu rozumí. Umí být velmi nápomocný i mladším redaktorům, což v českém prostředí není automatické a této vlastnosti si na něm velmi cením.

Příloha č. 11: Elektronická komunikace s Terezou Linhartovou z 9. 3. 2021

Vzpomínáte si, kdo a kdy Vás oslovil s nabídkou účasti v dokumentu Sokol žije?

Jednoho letního nebo podzimního večera v roce 2017 přišel do Sokola Turnov mail (tou dobou jsem se o sokolské maily starala, protože jsem mj. byla v sokole i jako koordinátorka zaměstnaná) s výběrovým řízením, kde se hledala sokolská rodina, minimálně 3 generace, do časosběrného dokumentu. Zavolala jsem švagrové, co na to říká. "Tak tam napiš, zkus to". Napsala jsem potřebné a po pár týdnech mi zavolal (asi tak v listopadu) pan Bažant, že si naši rodinu vybrali, a že by přijeli točit.

Jak probíhalo samotné natáčení se štábem?

První natáčení přijel štáb - pan Bažant, kameraman a technik (myslím). Předem jsme se dohodli na dni, kdy se toho v sokole v Turnově hodně odehrává, aby bylo hodně pěkných záběrů. Kameraman natočil cvičení gymnastiky žactva mladšího i staršího a pak "moje" ženy, kterým předcvičuji aerobik. Záběry prokládal otázkami a rozhovory s některými ze členů rodiny. Pak, když všichni cvičenci odešli, sešla se celá naše sokolská rodina a natočila se úvodní znělka. Další natáčení bylo vždy na dohodě se mnou a s panem Bažantem, a to vždy při nějakém zajímavém programu týkajícího se sokola - jezdili za námi domů, na chalupu mého bratra, na Šibřinky, na nácvik na slet, na značení turistických cest, na akce spojené se sletem - např. sportovní den v Jilemnici aj.

Tušíte, jak dlouho natáčení probíhalo?

Štáb jezdil od prosince 2017 do června 2018, kdy se konal v Turnově Krajský slet. Pak se ještě (bohužel jen jednou) objevila redaktorka s kameramanem přímo na sletu v Praze.

Co jste říkala na zapojení Vašeho syna Vojtěcha coby videoblogera?

Synovi se nejdřív moc nechtělo, ale zvítězil u něj asi mírný druh exhibice. Myslím, že se mu jeho očima filmování velmi povedlo. Vlastně záběry z Prahy naší rodiny jsou jenom od něj. Jeho záběry dodaly dokumentu vtip.

Jak se Vám výsledný dokument líbí a jaká byla odezva z řad dalších členů Sokola Turnov?

Rozeslala jsem všem možným známým, že je dokument v TV. Pak chodily gratulace, že fajn. Fajn udělané, fajn rodina, nejlepší Vojta. Byl to pro mě hodně hektický rok, ale hezký a nezapomenutelný. I během roku se mi ozývali známí i kamarádi, že nás viděli v Sokolském

zpravodaji, kam záběry z natáčení také ČT použila. 17. listopadu roku 2020 se konala akce Se sokolem na Sokol. Výstup na kopec Sokol u Malé Skály. Tady jsem potkala nějakého bratra sokola (mě neznámého) a říká "... vy jste ta slavná sokolská rodina... vás já znám..."

Příloha č. 12: Elektronická komunikace s Markétou Salaj Svozilovou z 13. 3. 2021

Vzpomínáte, za jakých okolností a kdy jste se s Jakubem Bažantem poprvé setkala?

S Jakubem Bažantem jsem se setkala blíže přibližně před 5 lety. Zrovna měl funkci editora poledních sportovních zpráv na ČT sport a já si zkoušela v rámci praxe 2 příspěvky napsat, namluvit a sestříhat. Moc mě potěšilo, že Jakub šel se mnou do „namlouvárny“ a okamžitě mi dal, velmi lidským způsobem, zpětnou vazbu. Poté mi nabídl spolupráci s Paralympijským magazínem a později i se Sokolským.

Co bylo vrcholem vaší spolupráce s Jakubem Bažantem?

Vrcholem spolupráce s Jakubem Bažantem bylo zhotovení dokumentu „Sokol žije“, který byl odvysílán v srpnu 2018. Jednalo se o dlouhodobé natáčení s rodinou Linhartových, která Sokolem skutečně žije – od nejmladší generace až po tu nejstarší. Vrcholem dokumentu byl samozřejmě Sokolský slet.

Dokázala byste popsat vytváření obsahu Sokolského zpravodaje a Vaši spolupráci s Jakubem Bažantem v rámci jeho tvorby?

Jakub vždy posílal návrhy na témata, je dramaturgem celého zpravodaje. My si pak už další věci „produkovali“ sami. Od vytváření textu, výběru rozhovorů, namlouvání reportáže. V konečné podobě jsme měli volnou ruku. Témata Kuba vybírá velmi zajímavě – dostala jsem se třeba i na Šibřinky, což mě v kontextu práce ve sportovní redakci ani nenapadlo.. Nebo jsem točila se starším pánem, který ve 12 lety troubil na Sokolském sletu v roce 1948.

Je podle vašeho názoru osobnost Jakuba Bažanta přínosem pro prostředí české sportovní žurnalistiky? Proč?

Jakub je velkou osobností české sportovní žurnalistiky. Jeho jméno je dlouhodobě spojené s basketbalem; ale práce s handicapovanými sportovci a již zmíněnými Sokoly je zkrátka důležitá. Sport není jen o fotbalu nebo hokeji. Já si Kubu vážím hlavně proto, že Vám dokáže ve velmi konkurenčním mediálním prostředí dát upřímnou zpětnou vazbu. Když se mu něco nelíbí, řekne vám to a naopak. Což bohužel není úplně běžné.

Příloha č. 13: Elektronická komunikace s Pavlínou Hajzlerovou z 21. 3. 2021

Vzpomínáte, za jakých okolností a kdy jste se s Jakubem Bažantem poprvé setkala?

Kdy jsem se s Jakubem potkala poprvé si nevzpomenu. Pravděpodobně během příprav zpravodajských relací, které moderoval. Co se týče spolupráce na Sokolském zpravodaji, tak ta mi byla nabídnuta po vytvoření několika reportáží ze sokolských akcí do zpravodajství. Materiály byly využity i ve Zpravodaji a následně jsem se stala pevnou členkou týmu, který Sokolský zpravodaj připravuje.

Co bylo vrcholem vaší spolupráce s Jakubem Bažantem?

Naší spolupráci trochu přibrzdil koronavirus. Ale určitě mě potěšilo, když jsem dostala důvěru a měla na starosti sestřih z předávání cen Sokola roku. Nyní s Jakubem řešíme vytvoření rubriky o Sokolech olympionících. Je to teprve nápad, kterému se snažíme vymyslet nějakou formu, tak uvidíme, jestli to klapne.

Dokázala byste popsat proces vytváření obsahu Sokolského zpravodaje?

Hlavou Sokolského zpravodaje je právě Jakub Bažant, který převážně vymýšlí témata a náměty na natáčení. Na některé akce, osobnosti, stavby nás upozorňuje také Jana Horká z odporu komunikace ČOS, některá témata navrhujeme my redaktorky. Jakub natáčení „předdomluví“ a následně rozdělí třem redaktorkám – mně, Markétě Srbové a Veronice Mackové. Na nás už je finální domluva s kontaktní osobou, plánování termínu a samotné natáčení v terénu. Podporu nám dělá také produkční Jitka Ledvinová, která shání štáb...apod. Jakub Bažant má na starosti také skladbu pořadu. Každý týden nám posílá aktuální bodové scénáře, podle kterých pak s režisérem Filipem Slezákem daný díl sestavujeme.

V jaké fázi procesu do něj zasahuje Jakub Bažant a jakým způsobem?

Jak už jsem popsala výše, Jakub Bažant je hlavou pořadu. Dává ho dramaturgicky dohromady a sestavuje jednotlivé díly. Přípravu a pojetí reportáže ale nechává zcela na nás – máme volnou ruku. Jakub také namlouvá a připravuje headlines, někdy se sám vydá do terénu a reportáž připraví.

Posílá Vám Jakub Bažant po zpracování nebo odvysílání reportáže nějakou zpětnou vazbu?

Pravidelnou zpětnou vazbu nedostáváme. Pokud se nám něco povede, tak nás pochválí. V případě nepříliš povedeného příspěvku nám řekne, co pro příště vylepšit. Zároveň ale na všem hledá i pozitivní aspekty.

Je podle vašeho názoru osobnost Jakuba Bažanta přínosem pro prostředí české sportovní žurnalistiky? Proč?

Jakub Bažant je rozhodně přínosnou osobou pro českou sportovní žurnalistiku. Je to velmi zkušený redaktor, moderátor, komentátor, který může předat spoustu svých zkušeností mladším kolegům. Zároveň je to velmi spravedlivý člověk a nerad přehlíží nějaké nekalosti, nebojí se tzv. píchnout do vosího hnízda a snaží se o všem informovat vyváženě a pravdivě.

Příloha č. 14: Komentátorské devatero Jakuba Bažanta

Bažantovo komentátorské desatero -1 (inspirační) ☺

1. Komentujeme zásadně především to, co vidí divák.

Je lepší popis, než vyprávěnky o klubech, kterými hráč/ka prošla, když zrovna neomaleně fauluje a rozhodčí mu/ji píská nesportovní chybu a ještě se to 2x objeví zpomaleně.

2. Neradíme, říkáme co se děje a event. proč!

Na příkladech:

NE: Trenér Lotyšska by měl vystřídat, hráčky už vypadají unaveně

ANO Základní pětka Lotyšska hraje už 7 minut bez střídání, soupeř mezitím vystřídal tři hráčky.

NE Nejlepší střelkyně Francouzky by měla víc střílet za clonou, kterou by jí její pivotky měly stavět častěji!

ANO Nejlepší střelkyně Francouzky proměnila jen jednu ze šesti střel za tři body, střílí ale vždy přes obránkyni a její pivotky jí pomohly dobrou clonou jen jednou!

3. Co nejméně zaostáváme za děním na hřišti!

Vyvarujeme se toho, abychom *zejména při vyrovnaném skóre a hře* pustili do vyprávění: „Ještě bych se vrátil/a k předchozímu koši, tam nedošlo k dorotování v obraně...“

4. Zpomalené záběry poskytují důležitý prostor pro experta/ku.

Komentátor se odmlčí a expert zdůrazňuje detaily, co běžný divák nevidí. Např.: „Podívejte se, jak špatně si vnikající hráčka kryla míč a obránkyně jí ho čistě sebrala atd.“ Maximálně to zatraktivní přenos.

5. Jde o týmový výkon!

Platí 100% - když bude dobrý expert, budu dobrý já a naopak. Netrumfujeme se, nade vše je vzájemný respekt a pomoc. Je nanejvýš třeba se vzájemně poslouchat a pomáhat. Můžeme kolegu/kolegyni i opravit, ale pokud možno tak, aby to co nejméně trčelo! Např.: „Bylo tam víc rukou, ale možná že nefaulovala Vyoralová, ale Hanušová.“ Nebo třeba „A stal se mistrem světa.“...“Chtěl jsi určitě být mistrem Evropy, vím to ☺“

6. Důležitý je vzájemný respekt (souvisí s bodem 5)

Dialog a výměna i protichůdných názorů v přenosu při přerušení hry jsou nejen možné, ale i žádoucí! Např. při utkání našich „Podle mě už Francouzky větší hlavy, tuší, že tenhle zápas nevyhrají.“ „To bychom si sice přáli, ale nemůžeme je podcenit. Vedeme sice o osm, ale stačí jedna trojka a soupeřky můžou se ještě zvednout!“

7. Neskáčeme si do řeči!

Když je to důležité, je zpoždění za obrazem výjimečně omluvitelné. Když to není tak důležité, platí bod 8 a 3.

8. Pauza hraje a je nástroj komentáře!

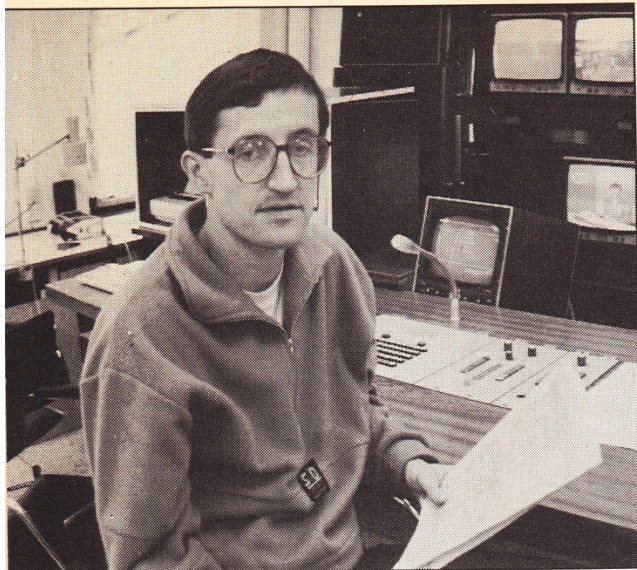
Zejména, když je děj atraktivní, nemusíme mluvit pořád a pomalu bez nádechu. Nejme Argentinci. A když se na hřišti nedaří nic, tak přemluvení to nezachrání!

9. Emoce ke sportu patří, ale

Reakce komentátora a experta musí odpovídat dění na hřišti a průběhu utkání. Jinými slovy nelze jásat, když jeden tým (byť je to reprezentace) výrazně prohrává, hra je samá ztráta, faul a přerušení hry. Faleš divák pozná a nemá ji rád.

Příloha č. 15: Fotografie - Jakub Bažant v týdeníku Áčko (1991)

Tak vy si teda myslíte, že jsem byl slavný školák?

SLAVNÍ ŠKOLÁCI

Moje heslo bylo a je: Nad nikoho se nepovyšuj, před nikým se neponižuj

Kropilák, Brabenec a Bažant

„Á já, vy jste mi ale pěkná, slečno, tak já vám mám povídat o škole? To určitě čekáte, že budu vyprávět, jaký jsem byl rošťák. A že jste si vzpomněla právě na mne?“ zaznělo nade mnou a já si div hlavu nevyvrátila, jak jsem se dívala výš a výš, jako ten Paleček z pohádky na obra. Ale obr to nebyl. Uprostřed usměvavého dne nade mnou čněla k nebi postava sportovního komentátora Jakuba Bažanta, kterého jsem zatím znala jen jako usmívající se tvář obrylého sympatáka z televizní obrazovky.

Tak tedy slavný školák... To jsem zrovna nebyl, i když zase na takové správné záškolácké eso jsem to také nedotáhl. Od třetí třídy jsem chodil do školy v Křížkové ulici v Praze. Je to škola s rozšířenou jazykovou výukou a na lumpačiny moc času nebylo, i když...

Trochu jste mě překvapil těmi jazyky. Co sport?

Zaujala vás moje výška?

To taky, ale spíš jsem myslela na pana Karla Čapka. Víte, co psal o sportovních redaktorech...

To znám. Měl asi pravdu.

Hlavně v tom, že „sportákem“ se obyčejně stává člověk, který opravdu kdysi náruživě provozoval dejme tomu kopanou. U mě to byl basket.

Počkejte, Jakube, vezmeme to pěkně po pořádku.

Dobře. Takže do školy zapíší človíčka rodiče a očekávají od ní, že ho tam něco naučí. To „něco“ je většinou blížie nedefinováno, protože se skládá ze spousty dílčích nových poznatků, které ve svém celku vytvářejí to, čemu souhrnně říkáme vzdělání. Číst, psát a počítat jsem uměl, ještě než jsem do školy přišel, což byla asi chyba, protože velkou část první třídy jsem se nehorázně nudil. Ve

třetí třídě jsem se pro změnu začal pořádně potit. Učili jsme se skutečně intenzivně angličtinu a ruštinu a oba jazyky nám díky paním učitelkám šly dobře. Aby ne, když na angličtinu jsme měli paní učitelku Šromovou, která prožila část života ve Velké Británii. Její manžel byl letec, který se druhou světovou válkou probojoval na západní frontě a s naší paní učitelkou se seznámil v Londýně. Já jsem patřil k těm žákům, o kterých se maminkám říká: Nic si z toho nedělejte, vždyť je to kluk. Byl jsem líný a měl jsem spoustu mimoškolních zájmů. Určitě jsem nebyl šprt. Ve třídě jsme měli prima partu sedmi kluků. Já jsem hrál kvůli mamince na klavír, pro sebe na kytaru a občas jsem něco složil. Najednou někdo přišel s nápadem, že bychom mohli založit kapelu. A my ji skutečně založili, dokonce jsme vystupovali na veřejnosti. Hráli jsme hlavně písničky Beatles. V osmé třídě jsem si zamiloval sport a protože jsem se rozhodl vyrůst až do

nebe, začal jsem basketem. Do Sparty mě už sice nevzali, byl jsem pro ně starý, ale na gymnázium Nad štolou, kam jsem začal chodit, to nikomu nevadilo. V patnácti letech jsem měřil 188 cm a svůj vzor viděl v Kropilákově a Brabencovi. Gymplem jsem se doslova probasketil. Dostali jsme se i do finále republiky! Ve čtvrtém ročníku gymnázia mě „chytly“ noviny, a tak jsem začal brigádničit ve Večerní Praze. Jestli jsem chtěl být novinářem? Já si nikdy nedělal plány, čím budu, snažil jsem se dělat, co mě bavilo, a dělat to dobře.

Jakube, provedl jste ve škole někdy nějakou lumpárnu nebo chodil jste aspoň za školu?

Lumpárnu? Takovou, aby stála za zmínku, ani ne. To jeden můj spolužák zamkl ředitelštiny ve sborovně, oknem tam hodil dýmovníci a klíče utopil ve Vltavě. To byla mela! A za školou byl asi každý kluk. Už jenom proto, aby si zkusil, jaké to je. Naše parta byla několikrát místo vyučování na Vinnetouovi a v létě jsme chodili hrát fotbal do Letenských sadů.

Na co rád vzpomínáte, Jakube? Tedy co se týče školy.

Na tři věci. Že ji mám za sebou, že jsme byli prima parta a že jsme měli štěstí na kantory.

**Přípravila
Valburga VAVŘINOVÁ**

TÝTÝ BĚŽÍ DO FINÁLE

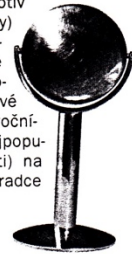
Jména historie soutěže o nejpoblárnější osobnosti Kdo pojedede do Prahy?

Slavnostní finále Týtý 1996 se nezadržitelně blíží. Už 15. února se z České televize dozvíte, kdo jsou nejpoblárnější osobnosti televizních obrazovek. Kromě toho budou někteří z vás mít to štěstí a vyhrájí některou z cen, které poskytl generální sponzor Týtý Agrobanka Praha. Naši stálí čtenáři už vědí, že jsou to vkladové listy, zájezdy podle vlastního výběru od CK Travela a zlaté nuggety. Předplatitelé budou při losování

zvýhodněni. Novinkou je soutěž Zlatá bačkora, kterou jsme vám v jedenácti číslech Týdeníku Televize nabídli a z každého kola vylosovali jednoho čtenáře, který správně odpověděl. Ten od nás dostane dvě vstupenky na finálový večer do Divadla na Vinohradech a pozvánku na společenský večer. Tady z 11 jmen vylosujeme absolutního vítěze, který dostane Zlatou bačkora, originální dílo výtvarnice, ostatních 10 hostů symbolické bač-

kůrky ze vzácného kovu, zhotovené zámeckým zlatnictvím TOJU ze Sychrova. Napětí kolem Týtý zdaleka nekončí, prostřednictvím telefonu můžete tipovat absolutního vítěze (str. 3). **A nyní jména dalších vylosovaných, kteří se už mohou začít chystat na finále:** Vítězkou 7. kola (správná odpověď zní, že finále režiruje Ivo Paukert) je H. Velesíková z Hromůvky, pošta Hranice, v 8. kole byla vylosována (cenou Dvorana slávy Týde-

níku Televize je motiv televizní obrazovky) H. Hobíková z Brna, v 9. kole se štěstí usmálo (Pořad roku se poprvé vyhlášoval ve IV. ročníku soutěže o nejpoblárnější osobnosti) na L. Řehákovou z Hradce Králové.

Jména, která nezapadla:

1991
Bavíč
1. Jan Rosák 2. Oldřich Kaiser 3. Milan Markovič
Moderátor publicistických pořadů
1. Přemek Podlaha 2. Otakar Černý 3. Richard Honzovič
Moderátor zpravodajských pořadů
1. Pavel Dumbrovský 2. Eva Jurinová 3. Petr Studenovský
Sportovní komentátor
1. Petr Vichnar 2. <u>Jakub Bažant</u> 3. Štěpán Škorpil
Hlasatel nebo hlasatelka dne
1. Roman Víšek 2. Saskia Burešová 3. Marta Skarlandtová
Zpěvačka
1. Iveta Bartošová 2. Petra Janů 3. Hana Zagorová
Zpěvák
1. Karel Gott 2. Pavol Habera 3. Ladislav Křížek
Herečka
1. Ivana Chýlková 2. Jiřina Bohdalová 3. Iva Janžurová
Herec
1. Rudolf Hrušínský 2. Jiří Bartoška 3. Lukáš Vaculík
Absolutní vítěz
1. Karel Gott 2. Petr Vichnar 3. Jan Rosák

1992
Bavíč
1. Martin Dejdar 2. Jan Rosák 3. Oldřich Kaiser
Moderátor publicistických pořadů
1. Přemek Podlaha 2. Otakar Černý 3. Zuzana Bubílková
Moderátor zpravodajských pořadů
1. Mirka Vsetečková 2. Pavel Dumbrovský 3. Zuzana Bubílková
Sportovní komentátor
1. Petr Vichnar 2. <u>Jakub Bažant</u> 3. Robert Záruba
Hlasatel nebo hlasatelka dne
1. Hana Heřmáňková 2. Roman Víšek 3. Saskia Burešová
Zpěvačka
1. Iveta Bartošová 2. Petra Janů 3. Lucie Bílá
Zpěvák
1. Karel Gott 2. Ladislav Křížek 3. Pavol Habera
Herečka
1. Ivana Chýlková 2. Jiřina Bohdalová 3. Zlata Adamovská
Herec
1. Pavel Zedníček 2. Jiří Bartoška 3. Rudolf Hrušínský
Absolutní vítěz
1. Karel Gott 2. Petr Vichnar 3. Mirka Vsetečková

1993
Bavíč
1. Martin Dejdar 2. Jan Rosák 3. Pavel Zedníček
Moderátor publicistických pořadů
1. Přemek Podlaha 2. Otakar Černý 3. Zuzana Bubílková
Moderátor zpravodajských pořadů
1. Mirka Vsetečková 2. Pavel Dumbrovský 3. Pavel Zuna
Sportovní komentátor
1. Petr Vichnar 2. Robert Záruba 3. Jaromír Bosák
Hlasatel nebo hlasatelka dne
1. Saskia Burešová 2. Hana Heřmáňková 3. Marie Tomslová
Zpěvačka
1. Iveta Bartošová 2. Lucie Bílá 3. Helena Vondráčková
Zpěvák
1. Karel Gott 2. Janek Ledecký 3. Ladislav Křížek
Herečka
1. Jiřina Bohdalová 2. Ivana Chýlková 3. Zlata Adamovská
Herec
1. Pavel Zedníček 2. Viktor Preiss 3. Jiří Bartoška
Pořad roku (z domácí tvorby)
1. Kufr 2. Šance 3. Videostop
Absolutní vítěz
1. Mirka Vsetečková 2. Karel Gott 3. Martin Dejdar

1994
Bavíč
1. Jan Rosák 2. Martin Dejdar 3. Pavel Zedníček
Moderátor publicistických pořadů
1. Přemek Podlaha 2. Radek John 3. Milan Šíma
Moderátor zpravodajských pořadů
1. Martin Severa 2. Mirka Vsetečková 3. Eva Jurinová
Sportovní komentátor
1. Petr Vichnar 2. Pavel Pouliček 3. Jaromír Bosák
Hlasatel nebo hlasatelka dne
1. Saskia Burešová 2. Anna Wetlínská 3. Marie Retková
Zpěvačka
1. Lucie Bílá 2. Iveta Bartošová 3. Helena Vondráčková
Zpěvák
1. Karel Gott 2. Janek Ledecký 3. Ladislav Křížek
Herečka
1. Jiřina Bohdalová 2. Zlata Adamovská 3. Ivana Chýlková
Herec
1. Pavel Zedníček 2. Viktor Preiss 3. Lukáš Vaculík
Pořad roku (z domácí tvorby)
1. Kufr 2. Telebingo 3. Na vlastní oči
Absolutní vítěz
1. Karel Gott 2. Jiřina Bohdalová 3. Jan Rosák

1995
Bavíč
1. Jan Rosák 2. Pavel Zedníček 3. Martin Dejdar
Moderátor publicistiky
1. Radek John 2. Milan Šíma 3. Přemek Podlaha
Moderátor zpravodajských pořadů
1. Martin Severa 2. Jolana Voldánová 3. Eva Jurinová
Moderátor magazínu
1. Přemek Podlaha 2. Radek John 3. Marek Eben
Sportovní komentátor
1. Petr Vichnar 2. Pavel Pouliček 3. Renata Dlouhá
Hlasatel nebo hlasatelka dne
1. Saskia Burešová 2. Marie Retková 3. Anna Wetlínská
Zpěvačka
1. Lucie Bílá 2. Helena Vondráčková 3. Iveta Bartošová
Zpěvák
1. Karel Gott 2. Janek Ledecký 3. Daniel Landa
Herečka
1. Jiřina Bohdalová 2. Jiřina Jirásková 3. Ivana Chýlková
Herec
1. Pavel Zedníček 2. Viktor Preiss 3. Miroslav Donutil
Pořad roku (z domácí tvorby)
1. Kufr 2. Na vlastní oči 3. Neváhej a toč!
Absolutní vítěz
1. Radek John 2. Karel Gott 3. Přemek Podlaha

nedělní
BLESK **plus**

DOTAZNÍK Nedělního Blesku

JAKUB BAŽANT,
sportovní redaktor

Věk:
44

Výška a váha:
193/95

Povolání:
Redaktor - komentátor.

Rodinný stav:
Ženatý.

Oblíbený televizní pořad (film):
Filmy o přírodě.

Poprvé před kamerou:
V roce 1982 při natáčení šoty někde v terénu. Byla to tzv. ruka s mikrofonem. Tehdy jsem nastoupil do televize a myslím jsem si, že budu jezdit na reportáže. Místo toho jsem v redakci dva měsíce rovnal noviny.

Oblíbené jídlo:
Farářské kotlety.

Co rád pijete:
Dobré víno a vodu s bublinkami.

První láska:
Už nevím, jak se jmenovala, ale na Radhošti jí to tuze slušelo.

Největší trapas:
Následky běhu do živého vysílání BBV v roce 1991, kdy jsem nemohl popadnout dech, natož mluvit, a to vše v přímém přenosu. Viděla mě spousta lidí.

Co vám nosí štěstí:
Nevím, ale věřím, že kresby a talismany od mých dvou dcer.

Čím se vozíte:
Metrem a Peugeotem 206.

Za co rád utrácíte:
Za dárky blízkým a kamarádům.

Koho (co) milujete:
Lidi s nadhledem, kteří drží slovo.

Kdo je váš nepřítel:
Držet v sobě nepřátelství ničemu neprospívá.

Kdo (co) vás vytáčí:
Česká míra nezodpovědnosti k sobě i druhým.

S kým byste chtěl ztroskotat na opuštěném ostrově:
Musel by to být dost velký ostrov, ovšem ne Ostrov svobody...

»Sporták« Jakub Bažant je v televizi už od roku 1982

Foto - archiv ČT

ČESKÁ TELEVIZE